

වාර්ෂික ප්‍රගති වාර්තාව
2018

සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව
ශ්‍රී ලංකාව

දැක්ම

සදාචාරාත්මක හා සාධාරණ මූලධර්ම මත සීමා නිර්ණය කිරීමෙහි විශිෂ්ටත්වය ලබා ගැනීම.

මෙහෙවර

ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් බලය ලැබී ඇති පරිදි ස්වාධීන ලෙස , සදාචාරාත්මක ලෙස , සාධාරණ ලෙස , කාර්යක්ෂමව , පාරදෘෂ්‍යභාවයෙන් යුතුව විශ්වසනීය ලෙස හා නීතියට අනුකූලව සීමා නිර්ණය කිරීම.

අරමුණු

- සෑම ඡන්ද දායකයෙකුටම හෝ පුරවැසියෙකුටම සමාන ඉහළම ප්‍රමාණයෙන් සමාන නියෝජනයක් ලැබෙන පරිදි හා ජනතාවගේ ප්‍රජාතාන්ත්‍රීය අයිතිවාසිකම් හා එම වාතාවරණය සුරක්ෂිත වන ලෙස හා කාර්යක්ෂම ලෙස තහවුරු කිරීම සඳහා මැතිවරණ කොට්ඨාස හා වෙනත් පරිපාලන ඒකක සීමාවන් නිර්ණය කිරීම.
- මැතිවරණ කොට්ඨාස හෝ පරිපාලන ප්‍රදේශ හෝ අධ්‍යාපන , සෞඛ්‍ය හෝ ආරක්ෂක වැනි සමාජ - ආර්ථික සේවාවන් සඳහා නිර්ණය කිරීමට භාරදෙන, සීමා නිර්ණයන් නියමිත කාල රාමුව තුළ නිම කිරීම.
- රජයට හා වෙනත් ආයතන වලට ස්වකීය තීරණ ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය සීමා නිර්ණයන්හිදී අවශ්‍ය දැනුම හා තොරතුරු ලබා දීම.
- සීමා නිර්ණය පිළිබඳ තොරතුරු හා අදාළ ලියකියවිලි එක් රැස්කරන මධ්‍යස්ථානයක් පිහිටුවීම.

සභාපතිවරයාගේ පණිවුඩය

සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවේ 2018 වාර්ෂික සාධන වාර්තාව සතුවින් ඉදිරිපත් කරමි.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජ ව්‍යවස්ථාවේ දහනවවැනි සංශෝධනයට අනතුරුව 2015 නොවැම්බර් 13 දින සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව පත් කරන ලදි.

2018 අගෝස්තු 24 වන දින සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවේ එක් සාමාජිකයෙකු වූ මහාචාර්ය එස්.එච්.හස්බුල්ලා අභාවප්‍රාප්ත විය. මෙය කොමිෂන් සභාවට අත් වූ අනපේක්ෂිත හානියකි. ඔහු දැක්වූ වෘත්තීයමය නිපුණතාවය හා කරුණාවන්තභාවය අති විශිෂ්ටය. ඔහු අපේ මතකයේ සදා රැදී සිටී. ඔහුගේ අභාවයෙන් ඇති වූ පුරප්පාඩුව මෙතෙක් පුරවා නැත.

ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සභාව හා ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලය සමඟ පවත්වන ලද සාකච්ඡා ගණනාවකින් පසුව එක් තනි ස්වාධීන සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවක් පිහිටුවීම සම්බන්ධයෙන් වූ ප්‍රතිපත්තිමය යෝජනාවක් සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව විසින් සකස් කරන ලදී. එය (ඇමුණුම 1) අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලය වෙත භාර දෙන ලදි. ඊට ප්‍රතිචාර වශයෙන් ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලය විසින් නිකුත් කළ උපදේශය වූයේ එම ප්‍රතිපත්තිමය යෝජනාව ඇමුණුමක් වශයෙන් ඇතුළත් කරමින් අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශයක් සකස් කොට ඉදිරිපත් කරන ලෙසයි. ප්‍රතිපත්තිමය කරුණු සාකච්ඡාවට භාජනය කළ හැකිවන පරිදි අවශ්‍ය තොරතුරු හා යෝජනා ඊට ඇතුළත් කරන ලෙස ද තවදුරටත් උපදෙස් දෙන ලදී. 2017 සැප්තැම්බර් මාසයේ හා 2018 දී එම අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශ කෙටුම්පත (ඇමුණුම 1A) ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදි. සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව ඊට අදාළ ඉදිරි පියවර ගැනීම සඳහා මේ සම්බන්ධයෙන් ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලයෙන් ලැබෙන ප්‍රතිචාරය අපේක්ෂාවෙන් සිටී.

කේවල ඡන්ද ක්‍රමය අනුව, දිස්ත්‍රික්කවලින් 50% සහිතයන් ප්‍රමාණයක් පළාත් සභාවලට නියෝජනය විය හැකි අන්දමට සෑම පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කයක් සඳහාම මැතිවරණ කොට්ඨාස නිර්ණය කිරීමට පස් දෙනෙකුගෙන් සමන්විත පළාත් සභා මැතිවරණ කොට්ඨාස සීමා නිර්ණ කමිටුවක් අතිගරු ජනාධිපතිවරයා විසින් පත් කරන ලදි. සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවේ සභාපති හා සාමාජිකයන් දෙදෙනාද ඇතුළත්වන පරිදි මෙම කමිටුව පිහිටුවන ලදී. මම එහිද සභාපතිවරයා වශයෙන් පත් කරනු ලද්දෙමි. සීමා නිර්ණය නියමිත වූ මාස හතරක කාල සීමාව තුළ අවසන් කර වාර්තාව සකස් කළ අතර කමිටුවට දී තිබූ කාල සීමාව 2018 පෙබරවාරි 04 ඉරිදා දිනෙන් අවසන් විය. 2018 පෙබරවාරි 19 වන දින පළාත් සභා හා පළාත් පාලන ගරු ඇමතිවරයා වෙත වාර්තාව පිළිගන්වන ලදී.

එම වාර්තාව පළාත් සභා හා පළාත් පාලන ගරු ඇමතිවරයා විසින් 2018.03.06 වන දින පාර්ලිමේන්තුවේ සභා ගත කරන ලදී. ආරම්භයේ දී සමහර දේශපාලන පක්ෂ වාර්තාවට සහයෝගය පලකළ අතර පළාත් සභා ඡන්ද විමසීම් කල් ඇතිව පවත්වන ලෙස ද ඉල්ලා සිටියහ. 2018.08.24 වන දින වාර්තාව විවාදයට භාජනය වූ නමුත් පාර්ලිමේන්තුව මෙම වාර්තාව අනුමත කළේ නැත. ඒ පිළිබඳ ඡන්ද විමසීමේ දී වාර්තාවට පක්ෂව කිසිදු ඡන්දයක් නොලැබුණු අතර, 139ක් විරුද්ධව ඡන්දය පාවිච්චි කළහ. පළාත් සභා ඡන්ද විමසීම් පනතේ 3(අ)11ට අනුව, එම වාර්තාව තුනෙන් දෙකක ඡන්දයෙන් සම්මත විය යුතුය. පනතේ විධිවිධාන අනුව, ගරු කථානායක කරු ජයසූරිය මහතා විසින් ගරු අග්‍රාමාත්‍ය රනිල් වික්‍රමසිංහ මහතාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් යුත් සමාලෝචන කමිටුවක් පත් කරන ලදි.

සීමා නිර්ණය වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුවේ දී පරාජය වීම අළලා ලිපි කිහිපයක් පුවත්පත්වල පළ විය. පුවත්පත්, ගුවන් විදුලි සේවා හා රූපවාහිනී සම්මුඛ සාකච්ඡා කිහිපයක දී මගෙන් මේ පිළිබඳව විමසන ලදී. කමිටුව සිය කාර්ය භාරය සම්පූර්ණයෙන් ම ඉටු කර ඇති බව පෙන්වා දෙමින් කමිටු වාර්තාව ඉදිරිපත් කර ඇති කරුණු වල සාරගර්භ භාවය වෙනුවෙන් මම පෙනී සිටියෙමි. කමිටුවට පැවරුණු කාර්යභාරයෙන් පරිහානි වූ කරුණු ද තිබෙන බව මා පිළිගත් අතර, එම කරුණු නිරවුල් කිරීම සඳහා වූ යෝජනා ගරු කථානායකවරයා වෙත වෙන ම ඉදිරිපත් කර ඇති බව ද පෙන්වා දුන්නෙමි.

සෑම මහජන නියෝජිත ආයතනයකටම අවශ්‍ය සීමා නිර්ණය කටයුතු ඉටු කිරීමට ද පරිපාලන කොට්ඨාස (දිස්ත්‍රික්, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස හා ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස) සියල්ලටම පොදුවන සීමා නිර්ණයන් සිදු කිරීමට ද, සියළුම රාජ්‍ය සේවාවන් (ගොවිජන සේවා , අධ්‍යාපන, සෞඛ්‍යය, අධිකරණ, පොලිසිය, රාජ්‍ය

පරිපාලනය ආදී සියළු සේවාවන්) සමාන ආකාරයෙන් බෙදී යන ආකාරයට සැලසීමට ද හැකි වන අන්දමේ නිත්‍යානුකූල බලය හිමි ස්වාධීන සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවක් පිහිටුවීමේ අවශ්‍යතාවය, සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව විසින් මෙතෙක් ඉදිරිපත් කර ඇති ප්‍රතිපත්ති යෝජනා පත්‍ර කිහිපයකින්ම පෙන්වා දී ඇති බව අවසන් වශයෙන් සඳහන් කරනු කැමැත්තෙමි. ශ්‍රී ලංකාවට අවශ්‍යව පවතින ඒකාබද්ධ වූද , සුසංගත වූද, යථායෝග්‍ය වූද, ප්‍රතිපත්ති රාමුවක් තුළ සියළුම සීමා නිර්ණයන් සඳහා පැහැදිලි නිරවුල් සංක්ෂිප්ත කාර්යභාරයක් සහිත නෛතික අධිකාරයක් බිහි කිරීම සඳහා ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන් අවශ්‍ය පියවර අනාගතයේ දී ගනු ඇතැයි අපි විශ්වාස කරමු.

කේ. තවලිංගම්

සභාපති

සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව.

1. පසුබිම

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජ ව්‍යවස්ථාවට ගෙන එන ලද දහනව වැනි සංශෝධනයට අනුකූලව 41 (ආ) හා 95(1) ව්‍යවස්ථාව යටතේ අතිගරු ජනාධිපතිවරයා විසින් ත්‍රිපුද්ගල සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවක් 2015.11.13 දින පත් කරන ලදී. හිටපු මැනුම්පති අවාර්ය කේ.තවලිංගම්, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ හිටපු සහකාර අධිපති හා සංඛ්‍යා ලේඛන අධ්‍යක්ෂ ආචාර්ය අනිලා ඩයස් බණ්ඩාරනායක, ජේරාදේණිය විශ්ව විද්‍යාලයෙහි භූගෝල විද්‍යාව පිළිබඳ හිටපු මහාචාර්ය එස්.එච්. හස්බුල්ලා යන අයගෙන් මෙම සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව සමන්විත වූ අතර 2018.08.24 වන දින මහාචාර්ය එස්.එච්. හස්බුල්ලා මහතා අභාවප්‍රාප්ත විය. මහාචාර්යවරයාගේ අභාවය පිළිබඳව සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවේ සභාපතිවරයා ජනාධිපතිවරයාට දැනුම් දී ඇති අතර ඉන් ඇතිවූ පුරප්පාඩුවට අනුප්‍රාප්තිකයෙකු අපේක්ෂාවෙන් සිටියි .

2016 නොවැම්බර් මාසයේ සිට සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව සඳහා ස්ථිර කාර්යාලයක් මිනුම්පති කාර්යාල ගොඩනැගිල්ලේ ස්ථාපිත කරන ලදී. 2018.12.31 දින වන විට කොමිෂන් සභාවේ සංයුතිය වූයේ සභාපති ඇතුළු කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකයන් දෙදෙනාත් අර්ධ කාලීන ලේකම්වරයෙකුත් අර්ධ කාලීන ගණකාධිකාරී වරයෙකුත් සභාපතිවරයා සඳහා ස්ථිර සම්බන්ධීකරණ නිලධාරියෙකුත් පරිපාලන නිලධාරියෙකුත් රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාරවරුන් දෙදෙනෙකුත් රියදුරන් දෙදෙනෙකුත් කාර්යාල සහයකයන් දෙදෙනෙකුත් ය. සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවට වාහන දෙකක් (මෝටර් රථ) අනුයුක්ත කරන ලදී.

1.1 සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව පත් කිරීම, බලතල හා කාර්ය භාරය පිළිබඳ ව්‍යවස්ථාපිත ප්‍රතිපාදන

දහනව වන සංශෝධනයෙන් සංශෝධිත ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 41 ආ ව්‍යවස්ථාවට අනුව උක්ත ප්‍රතිපාදන මෙසේය.

41 ආ

(1) මේ ව්‍යවස්ථාවේ උපලේඛනයේ නිශ්චිතව සඳහන් යම් කොමිෂන් සභාවක සභාපතිවරයා ලෙස හෝ සාමාජිකයකු ලෙස හෝ ජනාධිපතිවරයා විසින් තැනැත්තෙකු පත් කිරීම සභාවේ නිර්දේශය මත හැර, නොකරනු ලැබිය යුත්තේ ය.

(2) මේ ව්‍යවස්ථාවේ (1) වන අනු ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධාන, එකී යම් කොමිෂන් සභාවක සභාපතිවරයා ලෙස හෝ සාමාජිකයකු ලෙස වැඩ බැලීම සඳහා පත් කරනු ලැබූ යම් තැනැත්තෙකු සම්බන්ධයෙන් ද අදාළ විය යුත්තේ ය.

(3) මේ ව්‍යවස්ථාවේ උපලේඛනයේ නිශ්චිතව සඳහන් කොමිෂන් සභාවල සභාපතිවරුන් ලෙස හෝ සාමාජිකයන් ලෙස පත් කිරීම සඳහා අවස්ථාව ඵලඹෙන කවර හෝ විටෙක එසේ පත් කරනු ලැබිය යුතු නිසි සහ යෝග්‍ය තැනැත්තන් ජනාධිපතිවරයා වෙත නිර්දේශ කිරීම සභාවේ කාර්යයක් වන අතර ඒ නිර්දේශ වලින් ලිංගික වර්ගීකරණය ඇතුළුව ශ්‍රී ලාංකීය සමාජයේ බහුත්ව ස්වභාවය පිළිබිඹු වන බව වගබලා ගැනීමට ප්‍රයත්න දරනු ලැබිය යුත්තේය. ඒ කොමිෂන් සභාවල සභාපතිවරුන් සම්බන්ධයෙන් වන විට පත් කිරීම සඳහා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සභාව විසින් තැනැත්තන් තිදෙනෙකු නිර්දේශ කරනු ලැබිය යුතු අතර , නිර්දේශ කරනු ලැබූ තැනැත්තන්ගෙන් එක් අයෙකු ජනාධිපතිවරයා විසින් සභාපතිවරයා ලෙස පත් කරනු ලැබිය යුත්තේය.

(4) පත් කිරීම් සඳහා සභාවේ නිර්දේශය ලැබුණු දින සිට දින දහහතරක් ඇතුළත ජනාධිපතිවරයා විසින්, මෙම ව්‍යවස්ථාවේ උපලේඛනයේ නිශ්චිතව සඳහන් කොමිෂන් සභාවල සභාපතිවරුන් සහ සාමාජිකයන් පත් කරනු ලැබිය යුත්තේය. එකී දින දහහතරක කාල පරිච්ඡේදය තුළ අවශ්‍ය පත්කිරීම් කිරීමට ජනාධිපතිවරයා අපොහොසත් වූ විටෙක , එකී කාලපරිච්ඡේදය අවසන් වන දින සිට බල පැවැත්වෙන පරිදි

(අ) කොමිෂන් සභාවක සාමාජිකයන් ලෙස පත් කරනු ලැබිය යුතු බවට (3) වන අනු ව්‍යවස්ථාව යටතේ නිර්දේශ කරනු ලැබූ තැනැත්තන් කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකයන් ලෙස පත් කරනු ලැබූ ලෙස සලකනු ලැබිය යුත්තේය, සහ

(ආ) කොමිෂන් සභාවක සභාපතිවරයා ලෙස පත් කරනු ලැබිය යුතු බවට (3) වන අනු ව්‍යවස්ථාව යටතේ නිර්දේශ කරනු ලැබූ නම් සඳහන් ලැයිස්තුවේ පළමුව නම දැක්වෙන තැනැත්තා අදාළ කොමිෂන් සභාවේ සභාපතිවරයා වශයෙන් පත් කරනු ලැබූ ලෙස සලකනු ලැබිය යුත්තේය.

(5) මේ ව්‍යවස්ථාවේ (1) අනුව්‍යවස්ථාව යටතේ පත් කරනු ලබන යම් තැනැත්තෙකු හෝ කොමිෂන් සභාවක සභාපතිවරයාගේ හෝ සාමාජිකයෙකුගේ වැඩ බැලීම සඳහා පත් කරනු ලබන තැනැත්තකු , ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ හෝ යම් ලිඛිත නීතියක හෝ විධිවිධාන වල සලසා තිබෙන පරිදි හැර ඉවත් කරනු නොලැබිය යුත්තේය. එවැනි විධිවිධානයක් නොමැති අවස්ථාවකදී ඒ තැනැත්තා සභාවේ පූර්ව අනුමැතිය ඇතිව පමණක් ජනාධිපතිවරයා විසින් ඉවත් කරනු ලැබිය යුත්තේය.

(6) මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව හැර මේ අවස්ථාවේ උපලේඛනයේ සඳහන් අන් සියලු කොමිෂන් සභා පාර්ලිමේන්තුවට වගකිව යුත්තේය. පිළිතුරු දීමට බැඳී සිටිය යුත්තේය.

උප ලේඛනය

- (අ) මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව
- (ආ) රාජ්‍ය සේවා කොමිෂන් සභාව
- (ඇ) ජාතික පොලිස් කොමිෂන් සභාව
- (ඈ) විගණක සේවා කොමිෂන් සභාව
- (ඉ) ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව
- (ඊ) අල්ලස් හෝ දූෂණ චෝදනා විමර්ශන කිරීමේ කොමිෂන් සභාව
- (උ) මුදල් කොමිෂන් සභාව
- (ඌ) සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව
- (එ) ජාතික ප්‍රසම්පාදන කොමිෂන් සභාව

95

(1) ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව ක්‍රියාත්මක කිරීම ආරම්භ වීමෙන් පසුව මාස තුනක් ඇතුළත , මැතිවරණ කොමිෂන් සභා නිර්ණය කිරීම සඳහා සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවක් ජනාධිපතිවරයා විසින් පත් කළ යුත්තේ ය. ජනාධිපතිවරයා විසින් පත් කරනු ලබන දේශපාලන කටයුතු වල නිරතව නොසිටින්නා වූ තැනැත්තන් වශයෙන් ජනාධිපතිවරයා සලකන්නා වූ තැනැත්තන් තුන් දෙනෙකුගෙන් ඒ කොමිෂන් සභාව සමන්විත විය යුත්තේ ය. ඔවුන් අතුරෙන් එක් තැනැත්තෙකු එම කොමිෂන් සභාවේ සභාපතිධුරයට ජනාධිපතිවරයා විසින් පත් කළ යුත්තේ ය.

(2) සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවේ යම් කිසි සාමාජිකයෙකු මිය ගියහොත් නැත්නම් ඉල්ලා අස්වූව හොත් , එසේත් නැත්නම් යම් කිසි සාමාජිකයෙකුට ඒ කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකයෙකු වශයෙන් සිය කාර්තව්‍යය යථා පරිදි ඉටුකළ නොහැකි යැයි ජනාධිපතිවරයා විශ්වාස කරන්නේ නම් මේ ව්‍යවස්ථාවේ (1) වන අනුව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධාන අනුව ජනාධිපතිවරයා විසින් ඒ සාමාජිකයා වෙනුවට වෙනත් තැනැත්තෙකු පත් කළ යුත්තේය.

96

(1) සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව විසින් ශ්‍රී ලංකාව විස්සකට අඩු නොවූ ද විසි පහකට වැඩි නොවූද , මැතිවරණ කොමිෂන් සභා සංඛ්‍යාවකට බෙදා ඒ එක් එක් කොමිෂනයට නමක් දිය යුත්තේය.

(2) ශ්‍රී ලංකාවේ එක් එක් පළාත මැතිවරණ කොට්ඨාසයක් ලෙස සැලකිය හැක්කේය. නැතහොත් ඒ එක් එක් පළාත මැතිවරණ කොට්ඨාස දෙකකට හෝ වැඩි සංඛ්‍යාවකට බෙදිය හැක්කේය.

(3) පළාතක් මැතිවරණ කොට්ඨාස සංඛ්‍යාවකට බෙදනු ලබන අවස්ථාවකදී, හැකි තාක් දුරට ඒ එක් එක් මැතිවරණ කොට්ඨාසය පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කයක් හෝ පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක දෙකක හෝ ඊට වැඩි ගණනක එකතුවක් හෝ වන බවට නැතහොත් මැතිවරණ කොට්ඨාස දෙකක හෝ ඊට වැඩි ගණනක එකතුවකින් පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කයක් සමන්විත වන බවට වග බලාගනු පිණිස, සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව විසින් , එවකට පවත්නා පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක සැලකිල්ලට ගත යුත්තේය.

(4) එක් එක් පළාතේ මැතිවරණ කොට්ඨාස වලට (ඒ ඒ මැතිවරණ කොට්ඨාසයේ ඡන්ද හිමි නාම ලේඛනයේ නම් දැක්වෙන ඡන්ද හිමියන්ගේ සංඛ්‍යාව අනුසාරයෙන් තෝරාපත් කිරීමට හිමිකම ඇති මන්ත්‍රීවරයන් සංඛ්‍යාවට අමතරව) මන්ත්‍රීවරයන් සිව් දෙනෙකු තෝරාපත් කිරීමට හිමිකම ඇත්තේය. එම හිමිකම සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව විසින් එම මැතිවරණ කොට්ඨාස අතර සාධාරණව බෙදිය යුත්තේය.

(5) සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකයන් අතර මත හේදයක් ඇතිවුවහොත් ඒ සාමාජිකයන් අතරෙන් වැඩි දෙනාගේ මතය බල පැවැත්විය යුතු අතර , එය කොමිෂන් සභාවේ තීරණය වශයෙන් සැලකෙන්නේය. සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකයන් සියලු දෙනාම එකකට එකක් වෙනස් මත දරන්නේ නම් , කොමිෂන් සභාවේ සභාපතිවරයා ගේ මතය කොමිෂන් සභාවේ තීරණය වශයෙන් සැලකෙන්නේය. ඒ තීරණයට එකඟ නොවන සාමාජිකයෙක් වෙයිනම් ඔහු එකඟ නොවීමට හේතු දැක්විය හැක්කේය.

(6) සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවේ සභාපතිවරයා කොමිෂන් සභාවේ තීරණය ද , ඒ තීරණය ට එකඟ නොවන සාමාජිකයෙකු විසින් හේතු දක්වා ඇතොත් ඒ හේතු ද ජනාධිපතිවරයාට දැන්විය යුත්තේය.

1.2 වර්තමාන ව්‍යවස්ථාවට අනුකූලව ව්‍යවස්ථාපිත විධිවිධාන වල පවත්නා සීමා

සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව පත් කිරීම හා එහි ප්‍රධාන කාර්ය නියමය ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 95 හා 96 ව්‍යවස්ථාවන් මගින් සිදු කෙරේ. එසේද වුවත් අනෙකුත් කොමිෂන් සභා සම්බන්ධයෙන් සඳහන් කර ඇත්තේ මෙම කොමිෂන් සභාව සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් කාරණා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ හෝ දහනව වන සංශෝධනයේ සඳහන් නොවේ.

- කොමිෂන් සභාවේ කාර්යභාරය (Functions)
- කොමිෂන් සභාවේ බලතල (Powers)

තවද වර්තමාන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවට වගකීම් පැවරීමක් (Mandate) සිදුකොට ද නොමැත. ස්ථීරභාර කාර්යයන් ආරම්භ කිරීම සඳහා තමන්ට වගකීම් පැවරෙන පාර්ලිමේන්තු අනපනත් සකස්වනු ඇතැයි සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව අපේක්ෂාවෙන් සිටින්නීය.

2. ප්‍රතිපත්තිමය කාරණා

2.1 යෝජිත සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභා පනත

ශ්‍රී ලංකාවේ මැතිවරණ, පරිපාලන හා රාජ්‍ය සේවාවන් සැලසීම සම්බන්ධයෙන් යොදාගෙන ඇති සීමා නිර්ණයන් පිළිබඳව සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව කරන ලද සමාලෝචනයන්ගෙන් හෙළි වී ඇත්තේ, ඒ ඒ අවශ්‍යතා සඳහා අධ්‍යයනය කොට සැලැස්මක් සකස්කරන ලෙස රජය (ඇමතිවරයා) පත්කරන කමිටු විසින් ජාතික, පළාත් හා ප්‍රාදේශීය මට්ටම් තුනෙහිලා කරනු ලබන සීමා නිර්ණයන් නිසි පිළිවෙළකින් තොරව සිදුවන බවයි. මෙම ප්‍රතිපත්තිය නිසා සීමා නිර්ණය ක්‍රියාවලියට අදාළ සමානුරූපීත්වයක් හෝ සමානුකූලතාවක් නොසැලසේ. මෙම මට්ටම් තුනෙහි යොදාගෙන ඇති භූගෝලීය සීමා මායිම් තුළ වාසය කරන ජන සංඛ්‍යාවන් හා භූමි ප්‍රමාණයන් බලවත් අසමානතාවන්ගෙන් හා විෂමතාවන්ගෙන් යුක්ත වේ. මේ සම්බන්ධයෙන් වූ සමාලෝචන වලින් පැහැදිලිව පෙනී ගොස් ඇත්තේ දිවයින තුළ සියලුම භූගෝලීය සීමා මායිම් නිර්ණය කටයුතු කිරීම සඳහා සමානුරූපී රාමුවක් තුළ ස්ථිර ප්‍රතිපත්ති මාලාවක් සම්පාදනය කළ යුතු බවයි.

ඉන් අනතුරුව තනි ස්වාධීන සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවක් යටතේ දිවයිනේ සියලුම සීමා නිර්ණය කටයුතු න්‍යායානුගත කිරීම සඳහා ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනයන් මෙහෙයවීමට සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව පසුගිය වසර තුන පුරා උත්සහ දරන ලදී. 2016 ජූලි මාසයේ දී “ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධන මගින් සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවේ කාර්ය භාරය පුළුල් කිරීම” යන මැයෙන් යුතු ප්‍රතිපත්ති යෝජනාවක් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සභාවේ සභාපතිවරයා වෙත යවන ලදී. එම යෝජනාවම රාජ්‍ය සේවය පිළිබඳ පාර්ලිමේන්තු අනුකමිටුවේ ලේකම්වරයා වෙත 2016 වසරේදී යවන ලදී. අනු කමිටුව එම යෝජනාව සැලකිල්ලට භාජනය කළාය. නව ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවක් සම්පාදනය කිරීමේදී ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සභාව විසින් සැලකිල්ලට භාජනය කරනු ලැබීම සඳහා “ශ්‍රී ලංකාවේ සීමා නිර්ණය කිරීම සඳහා වූ මූලධර්ම හා ප්‍රතිපත්ති රාමුව” යන මැයෙන් සකස්කරන ලද ලිපියක් ව්‍යවස්ථාවේ මෙහෙයුම් කමිටුවේ සභාපති වන ගරු අග්‍රාමාත්‍යවරයා වෙත යවන ලදී.

මෑතකදී ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලය හා කාථාන්‍යායකවරයා සමඟ කරන ලද සාකච්ඡාවක දී මෙම යෝජනාව මතුකළ අවස්ථාවේ දී තනි ස්වාධීන සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවක් ස්ථාපනය කිරීම සඳහා පනත් කෙටුම්පතක් සකස් කරන ලෙස ජනාධිපති ලේකම්වරයා, සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවේ ලේකම්ට උපදෙස් දුන්නේය. එම සාකච්ඡා ප්‍රකාරව අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා වූ ප්‍රතිපත්ති පත්‍රිකාවක් (ඇමුණුම 1) සකස් කොට ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී. ඊට ප්‍රතිචාර දක්වමින් අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ සාකච්ඡාවට භාජනය කරවීම සඳහා අවශ්‍ය මූලික තොරතුරු හා යෝජනා සමග (ප්‍රතිපත්ති පත්‍රිකාව ඇමුණුමක් ලෙස ඇතුළත් කොට) අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකාවක් සකස් කරන ලෙස ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලය විසින් සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවට උපදෙස් දෙන ලදී. අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකා කෙටුම්පත (ඇමුණුම 1A) 2017 සැප්තැම්බර් මාසයේ දී ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලයට යවන ලදී. ඒ අනුව 2018.06.29. දින ගරු නීතිපති තුමන්ගේ උපදෙස් ස්වාධීනව ලබා ගන්නා ලෙස ජනාධිපති ලේකම් තුමන් විසින් දන්වා එවන ලදී. 2018.09.06 වන දින ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලයේදී සියලුම ස්වාධීන කොමිෂන් සභා වල ප්‍රගතිය, ගැටලු හා අනාගත සැලසුම් සාකච්ඡා කිරීමට ජනාධිපති ලේකම් තුමන්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් පැවැත්වූ රැස්වීමේදී මේ පිළිබඳ නැවත සාකච්ඡා කෙරුණු අතර ජනාධිපති ලේකම් මගින් නීතිපති උපදෙස් ලබා ගන්නා ලෙස උපදෙස් ලැබුණි. ඒ අනුව නැවතත් ප්‍රතිපත්තිමය යෝජනාව සහ අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශ කෙටුම්පත ජනාධිපති ලේකම් වෙත 2017.10.18 වන දින ඉදිරිපත් කර ඇත.ඉදිරි පියවර ගැනීම සඳහා දැනට සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව මෙම අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශ කෙටුම්පත පිළිබඳව ලබාදෙන ප්‍රතිචාරය අපේක්ෂාවෙන් සිටින්නීය.

2.2 පළාත් සභා ඡන්ද කොට්ඨාස සඳහා වූ සීමා නිර්ණය කිරීම

2.2.1 පසුබිම

1988 අංක 2 දරන පළාත් සභා ඡන්ද විමසීම් පනත ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජන රජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ නෛතික ප්‍රතිපාදන වලට අනුකූලව පළාත් සභා නවය සඳහා ඡන්ද විමසීම් පැවැත්වීමට හා ඊට අනුෂංගික වූ කාරණා සලස්වාදීමට පනත 1988.01.27 දින සහතික කරන ලදුව 1988.02.02 දින සිට ක්‍රියාත්මක විය. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියට අනුව පළාත් තුළ පවතින පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක මැතිවරණ කොට්ඨාස ලෙස හඳුන්වන ලද අතර සමානුපාතික නියෝජන ක්‍රමයට මුලු සභාවම තෝරාපත්කර ගන්නා ලදී. එම ක්‍රමය තුළ අඩු ලුහුඬුකම් දක්නා ලද නිසා 2017 අංක 17 දරණ පළාත් සභා ඡන්ද විමසීම් (සංශෝධන) පනත පාර්ලිමේන්තුව විසින් 2017.09.20 දින සම්මත කරන ලදී. එමගින් පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කයක නියෝජිතයන් සියයට පනහක් සරල බහුතරයක් යටතේ මිශ්‍ර මැතිවරණ ක්‍රමයකට තෝරා ගැනීමටත් ඉතිරිය සමානුපාතික නියෝජන ක්‍රමයකට තෝරා ගැනීමටත් අවස්ථාව සලස්වන ලදී.

2017 සංශෝධන පනතෙහි “ පංච පුද්ගල සීමා නිර්ණය කමිටුවක් ජනාධිපතිවරයා විසින් පත්කරනු ලැබේ” යනුවෙන් සඳහන් වේ. ඒ අනුව පළාත් සභා මැතිවරණ කොට්ඨාස බෙදා වෙන්කිරීම සඳහා සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවේ සභාපතිවරයා හා සෙසු සාමාජිකයන් දෙදෙනා සහ තවත් සාමාජිකයන් දෙදෙනෙකු පත්වන පංච පුද්ගල සීමා නිර්ණය කමිටුවක් කලානයකවරයා විසින් ජනාධිපතිවරයාට යෝජනා කරන ලදී. පළාත් සභා වලට පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක වලින් සහිතයන් 50% ක් සරල බහුතර ක්‍රමයට පත් කිරීමට හැකිවන සේ මැතිවරණ කොට්ඨාස වලට බෙදීම සඳහා ජනාධිපතිවරයා 2017.10.04 දින පළාත් සභා සීමා නිර්ණය පංච පුද්ගල කමිටුව (පළාත් සභා සීමා නිර්ණය කමිටුව) පත් කළේය.

මෙම කමිටුවට වර්තමාන සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවේ සභාපතිවරයාද සෙසු සාමාජිකයෝද ඇතුළත් වූහ. සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවේ සභාපතිවරයා පළාත් සභා සීමා නිර්ණය කමිටුවේ සභාපතිවරයා විය. ඊට අදාළ නිවේදනය 2017.10.04 දිනැති අංක 2039/29 දරන ගැසට් පත්‍රයේ පල විය. එහි සාමාජිකයෝ පහත පරිදි වූහ.

ආචාර්ය කේ.තවලිංගම් (සභාපති)
මහාචාර්ය එස්.එච්.හස්බුල්ලා (සාමාජික)
ආචාර්ය අනිලා ඩයස් බණ්ඩාරනායක (සාමාජික)
පී.එම්.සිරිවර්ධන මහතා (සාමාජික)
එස්.විජේසන්දිරත් මහතා (සාමාජික)

පළාත් සභා සීමා නිර්ණය කමිටුව විසින් අතිරේක මැතිවරණ කොමසාරිස් හා සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවේ ලේකම් වන සමත් ශ්‍රී රත්නායක මහතා පළාත් සභා සීමා නිර්ණය කමිටුවෙහි ලේකම් ලෙස පත් කරන ලදී. පළාත් සභා සීමා නිර්ණය කමිටුවේ වගකීම වූයේ සීමා නිර්ණය ක්‍රියාවලිය නිම කොට කමිටුව පත් කරන ලද දින සිට මාස 04 ක් තුළ අවසන් වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීමයි. එම වගකීම ඉටුකිරීම සඳහා පළාත් සභා සීමා නිර්ණය කමිටුව වහාම කටයුතු ආරම්භ කළ අතර සභාපතිවරයා හා සෙසු සාමාජිකයෝ තම වගකීම ඉටු කිරීම සඳහා යුහුසුළුව කටයුතු කළහ.

2.2.2 පළාත් සභා මැතිවරණ කොට්ඨාස නිර්ණය කිරීමට අදාළ නීතිය

2017 සංශෝධන පනතින් සංශෝධනය කරන ලද ප්‍රධාන පනතේ 3අ(1) සිට 3අ(II) දක්වා වූ වගන්ති අනුව හා ජනාධිපතිවරයා විසින් නිකුත් කරන ලද පත්වීම් ලිපි අනුව පළාත් සභා සීමා නිර්ණය කමිටුවේ බලතල හා වගකීම් පහත දැක්වෙන ආකාරයෙන් සඳහන් කළ හැකිය.

1. 2004 අංක 5 දරන පළාත් සභා ඡන්ද විමසීම් (සංශෝධන) පනතේ 3 වන වගන්තියට අනුව පළාත් සභාවකට එක් එක් පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කයකින් තෝරාපත් කෙරෙන සහික සංඛ්‍යාව මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව විසින් නිශ්චය කර ඇත. පළාත් සභා සීමා නිර්ණය කමිටුවෙහි කාර්යය වූයේ එසේ නිශ්චය කරන ලද 50% ක් වූ සහික සංඛ්‍යාව ප්‍රධාන පනතේ 3අ(4) වගන්තිය සැලකිල්ලට ගනිමින් තෝරාගත හැකිවන ආකාරයේ සීමා නිර්ණයක් කිරීමය. එමගින් 50% සාමාජික සංඛ්‍යාව නිශ්චය

කිරීමේ අතිරේක වගකීමක් ද පළාත් සභා සීමා නිර්ණය කමිටුවට පැවරිණ. කමිටුව අවදානය යොමුකළ යුතු පනතේ 3අ(4) හා වෙනත් ප්‍රධාන කරුණුද එහි අන්තර්ගත අනෙකුත් කාරණාද පහත දැක්වේ.

“(4) පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක එසේ මැතිවරණ කොට්ඨාසවලට බෙදීමේ දී කමිටුව විසින් පහත දැක්වෙන කරුණු සැලකිල්ලට ගනු ලැබිය යුතුය :-

(අ) වාර්ගික ආගමික හෝ අන්‍යාකාරයෙන් යම් සම්බන්ධතාවක් සහිත ප්‍රජාවක් මගින් එකමුතු වූ එහෙත් එම ප්‍රදේශයේ පදිංචිකරුවන්ගේ බහුතරයෙන් මෙම සම්බන්ධතා එකක් හෝ වැඩි ගණනකින් වෙනස් වන්නා වූ පරිදි යම් වැදගත් එකමුතුවක් යම් පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කයක, යම් ප්‍රදේශයක සිටින බවට කමිටුවට පෙනී යන අවස්ථාවකදී කමිටුව විසින් යම් මැතිවරණ කොට්ඨාස ප්‍රමාණයකට එම පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක බෙදනු ලැබිය හැකිය.

(ආ) එම බෙදීම සිදු කිරීමේ දී කමිටුව විසින් පහත දැක්වෙන කරුණු පිළිබඳව නිසි සැලකිල්ලක් දක්වනු ලැබිය යුතුය.

එනම්:

- (i) පළාතේ පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කවල පවතින ඇතැම් මැතිවරණ කොට්ඨාස තුළ පදිංචිව සිටින තැනැත්තන් සංඛ්‍යාව සමානුපාතික නොවන අවමයක් දක්වා අඩු කිරීම පිළිබඳ කැමැත්ත හා
- (ii) මැතිවරණ කොට්ඨාසවල භූගෝලීය සහ භෞතික ගති ලක්ෂණ

- II. ප්‍රධාන පනතේ 3අ(4) දක්වන අවශ්‍යතාවන්ට අනුකූලව කිසියම් දිස්ත්‍රික්කයකට එක් සහිකයෙකුට වඩා වැඩි සහික සංඛ්‍යාවක් තෝරාගත යුතුයැයි කමිටුව අදහස් කරන්නේ නම් බහු මන්ත්‍රී ආසන බෙදා වෙන් කිරීමට කමිටුවට පුළුවන
- III. දිස්ත්‍රික්කයක් මැතිවරණ කොට්ඨාස වලට බෙදා වෙන් කිරීමේ දී ඒ මැතිවරණ කොට්ඨාස වලට අංකයක් හා නමක් ලබා දීමද එක් එක් මැතිවරණ කොට්ඨාස වලට තෝරාපත්කර ගත යුතු සහික සංඛ්‍යාව තීරණය කිරීමද කමිටුවේ වගකීමක් වන්නේය.
- IV. සිය කාර්ය භාරය ඉටු කිරීම සඳහා කාර්ය පටිපාටි සම්මත කර ගැනීමටද, නිලධාරීන්, විද්‍යාඥයන්, අවශ්‍ය පරිදි තාක්ෂණික කමිටු හා අනු කමිටු පත්කර ගැනීමටද කමිටුවට බලය තිබේ.
- V. තමන් පත්කළ දින සිට මාස 4ක් තුළ මැතිවරණ කොට්ඨාස නිර්ණය කිරීමේ වාර්තාව පළාත් පාලන හා පළාත් සභා අමාත්‍යවරයාට භාරදිය යුතුය.

ඇමතිවරයාට වාර්තාව භාර දී සති 2 ක් තුළ තුනෙන් දෙකක අනුමැතියක් ලබා ගැනීම සඳහා පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කළ යුතු වේ. සභාගත කළ වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුව අනුමත නොකරන්නේනම් 2017 සංශෝධන පනතේ 4(12) සිට 4(14) දක්වා වූ අනු වගන්ති යටතේ ගරු අග්‍රාමාත්‍යවරයා ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් යුත් සමාලෝචන කමිටුවක් කථානායකවරයා විසින් පත්කරනු ලැබේ.

සමාලෝචන කමිටුව අග්‍රාමාත්‍යවරයාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් විය යුතු අතර එය පංච පුද්ගල කමිටුවක් විය යුතුය. නීතියට අනුව සමාලෝචන වාර්තාව මාස 2 ක් තුළ ජනාධිපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වේ.

සමාලෝචන කමිටු වාර්තාව ලද වහාම ජනාධිපතිවරයා මැතිවරණ කොට්ඨාස වල නම් හා ඒවාහි මායිම් ප්‍රසිද්ධියට පත් කළ යුතුය.

2004 අංක 5 දරන පළාත් සභා ඡන්ද විමසීම් (සංශෝධන) පනතින් සංශෝධිත පළාත් සභා ඡන්ද විමසීම් පනතේ 3(3) වගන්තියේ සඳහන් පදනම යටතේ 2012 ජන හා නිවාස සංගණනයට (2012 ජ.නි.ස) අනුව ඒ ඒ දිස්ත්‍රික්ක

සඳහා මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව විසින් නිශ්චය කරන ලද සහිත සංඛ්‍යාව මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවේ සභාපතිවරයා විසින් 2017.10.06 දින අංක LAE/පොදු දරන ලිපියෙන් සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව වෙත දැනුම් දෙන ලදී.

2.2.3 කමිටුවේ විෂය පථය

2012 වර්ෂයේ ජන හා නිවාස සංගණනය පදනම් කරගෙන දැනට ඒ ඒ පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කයෙන් තෝරාගැනෙන මන්ත්‍රීවරුන් සංඛ්‍යාවෙන් අඩක් තෝරා ගැනීම සඳහා මැතිවරණ කොට්ඨාස පිහිටු විය යුතු වේ. මේ නිසා යම් දිස්ත්‍රික්කයක මැතිවරණ කොට්ඨාස, වෙනත් පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කයක පිහිටු වනු ලබන මැතිවරණ කොට්ඨාසයක ඇතුළත් වන ජන සංඛ්‍යාව අතර වෙනස්වීම් තිබීමට බොහෝවිට ඉඩ ඇත. දිස්ත්‍රික්ක අතර ජනගහන සනත්වයේ විචල්‍යතා නිසා මතුවන මෙම තත්වය සමනය කිරීමේ හැකියාවක් කමිටුවට නොවීය.

සෑම පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කයකටම අයත් භූමි ප්‍රදේශය තුළ, ශ්‍රී ලංකාවේ පවත්නා නීතිය යටතේ ස්ථාපිත කරන ලද සාමාන්‍ය පරිපාලන කටයුතු සඳහා වූ පරිපාලන ඒකක වර්ග කිහිපයක්ම ඇත. ඒ ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස හා ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස ආදී වශයෙනි. මෙම බල ප්‍රදේශ නීත්‍යානුකූලව පිහිටුවා තිබීම, සිතියම්ගත වී තිබීම හා ශ්‍රී ලංකාවේ ජන සංගණන කටයුතු එම ඒකක පදනම් කොටගෙන සිදු කිරීම යනාදී කරුණු නිසා මෙම ඒකක සීමාවන් කෙරෙහි සැලකිලිමත්ව සීමා නිර්ණය කටයුතු සිදු කෙරිණි. එම සීමා උල්ලංඝනය වන ආකාරයට මැතිවරණ කොට්ඨාස සීමා ඇතිකරමින් මැතිවරණ කොට්ඨාස වල ජන සංඛ්‍යාව සමතුලිත කිරීමේ පිළිවෙතක් මෙහිදී අනුගමනය කිරීමට කමිටුවට අවකාශයක් නොමැති විය.

පළාත් නවය තුළ පිහිටා ඇති පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක 25න් පළාත් සභා සඳහා ඡන්දයෙන් තෝරාගනු ලබන මන්ත්‍රීවරුන් 437 දෙනාගෙන් 222 දෙනෙකු තෝරාපත් කර ගැනීම සඳහා, සුදුසු මැතිවරණ කොට්ඨාස සංඛ්‍යාවක් බෙදා වෙන් කිරීම, මාස 4ක කාලයක් තුළ අවසන් කිරීමට කමිටුව යුහුසුළුව ක්‍රියා කළාය.

2.2.4 කාර්ය පටිපාටිය

පළාත් සභා සීමා නිර්ණය කමිටුවේ ආරම්භක රැස්වීම සභාපතිවරයාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් සහ සියලුම සාමාජිකයන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් 2017 ඔක්තෝබර් මස 09 දින සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභා කාර්යාලයෙහි පවත්වන ලදී. සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභා කාර්යාලය හා එහි කාර්ය මණ්ඩලය පළාත් සභා සීමා නිර්ණය කටයුතු සඳහාද යොදා ගැනීමට කමිටු සාමාජිකයෝ පස්දෙනාම එකඟ වූහ. ආරම්භක රැස්වීම් කීපයේ දී කමිටුවට පැවරී ඇති කාර්ය භාර්ය හා වගකීම ඉටුකොට අවසන් කිරීමට ඇති කාල සීමාව සැලකිල්ලට ගනිමින් ඊට අදාළ කාර්ය පටිපාටිය තීරණය කිරීම සංශෝධිත පළාත් සභා ඡන්ද විමසීම් පනතේ 3අ(2) වගන්තිය අනුව එක් එක් පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කයේ කොට්ඨාස යටතේ තෝරාගත යුතු වන මන්ත්‍රීවරුන් සංඛ්‍යාව තීරණය කිරීමේ සිට යෝජනා ලබා ගැනීමේ වැඩ පිළිවෙල, කොට්ඨාස බෙදීමේ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව අදාළ පාර්ශව දැනුවත් කිරීම, යෝජනා සමාලෝචනය කිරීම, මැතිවරණ කොට්ඨාස බෙදීම පිළිබඳව අවසන් තීරණ ගැනීම හා සීමා නිර්ණය කටයුතු සම්බන්ධ වාර්තාව සැකසීම දක්වා වූ සියලු පියවරයන් අවසන් විය යුතු ආකාරය හා ඒ සඳහා ගතකරනු ලබන කාලපරිච්ඡේද මුල් රැස්වීම් වලදීම නියමකර ගන්නා ලදී. 2017.10.04 දින සිට 2018.02.08 දක්වා පළාත් සභා සීමා නිර්ණය කමිටුව වාර 18 ක දී රැස්වී ඇත.

සීමා නිර්ණය කිරීමේ කමිටුව, දිස්ත්‍රික් මට්ටමෙන් සහය ලබා ගැනීම සඳහා සෑම දිස්ත්‍රික්කයකම දිසාපතිවරයාගේ/දිස්ත්‍රික් ලේකම්ගේ සහභාගිත්වයෙන් හා දිස්ත්‍රික්කයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ මිනුම් අධිකාරිවරයා ද දිස්ත්‍රික් නියෝජ්‍ය/සහකාර මැතිවරණ කොමසාරිස්වරයාද ඇතුළත් වන සේ උපකමිටුවක් බැගින් පත් කිරීමට තීරණය කරන ලදී.

මෙම සීමා නිර්ණය ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව දේශපාලන පක්ෂ, මහජන සංවිධාන සහ මහජනයා ද දැනුවත් කොට, මේ සඳහා යෝජනා ලබා ගැනීමට දැන්වීමක් 2017.10.13 දින පුවත්පත් මගින් ප්‍රසිද්ධියට පත් කරන ලද අතර, අදාළ යෝජනා 2017.11.02 දිනට පෙර ලැබිය යුතු බවට එම දැන්වීම මගින් අදාළ පාර්ශවයන්ට දැනුම් දෙන ලදී. ඊට අමතරව, පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරුන්ට, පිළිගත් දේශපාලන පක්ෂවල ලේකම්වරුන්ට හා පළාත් සභා නියෝජිතයින්ට ද අදාළ යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීමට ආරාධනා කරන ලදී.

මහජනයාගෙන් සාක්ෂි ලබා ගැනීම සඳහා දිස්ත්‍රික් 25 හේ දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලවලදී එක් සභා වාරය බැගින් සභා වාර පවත්වන ලදී.

2.2.5 සීමා නිර්ණය කමිටුව විසින් මැතිවරණ කොට්ඨාස බෙදීමේ දී යොදාගත් නිර්ණායකයන්

2017 පනතින් සංශෝධිත පරිදි ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 3අ(1) සිට 3අ(11) දක්වා වූ වගන්ති මගින්, කමිටුව විසින් මැතිවරණ කොට්ඨාස සීමා නිර්ණය කිරීමේ දී අනුගමනය කළ යුතු ක්‍රියා පිළිවෙළ පැහැදිලි කොට ඇත. මෙම ක්‍රියාවලියේ දී සියලුම මැතිවරණ කොට්ඨාස සීමානිර්ණය කිරීම සම්බන්ධයෙන්, කමිටුව ඒකමතික ඒකාකාරීව තීරණවලට එළඹෙමින් ක්‍රියා කිරීම සහතික වීම අවශ්‍ය විය. ඒ අනුව මතු සඳහන් නිර්ණායක මත පිහිටා, කමිටුව වෙත ලැබුණු යෝජනා හා සංදේශ අධ්‍යයනය කොට ක්‍රියා කිරීමට කමිටුව විසින් තීරණය කරන ලදී.

- i. 3අ(2) වගන්තිය: මැතිවරණ කොට්ඨාස යටතේ තෝරාගත යුතු වූ 50% කට සමාන වූ මන්ත්‍රීන් සංඛ්‍යාව තීරණය කිරීම.

පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කවල භූමි ප්‍රමාණයේ විශාලත්වය හා 2012 අවසන් ජන හා නිවාස සංගණනය සැලකිල්ලට ගනිමින් මැතිවරණ කොට්ඨාසවරයා විසින් පළාත් සභාවට සෑම පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කයකින්ම තේරී පත් විය යුතු මන්ත්‍රීන් සංඛ්‍යාව තීරණය කෙරිණි. සෑම දිස්ත්‍රික්කයකම මැතිවරණ කොට්ඨාස පදනමින් තෝරාගත යුතු 50% ට අදාළ සහිත සංඛ්‍යාව, කමිටුවට තීරණය කිරීමට සිදුවිය. එම සංඛ්‍යාව ගණනය කිරීම සඳහා සෑම දිස්ත්‍රික්කයකින්ම තෝරාගත යුතු මන්ත්‍රීන් සංඛ්‍යාව දෙකෙන් බෙදන ලදී. එසේ බෙදීමේ දී දිස්ත්‍රික්ක 25 න්, 18 කට අදාළව කොට්ඨාස අනුව තෝරාගත යුතු මන්ත්‍රීන් සංඛ්‍යාවන්, පූර්ණ සංඛ්‍යාවන් වේ. සෙසු දිස්ත්‍රික්කවලට අදාළ එම සංඛ්‍යාවන්, පූර්ණ හා භාග සංඛ්‍යාවලින් යුක්ත වූ බැවින් ඒවා ආසන්න පූර්ණ සංඛ්‍යාවට ගණනය කොට අදාළ සංඛ්‍යා තීරණය කෙරිණි.

- ii. 3අ(3) වගන්තිය : මැතිවරණ කොට්ඨාස නම් කිරීම

මැතිවරණ කොට්ඨාසයකට අයත් වන ප්‍රදේශයක් හැඳින්වීම සඳහා ඓතිහාසික වශයෙන් පිළිගත් නාමයක් නොමැති විටකදී, මැතිවරණ කොට්ඨාස නම් කිරීම සමානුයෝගී පිළිවෙතක් අනුව සිදු කළ යුතු බව කමිටුව විසින් පිළිගන්නා ලදී. ඒ අනුව මැතිවරණ කොට්ඨාසයකට අයත් වන වැඩිම ග්‍රාම නිලධාරී වසම් සංඛ්‍යාව හා ජන සංඛ්‍යාව අයත් වන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ නමින්ම අදාළ මැතිවරණ කොට්ඨාසය ද නම් කිරීමට තීරණය විය.

- iii. 3අ(4) වගන්තිය : පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක මැතිවරණ කොට්ඨාසවලට බෙදීම

පදිංචිකරුවන්ට පහසුවෙන් ප්‍රවේශ වියහැකි පරිදි ප්‍රදේශය තුළ පවතින ජලාශ්‍රිත ප්‍රදේශ සහ කඳු පන්ති කෙරෙහි නිසි අවධානය යොමුකරමින් මැතිවරණ කොට්ඨාසයක් සන්නතික ප්‍රදේශයක් සේ සකස් විය යුතු බව කමිටුවේ තීරණය විය. ප්‍රායෝගික කාර්යයන් සඳහා වෙනත් මැතිවරණ කොට්ඨාස මායිම් බෙදියාම අවමකිරීමේ අවශ්‍යතාව හඳුනාගත් අතර සියලු ප්‍රජා විද්‍යාත්මක තොරතුරු, ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස සහ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස යන පරිපාලන ඒකක අනුව පමණක් ලබාගත හැකි බැවින් එම තොරතුරු සීමා නිර්ණයේදී පදනම් කරගැනීමට කමිටුව විසින් තීරණය කෙරිණි. කුඩාම පරිපාලන ඒකක වන ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස නොබෙදීමට කමිටුව තීරණය කළාය. එසේම හැකි තාක් දුරට ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසවල බෙදීමක් සිදු නොවිය යුතු බවටද කමිටුව තීරණය කළාය. කෙසේ වුවද යම් විශේෂිත නිර්ණායකයන් ආරක්ෂා කරගැනීමේ අවශ්‍යතාවක් මතුවූ විට ඒවා සන්නතික ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස සමූහයන් ලෙස බෙදීමට තීරණය කෙරිණි.

- iv. 3අ(4) (ආ)(i) වගන්තිය : දිස්ත්‍රික්කය තුළ මැතිවරණ කොට්ඨාස අතර ජන සංඛ්‍යාව සමානුපාතික නොවීම අවම කිරීම

දිස්ත්‍රික්කයේ මුළු ජන සංඛ්‍යාව, කොට්ඨාස මට්ටමින් තෝරාගැනීමට නියමිත මන්ත්‍රීන් සංඛ්‍යාවෙන් බෙදීමේ දී කිසියම් සමානුපාත නොවීමක් සිදුවීම ඉවතලනු පිණිස, පළමුවෙන්ම කමිටුව විසින්

දිස්ත්‍රික්කයක් තුළ කේවල මැතිවරණ කොට්ඨාසයකට අයත්වන ජන සංඛ්‍යාවේ සාමාන්‍යය ගණනය කරනු ලැබේ. (ඇමුණුම 2, වගුව 2) මැතිවරණ කොට්ඨාස බෙදනවිට, එහි පදිංචි යම් සබඳතාවක් සහිත ප්‍රජාවන්ගේ අවශ්‍යතා සහ කොට්ඨාසයේ භූගෝලීය හෝ භෞතික ලක්ෂණ සැලකීමේදී යම් ප්‍රමාණයක සමානුපාතී නොවීමක් ඇතිවීම වැලැක්විය නොහැකි බැවින්, දිස්ත්‍රික්කයක කේවල මැතිවරණ කොට්ඨාස අතර සමානුපාතී නොවන ජන සංඛ්‍යා ප්‍රමාණයෙහි අඩුවීම හෝ වැඩිවීම 10% කට සීමාකිරීමට කමිටුව තීරණය කළාය.

- v. 3අ(5) සහ 3අ(6) වගන්ති: බහු සහිත මැතිවරණ කොට්ඨාස ඇතිකිරීම සහ කොට්ඨාසයකින් එක් සහිතයෙකුට වැඩි ගණනක් තෝරා පත්කිරීම

පනතේ 3 අ(4) ආ(1)වගන්තිය සැලකිල්ලට ගනිමින්, දිස්ත්‍රික්කයක මැතිවරණ කොට්ඨාසක් නියෝජනය කරනු ලබන සෑම මන්ත්‍රීවරයෙකු මගින්ම, එම දිස්ත්‍රික්කයේ එක සමාන පුද්ගලයන් සංඛ්‍යාවක් හැකි තාක් දුරට නියෝජනය විය යුතුය. එසේම, බහු සහිත මැතිවරණ කොට්ඨාසයක ජන සංඛ්‍යාව, කේවල මැතිවරණ කොට්ඨාසයක පදිංචිකරුවන් සංඛ්‍යාවේ ගුණිතයක් විය යුතු බවට කමිටුව තීරණයකට එළඹිණි. මේ නිසා අදාළ අපේක්ෂාවන් ඉටු කිරීම සඳහා බහු මැතිවරණ කොට්ඨාස පිහිටුවීම වෙනුවට හැකි සෑම අවස්ථාවකදීම එවැනි විශේෂිත අවස්ථාවන්හි දී මැතිවරණ කොට්ඨාස එකී ප්‍රදේශයේ බහු වාර්ගික පිරිස් ඇතුළත් වන ආකාරයට සීමා නිර්ණය කිරීමට කමිටුව තීරණය කරන ලදී. මෙවැනි අවස්ථාවලදී හැකි සෑමවිටම, තෝරා පත්වන මන්ත්‍රීන් විසින් සබඳතා පවත්නාවූ විවිධ ප්‍රජාවන් නියෝජනයවීමේ අභිමතාර්ථය ඉටුවනසේ එම ප්‍රජාවන් නිශ්චිත මැතිවරණ කොට්ඨාසවලට ඒකරාශී වන පරිදි, කමිටුව විසින් එවැනි කොට්ඨාස සීමා නිර්ණය කරන ලදී

2.2.6 ඉදිරිපත් වූ නියෝජන පිළිබඳ විග්‍රහය

කමිටුව වෙත ලැබුණු යෝජනා ගණන 678කි. (ලිඛිත සංදේශ සංඛ්‍යාව294). ඒවා දිස්ත්‍රික්ක අනුව ලැබී ඇති ආකාරය පහත 2.1 වගුවේ දක්වා ඇත.

වගුව 2.1 : එක් එක් පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කය යටතේ ලැබුණු යෝජනා සංඛ්‍යාව			
දිස්ත්‍රික්කය	ලැබුණු යෝජනා හා සංදේශ සංඛ්‍යාව	දිස්ත්‍රික්කය	ලැබුණු යෝජනා හා සංදේශ සංඛ්‍යාව
කොළඹ	22	මුලතිව්	17
ගම්පහ	40	මඩකලපුව	58
කළුතර	40	අම්පාර	67
මහනුවර	41	ත්‍රිකුණාමලය	59
මාතලේ	15	කුරුණෑගල	17
නුවරඑළිය	34	පුත්තලම	35
ගාල්ල	21	අනුරාධපුරය	14
මාතර	07	පොළොන්නරුව	06
හම්බන්තොට	06	බදුල්ල	15
යාපනය	12	මොණරාගල	19
කිලිනොච්චිය	23	රත්නපුර	20
මන්නාරම	39	කෑගල්ල	25
වවුනියාව	26	එකතුව	678

ඉදිරිපත් වූ නියෝජනයන් සම්බන්ධව පුළුල්ව සලකා බැලීමේදී ප්‍රධාන වශයෙන් නියෝජන ඉදිරිපත් කළ පාර්ශවයන්ගේ අදහස් මෙන්ම ඒවායින් කමිටුවට නිරීක්ෂණය වූ කාරණා පහත දැක්වෙන ආකාරයෙන් සාරාංශ කොට දැක්විය හැකිය.

(අ) වර්තමානයේ පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කවලට අයත් වන සමහර ග්‍රාම සේවා වසම් හා ඊටත් වඩා විශාලත්වයෙන් යුතු ප්‍රදේශද, දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයෙන් මහජනයාට ලබා ගත යුතු සේවාවන් ලබා ගැනීමට අපහසු වන අයුරින් අනුයුක්ත කිරීමේ අවස්ථාවන් ඇති බව නියෝජනයන් මගින් පෙන්වා දී ඇත. ඒවා සම්බන්ධව මෙම කමිටුවට පිළියම් යෙදීම සඳහා යෝජනා ඉදිරිපත් කළ නොහැකි වුවද, කමිටුව විසින් මැතිවරණ කොට්ඨාස බෙදීමේ දී එම කොට්ඨාසවලින් තේරී පත්වන මහජන නියෝජිතයන් සමග යහපත් ආකාරයෙන් ඡන්ද දායකයන්ට සම්බන්ධ වී කටයුතු සිදු කළ හැකි ආකාරයට, කොට්ඨාස බෙදීම කෙරෙහි සමහර පාර්ශ්වයන් විසින් කමිටුවේ අවධානය යොමු කරන ලදී.

(ආ) මෙම පළාත් සභා මැතිවරණ කොට්ඨාස බෙදීම සඳහා කටයුතු කිරීමට ප්‍රථමයෙන් සිදු කරනු ලැබ ඇති පළාත් පාලන ආයතන බල ප්‍රදේශ, නියෝජිත කොට්ඨාසවලට බෙදන ලද අවස්ථාවේදී, යම් පාර්ශ්වයන්ට සිදුවූ අවාසි සහගත තත්වයන් පිළිබඳ කරුණු කමිටුවට ඉදිරිපත් වූ සමහර නියෝජිතයන් විසින් පෙන්වා දෙනු ලැබිණි. එවැනි කරුණුද සැලකිල්ලට ගෙන, පළාත් සභා මැතිවරණ කොට්ඨාස බෙදීමේදී එවැනි තත්වයන් උද්ගත නොවීම පිණිස වග බලා ගැනීමට අදාළ පාර්ශ්ව, කමිටුවේ අවධානය යොමු කරන ලද බව නිරීක්ෂණය විය.

(ඇ) මෙම මැතිවරණ කොට්ඨාස බෙදීමේදී, පළාත්වල පිහිටි පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කවල පදිංචි ජන සංඛ්‍යා කෙරෙහි කමිටුවේ සැලකිල්ල දැක්වීමේදී, අවසන් වරට පැවති 2012 ජන හා නිවාස සංගණනය මත ක්‍රියා කිරීම එතරම් සුදුසු නොවන බවටද නියෝජන කිහිපයක් ඉදිරිපත් විය. විශේෂයෙන් 1980 දශකයේ මැද භාගයේ සිට, දිවයිනේ උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත්වල පැවති අනාරක්ෂිත තත්වයන් හේතුවෙන් එම පළාත්වල පදිංචිය හැර ගිය ජනතාව, මේ වන තෙක් ඔවුන්ගේ මුල් පදිංචි ප්‍රදේශවල නැවත පදිංචි කර අවසන් වී නොමැති බැවින්, 2012 වර්ෂයේ ජන සංගණනයට, එවැනි ජන කොටස්වල තොරතුරු ඇතුළත් වී නොතිබීම එවැනි නියෝජනයක් ඇති වීමට හේතු වී ඇත. ඔවුන්ගේ අදහස අනුව එවැනි ප්‍රදේශවල නිවැරදි ජනගහණ සංඛ්‍යාවන් ලබා ගැනීමට නම් 2016 වර්ෂයේ ජන සංඛ්‍යා තොරතුරු ලබා ගත යුතු වේ.

(ඈ) 1988 වර්ෂයේ සිට පළාත් සභා වෙනුවෙන් මහජන නියෝජිතයන් තෝරාපත් කර ගැනීම සඳහා මෙතෙක් ක්‍රියාත්මක කරන ලද සමානුපාතික නියෝජන ක්‍රමය යටතේ, දිස්ත්‍රික්කවල පදිංචි බහුතර ජන කොට්ඨාසයට පරිහානි වූ ජන කොටස් නියෝජනය සඳහා සාධාරණ අවකාශයන් ලැබී තිබුණු බව, නියෝජනයන් ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ සියලුම සුළු ජන කොටස්වල අදහස වූ බව කමිටුවට නියෝජන මාර්ගයෙන් පෙනී ගිය කරුණකි. නව පළාත් සභා මැතිවරණ කොට්ඨාස බෙදීමේදී ද පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කවල පදිංචිව සිටින බහුතර ජන සංඛ්‍යාවට වෙනස් වූ සුළු ජන කොටස්වලට, පූර්වයේ පැවති ආකාරයෙන් ම නියෝජන අවකාශය සැලසීම සිදු විය යුත්තක් බව නියෝජන ඉදිරිපත් කරන ලද බොහෝ පාර්ශ්වයන්ගේ අපේක්ෂාවක් විය. යෝජිත පළාත් සභා මැතිවරණ ක්‍රමය අනුව කොට්ඨාස යටතේ වැඩි ඡන්දයෙන් තෝරා පත් කර ගනු ලබන නියෝජිතයින්ට අමතරව, ඡන්ද විමසීම සඳහා ඉදිරිපත් වන දේශපාලන පක්ෂ/ස්වාධීන කණ්ඩායම් ලබා ගන්නා වූ ඡන්ද ප්‍රතිශතය මත තෝරා ගැනීම සඳහා වූ, එබඳු පක්ෂ විසින් සකස් කරනු ලබන අපේක්ෂක නාම ලේඛන මාර්ගයෙන් සිය සුළු නියෝජන අවකාශයන් ලබාගැනීම කෙරෙහි එතරම් විශ්වාසයක් තැබීම අසීරු බව ඔවුන්ගේ අදහස විය. එබැවින්, සුළු ජන කොටස් නියෝජනය වන ආකාරයේ නියෝජන කොට්ඨාස නිර්මාණය කිරීම වඩාත් යෝග්‍ය බව, සුළු ජන නියෝජනයන්ට අදාළ කරුණු ඉදිරිපත් කළ වැඩිදෙනෙකු ඉදිරිපත් කළ අදහසක් විය. ඒ වෙනුවෙන් සුදුසු අවස්ථාවලදී බහු මන්ත්‍රී නියෝජන කොට්ඨාස හෝ ඇති කිරීම අවශ්‍යතාවක් හැටියට ඔවුන් විසින් පෙන්වා දෙන ලදී.

(ඉ) පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කවල ජන සන්නිවේදන අඩු ප්‍රදේශවල මැතිවරණ කොට්ඨාස පිහිටු වීමේදී, ඒවාට ඇතුළත් වන භූමි ප්‍රදේශයන්ගේ විශාලත්වයට වඩා ජන සංඛ්‍යාවේ සමතුලිතභාවය රැක ගැනීම කෙරෙහි කමිටුවේ අවධානය යොමු කළහොත්, භූමි ප්‍රමාණයෙන් විශාල මැතිවරණ කොට්ඨාස නිර්මාණයට ඉඩ ඇති නිසා, මැතිවරණ කොට්ඨාසයකට අනුයුක්ත කෙරෙන දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටි ග්‍රාම නිලධාරී වසම් සංඛ්‍යාවෙහි සමතුලිත බවක් පවත්වා ගැනීමට යෝජනා ඉදිරිපත් විය. මෙමගින් අදාළ මැතිවරණ කොට්ඨාසයේ මහජන නියෝජිතයාට මෙන්ම ඡන්ද දායකයාට ද පහසුවක් ලැබෙන බව, එවැනි යෝජනා ඉදිරිපත් කළ පාර්ශ්වයන්ගේ මතයක් විය.

(ඊ) පළාත් සභා වෙනුවෙන් පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක තුළ නියෝජිතයන් තෝරා ගැනීමට පිහිටු වනු ලැබීමට නියමිත කොට්ඨාස සංඛ්‍යාව තවදුරටත් වැඩි කළ යුතු බවට ද යෝජනා ඉදිරිපත් වී තිබුණි. එම යෝජනාව ඉදිරිපත් කළ පාර්ශ්වයන් දරන ලද අදහස් දෙකක් හේතුවෙන් එසේ නියෝජනයක් සිදු වූ බව කමිටුවට පෙනී ගියේය. ඉන් පළමුවැන්න නම් , පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කයේ භූවිෂමතා ලක්ෂණ , ජන සංයුතිය , සහ ජන ව්‍යාප්තියද , දිස්ත්‍රික්කයේ භූමියේ පැතිරීම ද සලකා බලා දිස්ත්‍රික්කයේ පදිංචි ජන සංඛ්‍යාවට සාධාරණ නියෝජනයක් සඳහා ඉඩ ලබා දීම එක් අපේක්ෂාවකි. මෑතදී සිදු වූ පළාත් පාලන ආයතන බල ප්‍රදේශ සීමා නිර්ණය කිරීම හේතුවෙන් ඒවායේ නියෝජිතයින් සංඛ්‍යාව විශාල වශයෙන් ඉහළ ගිය බැවින්, ඒ හා සමාන වන ආකාරයෙන් පළාත් සභා වෙනුවෙන් පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කවලින් තෝරා ගනු ලබන නියෝජිතයන් සංඛ්‍යාව ද වැඩි වීම සඳහා, ඔවුන් තෝරා ගැනෙන කොට්ඨාස සංඛ්‍යාව ඉහළ නැංවිය යුතු බව ඔවුන්ගේ අදහස විය.

(උ) යම් පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කයක පදිංචිව සිටින්නා වූ ජනවර්ගයක් නියෝජන වීම සඳහා අරමුණු කරගත් මැතිවරණ කොට්ඨාස බෙදීමක දී, ලංකාවේ ජනතාව අතර, ජනවර්ගයන් අනුව සිතීමට හා කටයුතු කිරීමට පෙළඹවීමක් ඇති වන බැවින්, වර්තමානයේ පළාත් සභා ඡන්ද විමසීම් වෙනුවෙන් ක්‍රියාත්මක වන්නා වූ සමානුපාතික නියෝජන ක්‍රමය තවදුරටත් එලෙසම ක්‍රියාත්මක කිරීම සුදුසු බවට ද යෝජනා ඉදිරිපත්ව තිබුණි. ඊට වැඩි කැමැත්තක් දක්වන බවත්, සමානුපාතික නියෝජන ක්‍රමය, කොට්ඨාස නියෝජන ක්‍රමයට වඩා ජාතීන් අතර සමගිය ඇති කිරීමට හේතු වන බවත් එවැනි පාර්ශ්වයන් විසින් පෙන්වා දෙන ලදී.

(ඌ) මෙම යෝජිත පළාත් සභා මිශ්‍ර නියෝජන ක්‍රමය යටතේ, පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක මැතිවරණ කොට්ඨාස බෙදීම සම්බන්ධව යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ පාර්ශ්වයන්ට සැහෙන කාලයක් කමිටුව විසින් ලබා දී තිබුණි. ඒ සඳහා එම පාර්ශ්වයන් දැනුවත් කිරීමට, මෙම කමිටුව විසින් ගන්නා ලද පියවර මෙම වාර්තාවේ විවිධ අවස්ථාවලදී දක්වා ඇත. එසේ පියවර ගෙන තිබුණද, අදාළ පාර්ශ්වයන් ලිඛිතව මෙන්ම වාචිකව කරන ලද කරුණු ඉදිරිපත් කිරීමටද නිරීක්ෂණය වූ කරුණක් වූයේ, නව නියෝජන ක්‍රමය සම්බන්ධව සමහර පාර්ශ්වයන්ට එතරම් පැහැදිලි අවබෝධයක් නොතිබූ බවය. එසේම අදාළ යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා පැමිණි සමහර දෙනා ඒ සම්බන්ධයෙන් නිසි සුදානමක් ඇතිව කරුණු ඉදිරිපත් කිරීමට, ඉදිරිපත්ව නොසිටි බව ද, කමිටුවට පෙනී ගිය කරුණකි.

2.2.7 සාරාංශය

2018.01.01 දින වන විට පළාත් සභා සීමා නිර්ණය කමිටුව සාකච්ඡා ආරම්භ කොට මැතිවරණ කොට්ඨාස බෙදීම ආරම්භකර තිබුණි. නියමිත කාල සීමාව තුළ කමිටුව සිය කාර්ය භාරය ඉටු කළාය. 2018 පෙබරවාරි මස 19 වන දින වාර්තාව පළාත් සභා හා පළාත් පාලන අමාත්‍යවරයාට ඉදිරිපත් කරන ලදී. එය 2018.03.06 වන දින පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කරන ලද අතර 2018.08.24 දින වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුවේ විවාදයට පාත්‍ර විය. ඉන් පසු එය සමාලෝචන කමිටුවකට යොමු කරන ලදී. වාර්තාව සම්බන්ධයෙන් පාර්ලිමේන්තුව ගන්නා ඊළඟ පියවර පිළිබඳව සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව අවධානයෙන් සිටී. සීමා නිර්ණය කමිටුව වාර්තාව මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවේ වෙබ් අඩවියේ උඩුගත කොට තිබේ. වාර්තාවේ පිටපත් මේ වන විට පාර්ශ්වකරුවන් වෙත ලබා දී ඇත.

ත්‍රිකුණාමලය දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයේදී 2017.11.09 -

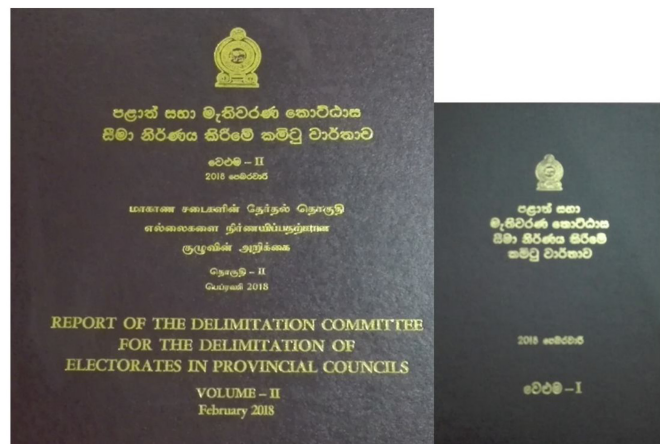
ගම්පහ දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයේදී 2017.12.06 -

මහනුවර දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයේදී 2017.11.22 -

මඩකලපුව දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයේදී 2017.11.10 -

2.3 2019 වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

2018 වර්ෂය තුළදී අපේක්ෂිත ව්‍යවස්ථා සංශෝධන සිදු නොවීය. එබැවින් 2019 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කිරීමේ දී දූෂිතකරතාවයන්ට මුහුණ දීමට සිදු වූ අතර පහත ක්‍රියාකාරකම් එයට ඇතුළත් කරන ලදී.

1. සැලසුම්කරණය හා පුහුණුව
2. තොරතුරු එක් රැස් කිරීම(පරිපාලන ඒකක හා පළාත් පාලන ආයතන පිහිටුවීමට අදාළ සියලුම ගැසට් නිවේදන එකතු කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගෙන ඇත.)
3. ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තමාන ජනගහණය හා ඉඩකඩම් පිළිබඳ ප්‍රමුඛතා පෙරදැරිකොට පසුගිය පාර්ලිමේන්තු ඡන්ද විමසීම් හා බැඳි සීමා නිර්ණය වාර්තා විශ්ලේෂණය කිරීම
4. පරිපාලන කොට්ඨාස වල සීමා පිළිබඳව අධ්‍යයනය
5. පළාත් පාලන ආයතන සීමා නිර්ණය කිරීම පිළිබඳ අධ්‍යයනය
6. වර්තමානයට ගැලපෙන වාර්තා / ලේඛනාගාරයක් සකස් කිරීම හා ලේඛනවල මෘදුකාංග පිටපත් සකස් කිරීම

3. පරිපාලනය

3.1 රැස්වීම්

3.1.1 සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවේ රැස්වීම්

2018.01.01 දින සිට 2018.12.31 දක්වා කාලය තුළ රැස්වීම් 08 ක් පැවැත්විය.

රැස්වීම් වාරය	දිනය	රැස්වීම් වාරය	දිනය
26 වන රැස්වීම	2018.03.14	30 වන රැස්වීම	2018.08.24
27 වන රැස්වීම	2018.05.03	31 වන රැස්වීම	2018.09.27
28 වන රැස්වීම	2018.06.22	32 වන රැස්වීම	2018.10.30
29 වන රැස්වීම	2018.07.20	33 වන රැස්වීම	2018.11.26

3.1.2 පළාත් සභා මැතිවරණ කොට්ඨාස සීමා නිර්ණය කමිටු රැස්වීම්

2017.10.04 දින පත් කරන ලද පළාත් සභා සීමා නිර්ණය කමිටුව 2018.01.01 දින සිට 2018.12.31 දක්වා කාලය තුළ රැස්වීම් 04 ක් පවත්වා ඇත.

රැස්වීම් වාරය	දිනය	රැස්වීම් වාරය	දිනය
15 වන රැස්වීම	2018.01.03	17 වන රැස්වීම	2018.02.05
16 වන රැස්වීම	2018.01.10	18 වන රැස්වීම	2018.02.08

3.2 කාර්යාල ඉඩකඩ, දැව භාණ්ඩ, උපකරණ හා ප්‍රවාහන කටයුතු

3.2.1 කාර්යාල ඉඩකඩ

2016 නොවැම්බර් සිට සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභා කාර්යාලය මිනින්දෝරු දෙපාර්තමේන්තුවේ කුලී ගෙවීමකින් තොරව පවත්වාගෙන යාමට මැනුම්පතිවරයා ඉඩසලසා දුන්නේය. වර්ග අඩි 790 ක ඉඩ ප්‍රමාණයක් ලැබුණු අතර එය කාමර 03 කට බෙදන ලදී. ඉඩ අවකාශයට අමතරව විදුලිය, ජලය, වැසිකිළි පහසුකම්, රථගාල වැනි සියලුම පහසුකම් මැනුම්පතිවරයා විසින් සලස්වා දෙන ලදී.

වර්තමාන කාර්යාලයේ ලිපිනය

සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව
සර්වේයර් ජනරාල් කාර්යාල ගොඩනැගිල්ල
තැ.පෙ.506
කොළඹ-05

3.2.2 දැව භාණ්ඩ උපකරණ - ඇමුණුම 3 බලන්න

3.2.3 ප්‍රවාහන කටයුතු

මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවට 2016 වසරේ දී CAP – 7180 හා CAR-0347 අංක දරන වාහන 2 ක ලබා දෙන ලදී. මේවා ලියාපදිංචිකොට ඇත්තේ ජනාධිපති ලේකම් නමිනි.

3.2.4 සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවේ පත්වීම්

සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවට පැවරෙන කාර්ය භාරයේ භාරදුරත්වය සලකා කළමනාකරණ සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් විසින් ඔහුගේ 2016.02.05 දිනැති අංක DMS/1029 දරන ලිපියෙන් පහත සඳහන් පත්වීම් අනුමත කර ඇත.

තනතුර	මට්ටම	තනතුරු සංඛ්‍යාව	වැටුප් කේතය
ලේකම්	ජ්‍යෙෂ්ඨ	01	SL-3-2006
ගණකාධිකාරී	ජ්‍යෙෂ්ඨ	01	SL-1-2006
සම්බන්ධීකරණ ලේකම්	තෘතීයික	01	රා.පරි.ව. 6/2006
පරිපාලන නිලධාරී	තෘතීයික	01	MN-7-2006
භාෂා පරිවර්තක	ද්විතීයික	03	MN-6-2006
තොරතුරු තාක්ෂණ සහකාර	ද්විතීයික	02	MT-1-2006
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	ද්විතීයික	02	MN-2-2006
රියදුරු	ප්‍රාථමික	02	PL-3-2006
කාර්යාල සහයක	ප්‍රාථමික	02	PL-1-2006
එකතුව		15	

මෙම වර්ෂය තුළ පහත සඳහන් පත්වීම් සිදුකර ඇත.

- වැඩ බලන ලේකම් - සමන් ශ්‍රී රත්නායක මහතා - 2018 මාර්තු 21 දින සිට වැඩ බලන ලේකම්වරයාගේ පත්වීම වසරකට දීර්ඝ කර ඇත.
- වැඩ බලන ගණකාධිකාරී - එච්.ඩබ්.එන්.කුමාර මහතා - 2018 අප්‍රේල් 01 දින සිට වැඩ බලන ගණකාධිකාරීවරයාගේ පත්වීම වසරකට දීර්ඝ කර ඇත.

මේ අනුව 2018.12.31 දින වන විට සේවා නියුක්තිය පහත පරිදි වේ.

තනතුර	අනුමත	පුරවන ලද	පුරප්පාඩු
ලේකම්	01	01 ^a	-
ගණකාධිකාරී	01	01 ^a	-
සම්බන්ධීකරණ ලේකම්	01	01	-
පරිපාලන නිලධාරී	01	01	-
භාෂා පරිවර්තක	03	0	03
තොරතුරු තාක්ෂණ සහකාර	02	0	02
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	02	02	-
රියදුරු	02	02	-
කාර්යාල කාර්ය සහයක	02	02	-
එකතුව	15	10	05

a - අර්ධකාලීන

3.3 කාර්තුමය කාර්ය සාධන වාර්තා

සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවේ 2018 වර්ෂයේ ත්‍රෛමාසික කාර්ය සාධන වාර්තා භාෂාත්‍රයෙන්ම සකස්කර පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කිරීම සඳහා පහත සඳහන් දිනයන්හිදී ව්‍යවස්ථාපිත සභාව වෙත ඉදිරිපත්කර ඇත.

- 2018 පළමු කාර්තුවේ කාර්ය සාධන වාර්තාව - 2018.07.04
- 2018 දෙවන කාර්තුවේ කාර්ය සාධන වාර්තාව - 2018.10.08
- 2018 තුන්වන කාර්තුවේ කාර්ය සාධන වාර්තාව - 2018.11.27
- 2018 හතරවන කාර්තුවේ කාර්ය සාධන වාර්තාව - 2019.03.29

5. කාර්ය සාධනය

දත්ත පද්ධතිය සකස් කිරීම

ශ්‍රී ලංකාවේ පරිපාලන සීමා මායිම් සම්බන්ධ දත්ත පද්ධතියක් සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව සතුව නොමැති බැවින් දිවයිනේ පරිපාලන කොට්ඨාස වල සීමාවන්ට අදාලව මේ වන විට නිකුත් කර ඇති වාර්තා හා ගැසට් පත්‍ර එක් රැස් කිරීම හා නියමිත පරිදි ගොනුගත කර පවත්වාගෙන යාම සිදු කරමින් පවතී.

1833 සිට මේ දක්වා ස්ථාපිත කර ඇති පළාත් සහ දිස්ත්‍රික්ක සීමා සම්බන්ධව නිකුත් කර ඇති ගැසට් පත්‍ර එකතුවක් සකස්කර ඇත. විවිධ අවස්ථාවන්හිදී ස්ථාපිත කරන ලද සීමා නිර්ණය කමිටු හා කොමිෂන් සභා මගින් නිකුත් කරන ලද වාර්තා එකතුවක් සකස් කිරීමට ක්‍රියාකර ඇත.

එසේම දිවයිනේ පළාත් පාලන ආයතන 341 පිහිටු වීමට අදාල ගැසට් පත්‍ර මේ වන විට කොමිෂන් සභාව සතුව පවතී. තවද මේ වන විට ශ්‍රී ලංකාවේ පිහිටුවා ඇති ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස 331 හි සීමා මායිම් දැක්වෙන ගැසට් පත්‍ර අතරින් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස 316 කට අදාල ගැසට් පත්‍ර එකතුවක්ද සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව සතුව පවතී.

පළාත් පාලන ආයතන වලට අදාල සීමා මායිම් ඇතුළත් ගැසට් පත්‍ර හා ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස සීමා මායිම් ඇතුළත් ගැසට් පත්‍ර දිස්ත්‍රික්ක අනුව වෙන් වෙන් වශයෙන් ලේඛනගත කර පවත්වාගෙන යාමට ක්‍රියා කර ඇත.

අදාල තොරතුරු එක් රැස්කර ගැනීම සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන්ම අදාල පළාත් පාලන ආයතන හා ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල වලින් තොරතුරු ගෙන්වා ගැනීම සිදු කරන ලද අතර එසේ ලබා ගැනීමට නොහැකි වූ අනෙකුත් ගැසට් පත්‍ර ජාතික ලේඛනාගාරයක දෙපාර්තමේන්තුව වෙතින්ද පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලය වෙතින්ද ලබා ගැනීමට කටයුතු කරන ලදී.

මෙතෙක් කොමිෂන් සභාව වෙත ලැබී නොමැති ඉහත ආයතන පිහිටු වීමට අදාල ගැසට් පත්‍ර ලබා ගැනීමට කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.

මීට අමතරව, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස ස්ථාපිත කිරීම හා පළාත් පාලන ආයතන පිහිටු වීමට අදාලව එක් රැස් කරන ලද ගැසට් පත්‍ර Scan කර ඒවා PDF ක්‍රමයට දිස්ත්‍රික්ක අනුව ගොනුගත කර ඇති අතර අවශ්‍ය ආයතනයේ නමින් තේරීමක් කර එම ආයතනයට අදාල ගැසට් පත්‍ර විවෘත වන පරිදි මෘදුකාංගයක් සකසා ඇත.

තවද 2018 පළාත් සභා මැතිවරණ කොට්ඨාස සීමා නිර්ණය කමිටු වාර්තාවෙහි ඇතුළත් එක් එක් පළාත් සභා මැතිවරණ කොට්ඨාසයේ සිතියම සමග ඊට අදාල සියළු විස්තර දිස්ත්‍රික්ක මට්ටමින් වෙන වෙනම එකවර පහසුවෙන් බලා ගැනීමට හැකිවන පරිදි පරිගණක වැඩසටහන් සකසා ඇත.

ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස අංක හා නම් ඇතුළත් කර භාෂාත්‍රයෙන්ම පොත් සකස්කර තිබෙන අතර දිස්ත්‍රික්ක 25 ම ආවරණය වන පරිදි ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාසය වෙන් කර දක්වා ඇති සිතියම් පොත් සකස් කර ඇත.

ඉහත ආකාරයටම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස සියල්ලම ආවරණය වන පරිදි භාෂාත්‍රයෙන්ම සිතියම් පොත් සකස් කර ඇත.

ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස අංක හා නම් දැක්වෙන ගැසට් පත්‍ර හා පළාත් සභා මැතිවරණ කොට්ඨාස සීමා නිර්ණය වාර්තාවේ සඳහන් ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස අංක හා නම් නිවැරදි දැයි පරීක්ෂා කිරීම සිදු කර ඒවා අතර යම් වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය වන අවස්ථාවන්හිදී ඒවා සලකුණු කර සුදුසු පරිදි නිවැරදි කර ගැනීම සඳහා උපයෝගී කර ගත හැකි පරිදි පොතක් සකස් කර ඇත.

ඒ ඒ ග්‍රාම නිලධාරී වසම තුළ 2017 හා 2018 වර්ෂයන්හි ලියාපදිංචි ඡන්ද දායකයන් සංඛ්‍යාව පිළිබඳව විස්තර පරිගණකගත කර ගොනුවක් පවත්වාගෙන යාමට ක්‍රියා කර ඇත.

තවද සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව හා පළාත් සභා මැතිවරණ කොට්ඨාස සීමා නිර්ණය කමිටුව සම්බන්ධ පුවත්පත් වල පළ වූ විවිධ වාර්තා ගොනුගත කර ලිපිගොනු සකස් කර ඇත.

ආයතන කටයුතු

කොමිෂන් සභාවේ සියලුම නිලධාරීන්ගේ අයතනික කටයුතු වලට අදාළව නිලධාරීන්ගේ පෞද්ගලික ලිපිගොනු පවත්වාගෙන යාම ඇතුළු සියලුම ආයතනික කටයුතු සිදු කිරීම, කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකයන්ගේ ආයතනික කටයුතු ඉටු කිරීම, කොමිෂන් සභාව සතු මෝටර් රථ 02 ට අදාළ ලිපිගොනු කටයුතු සිදු කිරීම, ඉන්ධන අත්තිකාරම් ලේඛනය පවත්වාගෙන යාම, නිවාඩු ලිපිලේඛන පවත්වාගෙන යාම හා කාර්යාල උපකරණ අළුත්වැඩියාවට අදාළ ලේඛන පවත්වාගෙන යාම සිදු කරයි.

මීට අමතරව ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලය, පාර්ලිමේන්තුව, ව්‍යවස්ථාදායක සභාව, කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව, රාජ්‍ය පරිපාලන අමාත්‍යාංශය සහ වාර්තා ඉදිරිපත් කළ යුතු වෙනත් ආයතන වෙත ලබාදිය යුතු වාර්තා නියමිත දිනට ලබා දීම සිදු කරයි. ව්‍යවස්ථාදායක සභාව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වාර්තා සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය කටයුතු ඉටු කරනු ලබයි.

මූල්‍ය පරිපාලනය

සියලුම ගෙවීම් කටයුතු නිසි නිර්දේශයකින් හා අනුමැතියකින් යුතුව මුදල් රෙගුලාසි අනුව නිසි පරිදි සිදු කළ අතර ප්‍රසම්පාදන කටයුතුද, භාණ්ඩ සමීක්ෂණ කටයුතුද නිසියාකාරයෙන් ක්‍රියාත්මක කර ඇත. මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් ඉල්ලා ඇති සියලුම වාර්තා හා තොරතුරු නිසි අයුරින් ලබා දීමද සිදු කර ඇත.

තවද ජාතික විගණන කොමිෂන් සභාව විසින් ඉල්ලා ඇති වාර්තා නියමිත පරිදි ලබා දීමට කටයුතු කර ඇති අතර විගණන විමසුම් වලටද නිසි පරිදි පිළිතුරු සපයා ඇත.

පළාත් සභා මැතිවරණ කොට්ඨාස සීමා නිර්ණය කටයුතු

අතිගරු ජනාධිපතිතුමා විසින් 2017 ඔක්තෝබර් මස 04 වන දින පත් කරන ලද පළාත් සභා මැතිවරණ කොට්ඨාස සීමා නිර්ණය කමිටුවේ කටයුතු සඳහා සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවේ සියලුම නිලධාරීන්ගේ සහභාගීත්වය ලබා ගැනීම සිදු විය. සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවේ ලේකම්වරයා කමිටුවේ ලේකම් ලෙසද, සම්බන්ධීකරණ ලේකම්වරයා කමිටුවේ සහකාර ලේකම් ලෙසද කටයුතු කරන ලදී. පළාත් සභා සීමා නිර්ණය කමිටු වාර්තාව පනතේ විධිවිධාන පරිදි නියමිත මාස 4 ක කාලය ඇතුළත අවසන් කර විෂයභාර අමාත්‍යවරයා වෙත භාර දෙන ලදී. වාර්තාව සකස් කිරීමේදී අවම වියදමකින් එය ඉටු කිරීමට කොමිෂන් සභාවේ නිලධාරීන් කටයුතු කර ඇත.

සීමා නිර්ණය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම

සීමා නිර්ණය පිළිබඳව මහජනතාව, රාජ්‍ය නිලධාරීන්, මහජන නියෝජිතයන් ආදී විවිධ පාර්ශවකරුවන් දැනුවත් කිරීම සඳහා ලැබෙන ඉල්ලීම් සහ අවශ්‍යතාව මත දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් කොමිෂන් සභා සාමාජිකයන් හා නිලධාරීන්ගේ සම්පත් දායකත්වයෙන් ඉටු කිරීමට හැකි බව අදාළ පාර්ශව දැනුවත් කර ඇත. මේ අනුව ප්‍රධාන වශයෙන් මිනින්දෝරු දෙපාර්තමේන්තුව, මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව, දිස්ත්‍රික් ලේකම්වරුන් සහ ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරුන් සඳහා සුදුසු වැඩසටහන් පැවැත්වීමට කටයුතු කර ඇති අතර ඉදිරි වර්ෂයේදී ද එම වැඩසටහන් සංවිධානය කිරීමට අදහස් කර ඇත.

6. කෘතඥතා

1. සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවට සෑම විටම සහය වූ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සභාවේ සභාපතිවරයාට හා සාමාජිකයන්ට ද
2. සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවේ කාර්යාලය සඳහා ස්ථිර ස්ථානයක් හා ඊට අවශ්‍ය සියලු පහසුකම් සලසා දුන් මිත්‍රම්පතිවරයාට හා ඔහුගේ කාර්ය මණ්ඩලයටද
3. කාර්ය මණ්ඩලය නිදහස් කර දීම, කාර්ය මණ්ඩලය පුහුණු කිරීමෙහිලා අවශ්‍ය පහසුකම් සැපයූ මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවේ සභාපතිවරයාට හා සෙසු සාමාජිකයන්ට ද එහි අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාට හා ඔහුගේ කාර්ය මණ්ඩලයට ද
4. අවශ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන හා වාහන සපයා දුන් ජනාධිපති කාර්යාලයට හා මහා භාණ්ඩාගාරයට ද
5. පළාත් නවයෙහි දිස්ත්‍රික්ක 25 තුළ මැතිවරණ කොට්ඨාස බෙදා වෙන් කිරීමට හා ඒ පිළිබඳ වාර්තාව 2017 අංක 17 දරන පළාත් සභා ඡන්ද විමසීම් (සංශෝධන) පනතට අනුව මාස 4 ක් වූ කෙටි කාලයක් තුළ සකස් කිරීමට පළාත් සභා සීමා නිර්ණය කමිටුවට නොයෙකුත් ආකාරයෙන් සහය වූ සියලුම දෙනාටද
අපගේ අවංක ස්තූතිය පළ කර සිටිමු.

ඇමුණුම 1

යෝජිත සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභා පනත-ප්‍රතිපත්ති විග්‍රහය

1. හැඳින්වීම:

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 19 වැනි සංශෝධනයට අනුකූලව 2015 නොවැම්බර් 13 දින ව්‍යවස්ථාවේ 41ආ සහ 95(1) ව්‍යවස්ථාවන් යටතේ සාමාජිකයන් තිදෙනෙකුගෙන් සමන්විත සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවක් පත් කරන්නට යෙදුනි. එම කොමිෂන් සභාවේ කාර්යභාරය හා බලතල වර්තමාන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ නිශ්චිතව දක්වා නොමැත.

කොමිෂන් සභාවට පත් කරනු ලැබූ තැන් පටන් එහි සාමාජිකයෝ සීමා නිර්ණය පිළිබඳ ගෝලීය අන්දැකීම් ඇතුළත් ලියකියවිලි එක් රැස්කිරීමෙහිදී කොමිෂන් සභාවේ කාර්යභාරය ඉටු කිරීමට සුදානම් වීම සඳහා මීට පෙර පැවති සීමා නිර්ණ කොමිෂන් සභාවල ඉතිහාසය හා එම කොමිෂන් සභා පිහිටු වීමට හේතු සාධක වූ කාරණා විමසා බැලීමෙහිදී නිරත වූහ. මෙම අධ්‍යයනයන් හිදී එක් එක් කාල වකවානුවල මැතිවරණ කොට්ඨාස පළාත් පාලන ආයතන හා රාජ්‍ය පරිපාලන කොට්ඨාස සීමා නිර්ණය කිරීමේ වගකීම එකිනෙක සම්බන්ධතාවක් නොමැති වූ විවිධ ආයතන විසින් ක්‍රියාත්මක කොට තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

ඉහත අධ්‍යයනයේ තොරතුරු අනුව සීමා නිර්ණය කිරීමේ විෂයය පිළිබඳව ප්‍රතිපත්තියක් සකස් කිරීමෙහි ලා වැදගත් වන කරුණු රැසක් පිළිබඳ නිරීක්ෂණ හා අදහස් හුවමාරු කර ගත හැකි බවට කොමිෂන් සභාවට අවබෝධ විය. මෙම ලේඛණය සකස් කොට ඉදිරිපත් කරනුයේ එම අරමුණ මුල් කරගෙනය. මෙම පත්‍රිකාවෙන් පළමුව සිදුවනුයේ වර්තමානයේ පවත්නා තත්වය හා මීට පූර්වයෙහි පැවති සීමා නිර්ණය කිරීමවල දී අනුගමනය කරන ලද ප්‍රතිපත්තින් හඳුන්වා දීමයි. ඉන් අනතුරුව අනාගත සීමා නිර්ණය කිරීම් කෙරෙහි බලපාන පුළුල් පදනමක් සහිත වූ ද සමස්ත ක්‍රියාවලිය ම ආවරණය කරන්නා වූ ද ප්‍රතිපත්තියක අවශ්‍යතාව පිළිබඳව කොමිෂන් සභාව දරණ අදහස් ඉදිරිපත් කෙරේ. අවසානයේදී මෙය සාක්ෂාත් කරගන්නා ආකාරය පිළිබඳ නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කරමින් එවැන්නක් කිරීමේ ප්‍රතිලාභයන් ද පෙන්වා දෙනු ලැබේ.

2. නිදහසෙන් පසු ලංකාවේ පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණ සඳහා සීමා නිර්ණය කිරීම පිළිබඳ ඉතිහාසය:

සෝල්බරි ව්‍යවස්ථාවෙහි සිට මේ දක්වා පත්කරන ලද සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභා සංඛ්‍යාව 6කි. 1946 වර්ෂයේ දී පළමු සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවෙන් සිය කාර්ය භාරය අවසන් කිරීමට පෙර අතරමග නතර කරන ලදී. 1953 සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවක් ක්‍රියාත්මක විය. 1959, 1976, 1981, යන වර්ෂ වල සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභා පත් කරන ලද අතර 1998 පත් කරන ලද සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවේ යෝජනා ක්‍රියාත්මක වූයේ නැත. මෙම සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභා පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණ සඳහා ඡන්ද කොට්ඨාස සීමා නිර්ණයන් නැවත නියම කිරීමට නිශ්චිත කාල සීමාවන් සඳහා පත් කරන ලද ඒවා විය. මෙම කොමිෂන් සභා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ හා ඊට කරන ලද සංශෝධනවල අන්තර්ගතවූ මූලධර්මය රැසක් විසින් මෙහෙයවන ලදහ. නියමිත කාර්ය භාරය ඉටුකළ පසු මෙම කොමිෂන් සභාවල කාලය අවසන් කරන ලදී. මීට අමතරව වෙනත් මැතිවරණ හා පරිපාලන මට්ටම්වලට අවශ්‍ය වූ සීමා නිර්ණයන් සිදු කිරීම සඳහා යොදා ගනු ලබන නීති රීති හා පරිපාටි කිහිපයක් ශ්‍රී ලංකාවෙහි පවතී.

3. සීමා නිර්ණය පිළිබඳ වර්තමාන තත්වය දැනට අනුගමනය කෙරෙන ප්‍රතිපත්ති:

මෙතෙක් ශ්‍රී ලංකාවෙහි සීමා නිර්ණය පිළිබඳ කටයුතු මෙහෙය වනු ලැබූයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව හා එහි සංශෝධනයන් මගින් ඒ අනුව විවිධ මට්ටම්වල මැතිවරණ සීමා නිර්ණය කිරීම ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ ප්‍රතිපාදන හා ඊට එකතු වූ ව්‍යවස්ථා සංශෝධනයන්ට අනුකූලවය. තවද අතීතයේ දී විවිධ කාල වකවානු තුළ පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණ කොට්ඨාස පළාත් පාලන ආයතන බල ප්‍රදේශ හා රාජ්‍ය

පරිපාලන ප්‍රදේශ යනාදියෙහි සීමාවන් නිර්ණය කිරීමෙහි ලා විවිධ ආයතන යොදවන ලදී. අතීතයෙන් පාඩම් උගත යුතු වන හෙයින් මෙරට විවිධ මට්ටම් වල සීමා නිර්ණය සිදු වූ ආකාරය විඥාන කිරීම කාලෝචිත වනු ඇත.

3.1 පළාත් පාලන ආයතන බල ප්‍රදේශවල කොට්ඨාස සීමා මායිම් :

පළාත් පාලන ඡන්ද විමසීම්වල දී සෑම මහ නගර සභාවකම, නගර සභාවකම, ප්‍රදේශීය සභාවකම බල ප්‍රදේශය ඡන්ද ප්‍රදේශයක් විය. 1991 වර්ෂයේ සිට 2012 වර්ෂය වන තුරු ලියාපදිංචි ඡන්ද ආයතනයන් සංඛ්‍යාව අනුව සමානුපාතික ක්‍රමය යටතේ ඡන්ද විමසීම් පවත්වන ලදී. මෙම ඡන්ද විමසීම් පැවැත්වීම එදා මැතිවරණ කොමසාරිස්වරයාගේ වගකීමක් විය. මේ නිසා 2012 වර්ෂය වන තුරු ඒ සඳහා නැවත සීමා මායිම් නිර්ණය කිරීමක් අවශ්‍ය නොවීය. ඒ නිසා පළාත් පාලන ආයතන කොට්ඨාස සීමා නිර්ණය කිරීමේ කමිටුවක් වර්ෂ 2012 වනතුරු පිහිටුවනු ලැබුවේ නැත.

2012 අංක 22 දරණ පළාත් පාලන ඡන්ද විමසීම් (සංශෝධන) පනතේ හි විධිවිධාන අනුව පළාත් පාලන ආයතන සඳහා කේවල ඡන්ද ක්‍රමය හා මිශ්‍ර ඡන්ද ක්‍රමයක් හඳුන්වා දෙන ලදී. මේ සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාකිරීමට 2012 වසරේදී පස් දෙනෙකුගෙන් සමන්විත ජාතික සීමා නිර්ණය කමිටුවක් පත් කරන ලදී. ඊට පැවරුණු කාර්ය භාරය වූයේ ඒ ඒ පළාත් පාලන ආයතන බල ප්‍රදේශ, සඳහා පනතේ දක්වා ඇති නිර්ණයන්ට අනුව කොට්ඨාසවලට බෙදා වෙන් කළ යුත්තේ කුමන ආකාරයකට ද යන්න පිළිබඳව පළාත් පාලන හා පළාත් සභා අමාත්‍යවරයාට නිර්දේශ ලබා දීමය. 2015 වර්ෂයේ අගෝස්තු මාසයේ දී අතිගරු ජනාධිපතිතුමා විසින් ජාතික සීමා නිර්ණය කමිටුවේ වාර්තාව ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරන ලදී. පළාත් පාලන ආයතන සම්බන්ධයෙන් වූ ජාතික සීමා නිර්ණය කමිටුව කර ඇති නිර්දේශ සම්බන්ධයෙන් ලැබී තිබුණු අභියාචනා ගැන සලකා බැලීමට පළාත් සභා හා පළාත් පාලන අමාත්‍යවරයා විසින් 2015 නොවැම්බර් මාසයේ දී සීමා නිර්ණය සමාලෝචිත කමිටුවක් පත් කරන ලදී. සීමා නිර්ණය සමාලෝචන කමිටුව විසින් සීමා නිර්ණය අභියාචනා ක්‍රියාවලිය අවසන් කරන ලද්දේ 2017.02.17 දින ගැසට් නිවේදනය නිකුත් කරන ලදී. සීමා නිර්ණය කමිටුවක් (කොමිෂන් සභාවක් නොවේ) පත් කිරීමටත්, අලුතින් පළාත් පාලන ආයතන පිහිටුවීමටත්, දැනටමත් පිහිටුවා ඇති පළාත් පාලන ආයතන ගැසට් කිරීමටත්, පළාත් පාලන ආයතන උත්ශ්‍රේණි ගත කිරීමටත්, පවත්නා පළාත් පාලන ආයතන සීමා ප්‍රතිශෝධනය කිරීමටත්, පළාත් පාලන ආයතනයක සීමා මායිම් වෙනස් කිරීමට හෝ නැවත පැහැදිලි කිරීමටත් අවශ්‍ය වන අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල සන්දේශයක් පිළියෙල කොට ඊට අනුමැතිය ලබා ගැනීමේ වගකීම මේ වන විට ඇත්තේ පළාත් පාලන හා පළාත් සභා කටයුතු භාර ඇමතිවරයාටය.

3.2 පළාත් සභා මැතිවරණ කොට්ඨාස සීමා මායිම් :

පළාතක් සඳහා පිහිටුවා ඇති පළාත් සභාවකට ඇතුළත් වන එක් එක් පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කය වෙනුවෙන් තෝරාගත හැකි සභිකයන් සංඛ්‍යාව තීරණය කළ යුතු වන්නේ 13 වැනි ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනයට අනුකූලව මැතිවරණ කොමසාරිස්වරයා විසිනි. එම කාර්යය සමානුපාතික නියෝජන ක්‍රමයට අනුව සිදු කෙරෙන නිසාත් සෑම පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කයක්ම ඡන්ද කොට්ඨාසයක් ලෙස ගණන් ගැනෙන නිසාත් එම ඡන්ද කොට්ඨාසවල සීමා මායිම් නැවත නියම කිරීමේ අවශ්‍යතාවක් පැන නොනගී. මේ නිසා පළාත් සභාවල ඡන්ද කොට්ඨාස මායිම් නිර්ණය කිරීම සඳහා සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවක් පත් කිරීම අවශ්‍ය නොවීය.

3.3 පළාත් සභා පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක සීමා මායිම්:

පළාත්වල හා පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කවල සීමා මායිම් ශ්‍රී ලංකා ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ හා / හෝ පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක පනතේ පැහැදිලිව සඳහන් කොට තිබේ. පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කයක හෝ පළාතක මායිම් වෙනස් කිරීම / සංශෝධනය කිරීම පාර්ලිමේන්තුව විසින් සම්මත කරගනු ලබන යෝජනාවක් හා / හෝ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට කෙරෙන සංශෝධනයක් මගින් සිදු කෙරේ. එවැනි සීමා මායිමක් වෙනස් කිරීමට හෝ සංශෝධනය කිරීමට අවශ්‍ය වූ විට පාර්ලිමේන්තුවේ අනුමැතිය ලබා ගෙන සීමා නිර්ණය කමිටුවක් (කොමිෂන් සභාවක් නොවේ) පත් කිරීමට ස්වදේශ කටයුතු භාර ඇමතිවරයා පියවර ගනී.

3.4 ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස හා ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාසවල සීමා මායිම්:

නව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස පිහිටුවීම සඳහා සීමා නිර්ණය කමිටුවක් (කොමිෂන් සභාව නොවේ) පිහිටුවීමටත්, දැනටමත් පිහිටුවා ඇති ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස ගැසට් කිරීමටත්, නව ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස පිහිටුවීමට හෝ පවත්නා ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස වෙනස් කිරීමටත් අවශ්‍ය වූ විට ඒ සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල සන්දේශයක් සකස් කොට ඉදිරිපත් කිරීමෙන් ඊට අදාළ කටයුතු කරගෙන යාමට අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා ගැනීමෙන් වගකීම මේ වන විට පැවරී ඇත්තේ ස්වදේශ කටයුතු අමාත්‍යවරයාට ය.

3.5 රාජ්‍ය සේවා සඳහා සීමා මායිම්:

මැතිවරණ හා පරිපාලන සීමා මායිම් හැරුණු විට වෙනත් රාජ්‍ය සේවාවන් (ගොවිජන, අධ්‍යාපන, සෞඛ්‍ය, වන සංරක්ෂණ, වාරිමාර්ග, අධිකරණ, පොලිස්) වැනි සේවාවන් සඳහා ජනතා (පුරවැසි) හා ඉඩම් (පරිසර) අවශ්‍යතා සඳහා සීමා මායිම් නිර්ණය කිරීම හා මායිම් නිගමනය කිරීම පිළිබඳ කටයුතු පවත්නා ප්‍රතිපත්ති හෝ නීති රීති වලින් බැහැරව ස්වාධීන ලෙස අදාළ ආයතන විසින් සිදු කරනු ලැබේ.

3.6 ඉහත සඳහන් කාරුණි පිළිබඳ ගන්නා ලද ක්‍රියාමාර්ගයන් හි ප්‍රතිඵල:

වර්තමානයේ දී පාර්ලිමේන්තුව ඡන්ද කොට්ඨාස 160 කින් යුක්ත අතර පළාත් පාලන ආයතන 336 ක් තිබේ. දිස්ත්‍රික්ක 25 ක් තුළ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස 331 කට ඒකාබද්ධ වන ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස 14,021 ක් තිබේ. සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී කොට්ඨාස 340ක් ද, අධ්‍යාපන කොට්ඨාස 311 ක්ද, පොලිස් වසම් 439 ක්ද වශයෙන් රාජ්‍ය සේවා අංශ කිහිපයක බෙදීම් දක්නට ලැබේ. මේ සමහර මායිම් ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස හා ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස සීමා ඉක්මවා යයි. මැතිවරණ පරිපාලන හා රාජ්‍ය සේවා ප්‍රාදේශ සීමා මායිම් වල සමානුරූපී, අධිකාරික හා භෞමික ඒකකයන් නොමැතිවීම නිසා අමාත්‍යාංශ රජයේ දෙපාර්තමේන්තු හා වෙනත් රාජ්‍ය අංශවල සංවර්ධන කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී හා ඒවා සම්බන්ධීකරණය කිරීමට අහිත කර ලෙස බලපෑම් පමණක් නොව පරිපාලනමය ගැටළු මතුව තිබේ. තවද එකම ගණයේ පරිපාලන කොට්ඨාස අතර බරපතල වෙනස්කම් දක්නට ලැබේ. උදාහරණයක් වශයෙන් කුඩාම රාජ්‍ය පරිපාලන ඒකකය වූ වර්ග කිලෝමීටර් 2ක භූමි ප්‍රදේශයක පිහිටි මට්ටක්කුලිය ග්‍රාම නිලධාරී වසම 28,000 ක ජනගහණයකින් යුක්ත වන අතර වර්ග කිලෝමීටර 560 ක් වන පානම දකුණ ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ ජන ගහණය 1209 කි. පුද්ගලයන් 100 කට අඩු ජනගහණයක් ඇති ග්‍රාම නිලධාරී වසම් කිහිපයක්ම දක්නට ලැබේ. (මූලාශ්‍රය: 2012 ජන හා නිවාස සංගණනය)

විවිධ දෙපාර්තමේන්තු හා රාජ්‍ය සේවාවන් විසින් එකම පරිපාලන ප්‍රදේශ විවිධ ලෙස නම් කර තිබීම නිසා ජනතාව තුළ මෙන්ම පරිපාලකයන් තුළ ද ව්‍යාකූලතා ඇති වී තිබේ. රජයේ දෙපාර්තමේන්තු ව්‍යවස්ථාපිත මණ්ඩල හා වෙනත් රජයේ ආයතන සමානුරූපී නිර්ණායකයන් අනුගමනය නොකිරීම මීට හේතුවයි. උදාහරණයක් වශයෙන් රාජ්‍ය පරිපාලන ක්‍රමය යටතේ භූමි ප්‍රමාණයෙන් පළාතකට පමණක් දෙවැනි වන පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක 25ක මැතිවරණ කොමිසම නම් කරන මැතිවරණ කොට්ඨාශ 22 ක් පවතී. මෙම ඇතැම් මැතිවරණ කොට්ඨාශවලට පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක කිහිපයක් ද වර්ග කිලෝමීටර දහස් ගණනක භූමි ප්‍රදේශයක්ද ඇතුළත්වේ. වර්තමානයේ පවත්නා ක්‍රමය යටතේ පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණ කොට්ඨාස සීමා නිර්ණය කිරීම, පළාත් පාලන ආයතන සීමා නිර්ණය කිරීමත්, රාජ්‍ය පරිපාලන ප්‍රදේශ හා රාජ්‍ය සේවා ප්‍රදේශ සීමා නිර්ණය කිරීමත් විවිධ ආයතනවලට පවරා ඇති බව පෙනේ. මේ නිසා විවිධ මට්ටම්වලින් තේරී පත්වන මහජන නියෝජිතයන්ට අවශ්‍ය තොරතුරු සොයා ගැනීමේ දී ලබා ගැනීමේ දීත් රාජ්‍ය පරිපාලනයේ දී හා රාජ්‍ය සේවා සැපයීමේදීත් අනනුකූලතාවන් හා විෂමතාවන් පවත්නා බව පෙනී යයි.

4. වර්තමානයට හා අනාගතයට අවශ්‍ය වන සීමා නිර්ණය කිරීම පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තිය:

සීමා නිර්ණය කිරීම සම්බන්ධයෙන් දැන් පවත්නා බණ්ඩනය වී ඇති ප්‍රතිපත්තිය වර්තමාන ජාතික අවශ්‍යතාවට උචිත වන පරිද්දෙන් සකස් කළ යුතු බව පැහැදිලි වේ. මැතිවරණ කොට්ඨාස හා පරිපාලන ප්‍රදේශ සඳහා අවශ්‍ය වන සීමා නිර්ණය කාර්යය කලින් කලට සමාලෝචනය කෙරෙන හා පුනරීක්ෂණය

කෙරෙන ස්ථාවර ලෙස පිළිගන්නා ලද මූලධර්ම පද්ධතියක් අනුව සකස් කරන ලද රාමුවක් තුළ ක්‍රියාත්මක වන්නාවූ ද මැනවින් සංවිධානය කරන ලද්දා වූ ද, ස්ථාවර ව්‍යුහයක් සහිත විය යුතු බව වර්තමාන තත්වය විග්‍රහ කිරීමේ දී පෙනී යයි. රටේ ජනගහනය නිබදව ම වෙනස් වෙමින් පවත්නා බැවින්, සෑම ජාතික ජන සංගණනයකට අනතුරුවම පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණ කොට්ඨාස හා පළාත් පාලන ප්‍රදේශ (මහ නගර සභා, නගර සභා හා ප්‍රාදේශීය සභා) අලුතින් ස්ථාපනය කිරීම, පවත්නා ආයතන ඒකාබද්ධ කිරීම හා උත්ශ්‍රේණිගත කිරීම අඛණ්ඩ ලෙස සිදුවන ක්‍රියාවලියකි. නව පළාත් පාලන ආයතන තත්වයන් ලබා දෙන ලෙස කර ඇති ඉල්ලීම් රැසක් තීරණ ගැනීම සඳහා දැනටමත් පළාත් සභා හා පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශයේ පෙළ ගැසී තිබේ. ඒ එක් එක් ඉල්ලීම සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යයනය කිරීමට එක් අයෙකුගෙන් හෝ සාමාජිකයන් කිපදෙනෙකුගෙන් සමන්විත කමිටුවක් බැගින් පත් කිරීම දැනට පවත්නා ක්‍රමයයි. එම ඉල්ලීම් සියල්ල සලකා බැලීම සඳහා එක් ස්වාධීන කොමිෂන් සභාවක් පත් කරනුයේ නම් එමගින් සමානුරූපී රාමුවක් තුළ එක් මූලධර්ම පද්ධතියක් අනුව කටයුතු කරන සමානුකූල මිණුම් දණ්ඩක් සකස් කරගත හැකිය.

මැතිවරණ කොට්ඨාස සීමා නිර්ණය කිරීම හැරුණු විට රාජ්‍ය පරිපාලනය හා සියලු රාජ්‍ය සේවාවන් (ගොවිජන, අධ්‍යාපන, වන සංරක්ෂණ, සෞඛ්‍ය, වාරිමාර්ග, අධිකරණ, පොලීසිය ආදී සේවාවන්) සඳහා අවශ්‍ය සීමා නිර්ණය කිරීම ද කඩිනම් අවධානයට ලක් විය යුතුව තිබේ.

5. නිර්දේශ: මෙම පසුබිම යටතේ සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව පාර්ලිමේන්තු පළාත් සභා, පළාත් පාලන ආයතනවලට අදාළ සියලුම සීමා නිර්ණය කටයුතු සඳහා ද නෛතික අධිකාරියක් වශයෙන් රාජ්‍ය පරිපාලන සේවා හා අනෙකුත් සියලුම රාජ්‍ය සේවාවන් සඳහා ද සමානුකූල රාමුවක් හා මූලධර්ම පද්ධතියක් සහිත ව ක්‍රියාකරන එක සමාන භූගෝලීය සීමා මායිම් නිර්ණය කළ හැකි එක් සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවක් පිහිටුවීම සුදුසු යැයි යෝජනා කරනු ලැබේ.

සීමා නිර්ණය පිළිබඳ ව්‍යුහය හා මූල ධර්ම පහත දැක්වේ.

5.1 සීමා නිර්ණය විෂය සම්බන්ධයෙන් වගකීම දරණ එක් ස්වාධීන කොමිෂන් සභාවක් පත් කිරීම:

ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් නියම කර ඇති පරිදි නීතියට අනුකූලව හා විශ්වාසනීය ලෙස ස්වාධීනව, ආචාර ධර්ම වලට අනුකූලව, සාධාරණ ලෙස හා කාර්යක්ෂම ලෙසද පාරදෘෂ්‍ය ලෙස ද ක්‍රියා කරන සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවක් පිහිටුවනු ලැබේ. (සීමා නිර්ණය පනත)

5.2 සීමා නිර්ණය අරමුණ:

ජනතා නියෝජනය සැලකිල්ලට ගෙන සෑම ඡන්දදායකයකුටම හෝ සෑම පුරවැසියෙකුටම අවශ්‍ය වන මැතිවරණ හෝ වෙනත් පරිපාලන සේවාවන් සැපයීම සඳහා සීමා නිර්ණ පනතේ අන්තර්ගත කෙරෙන ජනතාවගේ හා පරිසරයේ ප්‍රජාතාන්ත්‍රික අයිතිවාසිකම්, උපරිම ලෙස හා කාර්යක්ෂම ලෙස සුරක්ෂිතවන අන්දමට භූගෝලීය ඒකකයන් හි සීමා මායිම් නිර්ණය කෙරෙන බවට සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව තහවුරු කරනු ඇත.

5.3 අරමුණ සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා වූ සීමා නිර්ණය පිළිබඳ මූලධර්ම

භූගෝලීය මායිම් නිර්ණය කිරීමේ දී සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව පහත සඳහන් කරුණු සැලකිල්ලට ගනී.

අ) තරුණ ප්‍රජාව හා ඡන්ද හිමිකම් ඇති ජනගහනයේ අවශ්‍යතා සැලකිල්ලට ගෙන එම මායිම් තුළ වාසය කරන ජනගහණ ප්‍රමාණය (ලියා පදිංචි ඡන්ද දායකයන් සංඛ්‍යාව)

ආ) ප්‍රදේශයේ පිහිටීම සහ ඉඩම්, ජලය හා වන සම්පත සංරක්ෂණය කර ගැනීමේ අවශ්‍යතා සැලකිල්ලට ගෙන එම මායිම් තුළ ඇති භූමි ප්‍රමාණය

5.4 සීමා නිර්ණ සඳහා ගත කෙරෙන කාල සීමාව

ජාතික ජන සංගණනයක් නිම වී වසර දෙකක් තුළ, ජනගහණ රටාවේ වෙනස් වීම් පදනම් කොටගෙන සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව විසින් මැතිවරණ කොට්ඨාසයන් හි භූගෝලීය සීමාවන්

නිර්ණය කරනු ලැබේ. එසේ පදනම් කරගන්නා කරුණු හා සීමා ප්‍රතිශෝධනය සීමා නිර්ණය පනතේ දක්වා ඇති පරිදි මහජනතාවගේ දැන ගැනීමට සලස්වනු ලැබේ.

5.5 ජාතික , පළාත් සභා හා පළාත් පාලන මැතිවරණ සඳහා සීමා නිර්ණය කිරීම

පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණ කොට්ඨාස පළාත් සභා හා පළාත් පාලන බල ප්‍රදේශ (මහ නගර සභා, නගර සභා හා ප්‍රදේශීය සභා) සම්බන්ධයෙන් භූගෝලීය සීමා මායිම් සීමා නිර්ණය කිරීම පනතේ දැක්වෙන මූලධර්මයන්ට අනුකූලව සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව විසින් සිදු කරනු ලැබේ.

5.6 පළාත්වල හා පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කවල සීමා නිර්ණය කිරීම.

ජනගහන රටාවේ වෙනස් වීම් හෝ පාරිසරික කරුණු හේතුකොට ගෙන කිසියම් පළාතක හෝ පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කයක සීමාවන් වෙනස් කිරීමට හෝ සංශෝධනය කිරීමට අවශ්‍යතාවක් පැන නැගුණ විට පාර්ලිමේන්තුවේ අනුමැතිය ලබා ගෙන පාර්ලිමේන්තුව විසින් එම කාර්යය සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවට පැවරීම සිදුවනු ඇත. එම පදනම හා ප්‍රතිශෝධනය සීමා නිර්ණය පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මහජනයාගේ දැනගැනීමට සැලැස්විය යුතුවේ.

5.7 රාජ්‍ය පරිපාලන කටයුතු සඳහා සීමා නිර්ණය කිරීම.

නව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස සඳහා සීමා නිර්ණය කිරීමක්, පවත්නා ප්‍රදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස වල සීමා මායිම් ප්‍රතිශෝධනය කිරීමක්, නව ග්‍රාම නිලධාරී වසම් සඳහා සීමා නිර්ණය කිරීමටත් පවත්නා ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාසවල සීමා මායිම් ප්‍රතිශෝධනය කිරීමටත් අවශ්‍ය වූ විට අදාළ රේඛීය අමාත්‍යාංශය විසින් එම කාර්යය සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව මගින් ඉටු කර ගැනීම සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල සන්දේශයක් සකස් කරනු ඇත. එවැනි නිර්ණය කිරීමකට හේතු වූ කාරණය සීමා නිර්ණය පනතේ විධිවිධානවලට අනුකූලව, මහජනතාවගේ දැන ගැනීමට සැලැස්විය යුතුවේ.

5.8 ප්‍රමුඛ පෙළේ රාජ්‍ය සේවාවන් සැලසීම සඳහා සීමා නිර්ණය කිරීම:

ප්‍රමුඛ පෙළේ සේවාවන් සලසන සියලුම රාජ්‍ය සේවාවන් සඳහා භූගෝලීය සීමා නිර්ණය කිරීමට අවශ්‍ය වූ විට සීමා නිර්ණය කිරීමේ මූලධර්මවලට හා නිර්ණයකයන්ට අනුකූලව එය ඉටු කිරීමට සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව පියවර ගනී. නව සේවා ප්‍රදේශවල සීමා මායිම් ප්‍රතිශෝධන කළයුතු වූ විට අදාළ අමාත්‍යාංශය විසින් එම කාර්යය සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව මගින් ඉටු කර ගැනීම සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල සන්දේශයක් සකස් කරනු ඇත. එවැනි නිර්ණය කිරීමකට හේතු වූ කාරණා සීමා නිර්ණය පනතේ විධිවිධානවලට අනුකූලව මහජනතාව ගේ දැන ගැනීමට සැලැස්විය යුතුවේ.

6. සමාජිකය

ඉහත සඳහන් කරුණු සලකා බලා සීමා නිර්ණය කිරීමට අවශ්‍ය වන සියලුම ප්‍රදේශ ආවරණය වන පරිදි ක්‍රියා කිරීමට හැකි වන ආකාරයට සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවේ බලතල හා කාර්ය භාරය පුළුල් කිරීම පාර්ලිමේන්තු පනතකින් සිදු කිරීම සුදුසු බව නිර්දේශ කරනු කැමැත්තෙනු. එමගින් ඉන් පහත සඳහන් ප්‍රතිලාභ ලැබෙනු ඇති අතර විධිමත් පරිපාලන ක්‍රමවේදයක්ද සහතික වනු ඇත.

6.1 මහජනතාවට හා පාර්ලිමේන්තුවට වගකියන එක ආයතනයක් ස්ථාපනය වීම.

6.2 සීමා නිර්ණය සම්බන්ධයෙන් එක් ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් සම්මත කරගත හැකි වීම.

6.3 පොදුවේ සමාන වූ එක් සීමා නිර්ණ රටාවක් බිහිවීම.

6.4 සීමා නිර්ණය කටයුතු සඳහා දැරීමට සිදුවන පිරිවැය අඩු කරගත හැකි වීම.

6.5 සීමා නිර්ණය කටයුතු සඳහා ස්ථිර පරිපාලන ආයතනික ව්‍යුහයක් ස්ථාපිත වීම මගින් මනා පරිවෘත්ති හා විශේෂඥ දැනුමක් ඇති කාර්යක්ෂම වූත් ඵලදායී වූත් පළ පුරුදු කාර්ය මණ්ඩලයක් මගින් එම කටයුතු සිදු කළ හැකි වනු ඇත.

6.6 ජාතික, පළාත් සභා හා පළාත් පාලන ආයතනවල නියෝජිත මණ්ඩලයක් අතර හෝ රාජ්‍ය පරිපාලන හා වෙනත් රාජ්‍ය සේවා ප්‍රදේශ සම්බන්ධයෙන් ගැටලු මතු වූන අවස්ථාවල මෙම ආයතනික ව්‍යුහයට ඒවා නිරාකරණය කිරීමට සහාය විය හැකි වනු ඇත.

ඇමුණුම 1A

කෙටුම්පත

අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය

සීමා නිර්ණය ක්‍රියාවලියට අදාළ නීති සැකසීම

1. පසුබිම

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ දහ නව වන සංශෝධනයේ 41 ආ හා 95(1) ව්‍යවස්ථාවන් යටතේ සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව පත් කරන ලද අතර, කොමිෂන් සභාවේ කාර්යයභාරය, වගකීම් හා බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ ක්‍රමවේද නිශ්චිතව දක්වා නොමැත. එබැවින් කොමිෂන් සභාවේ කාර්යය හා කර්තව්‍යයන් ඉටු කිරීම සඳහා, අවශ්‍ය වන නීති හඳුන්වා දිය යුතු වේ.

2. සාරාංශය

2.1. ශ්‍රී ලංකාවේ සීමා නිර්ණය ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ ඉතිහාසය අනුව ජාතික ජන සංගණනයකට පසුව පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණ පැවැත්වීමට අදාළව කොට්ඨාශ නිර්ණය වෙනුවෙන් යම් නිශ්චිත කාල සීමාවක් සඳහා සීමා නිර්ණය කොමිෂන් පත් කොට තිබේ. පැවරුණු නිශ්චිත කාර්යභාරය අවසන් වූ පසු මෙම කොමිෂන් සභාවන්හි කටයුතු නිමා වූ අතර, මෙයට අතිරේක වශයෙන් මැතිවරණ හා පරිපාලන කාර්යය සඳහා අවශ්‍ය වන්නා වූ විවිධ ආකාරයේ සීමා නිර්ණයන් සිදු කිරීම සඳහා උපයෝගී කොට ගනු ලබන නීති රීති හා පටිපාටි පවතී.

2.2. පළාත් පාලන ආයතන වල ප්‍රදේශ සීමා නිර්ණය, පළාත් සභා ප්‍රදේශ සීමා නිර්ණය, ප්‍රාදේශීය හා ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශවල සීමා නිර්ණය මෙන්ම මැතිවරණ හා පරිපාලන සීමා මායිම් නිර්ණය හැරුන කොට අධ්‍යාපන, සෞඛ්‍ය, ගොවිජන සේවා, වන සංරක්ෂණ, වනජීවී, වාරිමාර්ග, අධීක්ෂණ, පොලිස්, ඉඩම් වැනි ක්ෂේත්‍ර වල සීමා නිර්ණය කිරීම පිළිබඳව ක්‍රියා කිරීම ඒ ඒ විෂයභාර අමාත්‍යවරයා විසින් පත් කරනු ලබන කමිටුවක් විසින් සිදු කරනු ලබයි.

2.3. එබැවින් පවත්නා පොදු ප්‍රතිපත්ති හෝ නීති රීති වලට බැහැරව ස්වාධීන ලෙස ස්වකීය අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් එක් එක් ක්ෂේත්‍රය අරභයා සීමා නිර්ණ කටයුතු සිදු කිරීම නිසා බොහෝ බෙදීම්වල සමානරූපී හා භෞමික ස්ථිතිකතාවන් ප්‍රක්ෂේපණය නොවේ. එසේම මෙවැනි අසමානතා නිසා අමාත්‍යාංශ, දෙපාර්තමේන්තු හා වෙනත් ව්‍යවස්ථාපිත මණ්ඩල විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන සංවර්ධන ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ගැටළු මතුව තිබේ. එකම ගණයේ පරිපාලන කොට්ඨාශ අතර පමණක් නොව සමාන විෂය ක්ෂේත්‍ර වල ද බරපතල පරස්පරතා දක්නට ලැබේ. මෙම අයහපත් වාතාවරණය රටේ සංවර්ධන ක්‍රියාවලියට මෙන්ම පරිපාලන ක්‍රමවේදය ශක්තිමත් අයුරින් පවත්වාගෙන යාමටද බාධාවක්ව ඇත.

3. යෝජනාව

3.1. සීමා නිර්ණය කිරීම සම්බන්ධයෙන් දැනට පවත්නා ප්‍රතිපත්ති ජාතික අවශ්‍යතාවන්ට උචිත පරිද්දෙන් සකස් කළ යුතුව ඇත. ඒ අනුව සීමා නිර්ණය කාර්යය, කලින් කලට සමාලෝචනය වන හා පුනරීක්ෂණය කෙරෙන ස්ථාවර මූලධර්ම පද්ධතියක් අනුව සකස් කරන ලද රාමුවක් මත ක්‍රියාත්මක කළ යුතු සංවිධිත ස්ථාවර ව්‍යුහයක් සහිත විය යුතු වේ.

3.2. එබැවින් මැතිවරණ සීමා නිර්ණය කිරීම හැරුණු විට ඉහතින් දක්වන ලද සියලුම රාජ්‍ය හා ව්‍යවස්ථාපිත ආයතන වල විෂය ක්ෂේත්‍ර සඳහා සීමා නිර්ණය කටයුතු කිරීම සඳහා වෙන් වෙන්

වශයෙන් කමිටු ස්ථාපනය කිරීම වෙනුවට දහනව වන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් පත්කොට තිබෙන සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව මගින් මෙම කාර්යය ඉටු කර ගැනීම වඩාත් යෝග්‍ය වන අතර, එමගින් සමානරූපී රාමුවක් තුළ ස්ථාවර මූලධර්ම පද්ධතියක් අනුව ක්‍රියාත්මක වන ක්‍රමවේදයක් ස්ථාපිත කරගත හැකි වේ.

3.3. මෙවැනි ජාතික ක්‍රමවේදයක් ඔස්සේ සීමා නිර්ණ ක්‍රියාවලිය සිදුකිරීමෙන් රාජ්‍ය හා සංස්ථාපිත ආයතන වල පරිපාලන හා සංවර්ධන කාර්යයන් අතර මනා සහසම්බන්ධතාවක් ගොඩනැංවේ.

4. අනුමැතිය

1. ඒ අනුව ඇමුණුම 01 හි දැක්වෙන පසුබිම් වාර්තාවෙහි දක්වා ඇති සවිස්තරාත්මක කරුණු පාදක කර ගනිමින් ශ්‍රී ලංකාව තුළ සීමා නිර්ණය කටයුතු කිරීමේ සම්පූර්ණ වගකීම සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව වෙත පැවරීම සඳහා වන පනතක් සකස් කිරීම සඳහා නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක වෙත යොමු කිරීමටත්,
2. නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක විසින් සකස් කරනු ලබන නව පනත අනුමැතිය සඳහා ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කිරීමටත් අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය අපේක්ෂා කරමි.

2017 ඔක්තෝබර් මසවන දින

මෛත්‍රීපාල සිරිසේන

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ජනාධිපති

ඇමුණුම 2

නියෝජන ක්‍රම

(2018 පෙබරවාරි පළාත් සභා මැතිවරණ කොට්ඨාස සීමා නිර්ණය කිරීමේ කමිටු වාර්තාවෙන් උපුටා ගැනීමකි)

1. මහජනයාගේ සහභාගීත්වයෙන් කෙරෙන, අවසාන වශයෙන් මහජනයා වෙත බලය රඳා තිබෙන පාලන ක්‍රමයක් ලෙස ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලන ක්‍රමය පිළිගන්නා බැවින්, මහජනයා පාලනයට සහභාගී වන්නේ කෙසේ ද යන්න වැදගත් කාරණයක් වේ. මහජනයා පාලනයට සහභාගී වන්නේ නියෝජිතයන් මාර්ගයෙන් නිසා, වර්තමාන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය, “නියෝජිත ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය” ලෙස හැඳින්වේ.
2. මහජන නියෝජිතයන් ගෙන් සැදුම්ලත් පාලන ව්‍යුහය හා ඒ සඳහා නියෝජිතයන් තෝරා ගන්නා ක්‍රමය, රටක මූලික නීතිය වන එරට ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවටත්, මැතිවරණ නීති වලටත් අන්තර්ගත වේ. රටක මැතිවරණ ක්‍රමය, එම රටේ ඓතිහාසික, සාමාජීය හා දේශපාලන තත්ත්වයන් හා බැඳුණු සාධක රාශියක බලපෑම මත නිර්මාණය වන්නා වූ, ජනතා අවශ්‍යතා අනුව කලින් කල සංශෝධනයන්ට භාජනය වන ක්‍රමයක් ලෙස හැඳින්විය හැකිය. යටත් විජිත වශයෙන් පැවති ලොව බොහෝ රටවල්, නිදහස ලැබීමෙන් පසු පිහිටුවාගත් තම රටවල පාලන ක්‍රම හා මහජන නියෝජිතයින් තෝරා ගැනීමේ ක්‍රම, යටත් විජිත පාලකයින්ගේ මවරට විසින් අනුගමනය කළා වූ ක්‍රමවලට බොහෝ දුරට අනුකූල වන අන්දමට පිහිටුවා ගැනීමට උත්සුක වී ඇති බව, එවැනි රටවල ඓතිහාසික තොරතුරු පරීක්ෂා කිරීමේ දී පැහැදිලි වන කරුණකි. මේ ආකාරයේ බලපෑමක් බ්‍රිතාන්‍ය යටත් විජිත පාලකයන් විසින් ශ්‍රී ලංකාව කෙරෙහි ද සිදු කරනු ලැබ ඇත.
3. “නියෝජනය” පිළිබඳ සංකල්ප, ආකාර කිහිපයකින් වර්තමානයේ දී අර්ථ දැක්වේ. ව්‍යවස්ථාදායක සභාවකට, කිසියම් ඡන්ද කොට්ඨාසයක් විසින් තෝරා පත් කර ගනු ලබන නියෝජිතයා, එම ඡන්ද කොට්ඨාසය නියෝජනය කරන්නේ යැයි පැවසෙන බැවින්, මෙහිදී සිදුවන නියෝජනය, “අභිලාෂ නියෝජනය” යනුවෙන් හැඳින්වේ. නියෝජිතයා තම කොට්ඨාසයේ ඡන්ද දායකයන් වෙනුවෙන් ව්‍යවස්ථාදායකය තුළ නියෝජනය කරමින් ඡන්ද දායකයාගේ යහපතට කටයුතු කරනු ඇතැයි විශ්වාස කෙරේ. ඔවුන් කටයුතු කළ යුතු ආකාරය ගැන මත දෙකක් පවතී. නියෝජිතයා තමා ව්‍යවස්ථාදායකයට තෝරා පත් කර යවනු ලැබූ ඡන්ද කොට්ඨාසයේ කැමැත්තට අනුව කටයුතු කළ යුතුය යන්න, එක් මතයකි. ඒ පිළිබඳව ඇති අනෙක් මතය නම්, නියෝජිතයා තමාගේ කොට්ඨාසයට යහපත් යයි ඔහු විසින් තීරණය කරන ආකාරයට කටයුතු කළ යුතුය යන මතයයි.
4. වර්තමානයේ දේශපාලන පක්ෂ නැමති සංවිධානවල යම් ප්‍රතිපත්ති මාලාවක් මත ක්‍රියාකිරීමට, සාමාජිකයන් ලෙස ඒවාට බැඳී කටයුතු කරන පිරිස්, මැතිවරණ අවස්ථාවල දී පක්ෂ විසින් ඡන්ද විමසීම් වෙනුවෙන් අපේක්ෂකයින් ලෙස ඉදිරිපත් කෙරේ. මෙම කාර්යයේ දී, දේශපාලන පක්ෂ, අතරමැදියන් ලෙස කටයුතු කරන නිසා, දේශපාලන පක්ෂ විසින් ඉදිරිපත් කරන අපේක්ෂකයන් අතුරින් අයෙකු, වර්තමාන මැතිවරණවල දී තම ඡන්දය දී තෝරා ගැනීමට ඡන්ද දායකයාට සිදුව ඇත.
5. මැතිවරණ ක්‍රම අනුව මහජන නියෝජිත ආයතනවලට නියෝජිතයින් තේරීමේ ක්‍රම විශාල සංඛ්‍යාවක් ලොව ක්‍රියාත්මක වනු දැකිය හැකිය. ලොව රටවල පවත්නා එවැනි ක්‍රමවල, එකිනෙකට ඇති වෙනස්කම් බොහෝ ඇතත්, ඒ සියල්ල ප්‍රධාන වශයෙන් බහුතර ක්‍රමය හා සමානුපාතික නියෝජන ක්‍රමය ලෙස කොටස් දෙකකට බෙදා විස්තර කෙරේ.
6. මෙම ක්‍රම වලින්, බහුතර ක්‍රමය (Majority System) යටතේ මැතිවරණ කොට්ඨාසයේ වැඩිම ඡන්ද සංඛ්‍යාවක් ලබාගත් අපේක්ෂකයා, නියෝජිතයා වශයෙන් තෝරා ගැනේ (First Past the Post System-FPP). එම තැනැත්තා අදාළ ඡන්ද විමසීමේ දී, වලංගු ඡන්ද සංඛ්‍යාවෙන් නියත බහුතරයක් (Absolute Majority) ලබාගත්තේදැයි සලකා බැලීමක් සිදු නොකෙරේ. මෙය “සරල බහුතර ඡන්ද ක්‍රමය” හැටියට ද හැඳින්වේ.

ඉදිරියේ දී පවත්වනු ලබන පළාත් සභා ඡන්ද විමසීම්වල දී පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කවලින් තෝරා ගැනෙන මන්ත්‍රීන් සංඛ්‍යාවෙන් අඩක් (50%) මෙම ක්‍රමය යටතේ කොට්ඨාසවලින් තෝරා ගනු ඇත.

7. සමානුපාතික නියෝජන ක්‍රමයක දී (Proportional Representative System) පක්ෂයක් හෝ කණ්ඩායමක් වෙනුවෙන් ඡන්දදායකයා විසින් සිය ඡන්දය පාවිච්චි කරනු ඇත. ඊට අමතරව ඡන්දය දෙනු ලැබූ එම පක්ෂයේ හෝ කණ්ඩායමේ අපේක්ෂකයින් කිහිපදෙනෙකු වෙනුවෙන් මනාප සලකුණු කිරීමට ද ඡන්දදායකයාට ඉඩ ලැබේ. අදාළ පක්ෂය හෝ කණ්ඩායම විසින් ලබාගත් මුළු ඡන්ද සංඛ්‍යාවේ ප්‍රතිශතය මත, ඒවාට ආසන හිමිකම ලැබෙන අතර, අපේක්ෂකයින් ලබන මනාප සංඛ්‍යාවේ පිළිවෙළ අනුව නියමිත ආසන සංඛ්‍යාව සඳහා අපේක්ෂකයන් තෝරා ගැනේ. දැනට ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක වන පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණවල දී සහ පළාත් සභා ඡන්ද විමසීම්වල දී මෙම ක්‍රමය අනුව මන්ත්‍රීන් තේරීම සිදුකරනු ලබයි. මෙම නියෝජිතයින් තෝරා ගැනීමේ ක්‍රමයෙහි මූලධර්මය වනුයේ පාර්ශ්වයක් විසින් හිමිකර ගනු ලබන ආසන ප්‍රමාණයත්, ලබාගන්නා ඡන්ද සංඛ්‍යාවත් අතර නිශ්චිත අනුපාතයක් පවත්වාගෙන යාමය.

8. සමානුපාතික නියෝජන ක්‍රමය යටතේ, ඡන්දදායකයාට අදාළ පක්ෂය (පාර්ශ්වය) පමණක් තෝරා ගැනීමට ඉඩදෙනු ලබන ක්‍රමයක් ද සමහර රටවල ක්‍රියාත්මක වේ. එවැනි රටවල අපේක්ෂක නාමලේඛනයේ අනු පිළිවෙළ තීරණය කරනු ලබන්නේ පක්ෂය මගිනි. මෙවැනි ලැයිස්තු ක්‍රම අනුගමනය කරනු ලබන රටවල, පක්ෂ විසින් ආසන හිමිකමක් ලැබීම සඳහා ඡන්ද විමසීමේ දී දෙන ලද ඡන්ද සංඛ්‍යාවෙන් යම් කඩඉම් ඡන්ද ප්‍රතිශතයක් ද ලබාගැනීම අනිවාර්ය කර ඇත. 1981 අංක 1 දරන පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණ පනත යටතේ 12.5%ක් වූ මෙම ප්‍රතිශත ප්‍රමාණය, පසුව 5% දක්වා අඩුකරන ලදී. පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණ පනතේ ඇතුළත් වූ මුල් නීතිය අනුව, පක්ෂයක් හෝ කණ්ඩායමක් විසින් භාරදිය යුතු නාම යෝජනා පත්‍රයක අපේක්ෂකයින්ගේ නම් ඇතුළත් කිරීමට නියම වී තිබුණේ, අපේක්ෂකයින්ගේ ප්‍රමුඛතා අනු පිළිවෙළ (The order of Priority) අනුවය. එහෙත් මෙම ක්‍රමය 1988 අංක 15 දරන පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණ සංශෝධන පනතින් වෙනස් විය.

ලංකාවේ මහජන නියෝජිත ආයතන හා මැතිවරණ ක්‍රම

9. ශ්‍රී ලංකාවේ පාර්ලිමේන්තුව, පළාත් සභා සහ පළාත් පාලන ආයතන යන මහජන නියෝජිත ආයතන සඳහා, අදාළ ඡන්ද විමසීම් නීති අනුව ඡන්ද විමසීම් පවත්වා, නියමිත කාලපරිච්ඡේදයක් වෙනුවෙන් ඒවාට මහජන නියෝජිතයින් තෝරා පත් කර ගැනේ. වර්ෂ 1977 දක්වා කොට්ඨාස යටතේ, සරල බහුතර ක්‍රමය අනුව මන්ත්‍රීවරුන් තෝරාගත් පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණ ක්‍රමය, 1978 නව ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් අනතුරුව, සමානුපාතික නියෝජන ක්‍රමයකට පරිවර්තනය කරන ලදී. 1950 ගණන්වල සිට නියෝජන කොට්ඨාස යටතේ මැතිවරණයක දී තරග කළ අපේක්ෂකයන් අතුරින් වැඩිම ඡන්ද සංඛ්‍යාව ලබා ගත් අපේක්ෂකයා තෝරා ගැනීමේ ක්‍රමයට, පළාත් පාලන ආයතන වෙනුවෙන් නියෝජිතයින් තෝරා පත්කර ගැනීම ද සිදු කරන ලදී. එම තෝරා ගැනීම් ද, 1977 වර්ෂයේ සිට සමානුපාතික නියෝජන ක්‍රමයක් අනුව ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය නීති සම්පාදනය විය. 1987 වර්ෂයේ පිහිටුවන ලද පළාත් සභා වෙනුවෙන්, ආරම්භයේ සිටම නියෝජිතයින් තෝරා ගැනීම, සමානුපාතික නියෝජන ක්‍රමය මත සිදු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය නීති සම්පාදනය, 1988 අංක 2 දරන පළාත් සභා ඡන්ද විමසීම් පනත මගින් සිදු වී තිබුණි.

10. ඉහත ඡන්ද විමසීම් ක්‍රම හැරුණු කොට, විධායක ජනාධිපතිවරයකු සෘජුවම මහජනයාගේ ඡන්දයෙන් තෝරාපත්කර ගැනීමට අවශ්‍ය නීති සම්පාදනය, 1981 අංක 15 දරන ජනාධිපතිවරයා තෝරාපත්කර ගැනීමේ පනතින් ද, 1981 අංක 7 දරන ජනමත විචාරණ පනත මගින්, ජනමත විචාරණ පවත්වා යම් යම් අවස්ථාවල දී නීති සම්පාදනයට අදාළව මහජන අදහස් සෘජුවම ලබා ගැනීමටත්, 1978 නව ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මගින් ඉඩ සලසන ලදී.

11. ඉහත දක්වන ලද මහජන නියෝජිත ආයතන සඳහා මහජන නියෝජිතයින් තෝරා පත්කරගැනීමට ක්‍රියාත්මක වූ සමානුපාතික ඡන්ද විමසීම් ක්‍රම අතර, සුළු සුළු වෙනස් කම් දැකිය හැකි වුවත් බොහෝ දුරට එම ඡන්ද විමසීම් ක්‍රමවල සමානත්වයක් දැකිය හැකි විය. එම මැතිවරණ ක්‍රමවල මූලික ලක්ෂණ පහත දක්වා ඇත.

- i. විශාල ප්‍රමාණයේ මැතිවරණ කොට්ඨාසයක් වෙනුවෙන් මන්ත්‍රී කණ්ඩායමක් ඡන්දයෙන් තෝරා පත් කර ගැනීම.
- ii. පිළිගත් දේශපාලන පක්ෂයක් හෝ ස්වාධීන කණ්ඩායමක් විසින් අපේක්ෂකයින් කණ්ඩායමක නම් ඇතුළත් නාමයෝජනා පත්‍රයක් නාමයෝජනා කාලයේ දී තේරීම්භාර නිලධාරීට භාර දීම.
- iii. ඡන්ද දායකයකුට තමා කැමති පක්ෂයකට හෝ ස්වාධීන කණ්ඩායමකට ඡන්දය ප්‍රකාශ කිරීමට හා එබඳු පක්ෂයක්/ කණ්ඩායමක් නියෝජනය කරනු ලබන අපේක්ෂකයන් තිදෙනෙකුට මනාප ප්‍රකාශ කිරීමට ඉඩ ලැබීම. (පළාත් පාලන ආයතන ඡන්ද විමසීමේ දී එකම අපේක්ෂකයෙකුට වුව ද තම මනාප සියල්ලම ප්‍රකාශ කිරීමට ඡන්ද දායකයාට ඉඩදීම සඳහා පසු කලක නීති සම්පාදනය විය)
- iv. මහජන නියෝජිත ආයතන වෙනුවෙන් පක්ෂවලට හා ස්වාධීන කණ්ඩායම්වලට තෝරා පත් කර ගැනීමට හිමිවන නියෝජිතයින් සංඛ්‍යාව, ඡන්ද විමසීමේ දී අදාළ පක්ෂය හෝ කණ්ඩායම ලබා ගත් ඡන්ද සංඛ්‍යාවේ අනුපාතයට තීරණය වීම.
- v. පක්ෂයක්/ කණ්ඩායමක් හිමිකම ලබන්නා වූ ආසන සංඛ්‍යාව වෙනුවෙන්, පක්ෂයේ/ කණ්ඩායමේ අපේක්ෂකයින් ලබා ගත් මනාප සංඛ්‍යාව අනුපිළිවෙළ අනුව නියෝජිතයින් පත් කිරීම.
- vi. පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණවල දී දිවයිනේ පිහිටි සියලු මැතිවරණ කොට්ඨාස වෙනුවෙන් පක්ෂ/ කණ්ඩායම්, දිවයිනේ වලංගු මුළු ඡන්ද සංඛ්‍යාවෙන් ලබාගත් ඡන්ද සංඛ්‍යාවේ අනුපාතය මත, මන්ත්‍රී ධුර 29 ක් ඒවාට පිරිනැමීම. (ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 99 අ ව්‍යවස්ථාව අනුව)
- vii. පළාතේ පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කවලින් වැඩිම ඡන්ද සංඛ්‍යාව ලබාගත් පක්ෂයට හෝ ස්වාධීන කණ්ඩායමට, පළාත් සභා ඡන්ද විමසීමේ දී ප්‍රතිලාභ ආසන 2 ක් පිරිනැමීම (ලබා ගත් ඡන්ද සංඛ්‍යාවේ අනුපාතයට වෙන්කෙරෙන ආසන සංඛ්‍යාවට අමතර වශයෙන්)
- viii. පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණයේ දී මැතිවරණ කොට්ඨාසය යටතේ තෝරා ගැනීමට නියමිත මන්ත්‍රීවරු සංඛ්‍යාවෙන්, මන්ත්‍රීධුර 02 ක්, මැතිවරණ කොට්ඨාසයේ වැඩිම ඡන්ද සංඛ්‍යාව ලබාගත් පක්ෂයට හෝ කණ්ඩායමට වෙන් කර දීමෙන් පසු ඉතිරි මන්ත්‍රීධුර සංඛ්‍යාව පමණක්, පක්ෂවල හා කණ්ඩායම්වල ඡන්ද සංඛ්‍යාවේ අනුපාතය අනුව ඒවාට බෙදා දීම
- ix. පාර්ලිමේන්තුවට, මැතිවරණ කොට්ඨාස යටතේ තේරීපත්වී ඇති මන්ත්‍රීවරයකුගේ ධුරයක පුරප්පාඩු පිරවීම, අපේක්ෂකයා අයත් පක්ෂයේ/ කණ්ඩායමේ නාමයෝජනා පත්‍රයේ ඉතිරිව සිටින ඊළඟ අපේක්ෂකයා පත් කිරීම මගින්, පිරවීමට තේරීම්භාර නිලධාරියා කටයුතු කිරීම.
- x. ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 99 අ ව්‍යවස්ථාව යටතේ, පාර්ලිමේන්තුවට තේරී පත්වී ඇති මන්ත්‍රීවරයකුගේ ධුරයක පුරප්පාඩු පිරවීම, අදාළ පක්ෂයෙන් හෝ ස්වාධීන කණ්ඩායමෙන් ලබා ගන්නා නාමයෝජනාවක් මත සිදු කිරීම.

12. ශ්‍රී ලංකාවේ මහජන නියෝජිත ආයතනවලට නියෝජිතයින් තෝරාගැනීම සඳහා ප්‍රාදේශීය, පළාත් හා ජාතික මට්ටමෙන් පැවැත්වෙන මැතිවරණ, සමානුපාතික නියෝජන ක්‍රමය පදනම් කර ගත් ඒවාය. වර්ෂ

1977ට පසු මෙම ක්‍රමය යටතේ පැවැත්වෙන ඡන්ද විමසීම් නිසා ඇතිවන අඩුපාඩු හැටියට බෙහෝ දෙනා පහත සඳහන් කැරුණු විවිධ මාර්ගවලින් ප්‍රකාශ කරනු දැකිය හැකි විය.

- i. නිශ්චිත කොට්ඨාසයකට වග වන මහජන නියෝජිතයෙකු ඡන්දදායකයින්ට නොලැබීම.
- ii. මැතිවරණ කොට්ඨාස විශාල වීම නිසා, මැතිවරණ ප්‍රචාරණ කටයුතු සඳහා අදාළ පාර්ශ්වයන්ට විශාල වශයෙන් මුදල් වැය කිරීමට සිදු වීම.
- iii. තේරීපත් වීම සඳහා ඉහළ මනාප සංඛ්‍යාවක් ලබා ගැනීමේ අරමුණින් කටයුතු කරනු ලබන එකම පක්ෂයේ හෝ කණ්ඩායමේ අපේක්ෂකයන් අතර ගැටුම් ඇති වීම හා එවැනි ගැටුම් හේතුවෙන් මැතිවරණ කාලවල දී ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියා වර්ධනය වීම.
- iv. මැතිවරණ ජයග්‍රහණය සඳහා සිදු කළ යුතු වන මැතිවරණ වියදම් දැරීමට හැකි මූල්‍ය ශක්තියකින් හෙබි අපේක්ෂකයින් ඉදිරිපත් කිරීමට, අදාළ පාර්ශ්ව විසින් කටයුතු කිරීම නිසා, ජනතා සේවයට නුසුදුසු පුද්ගලයින් පවා මැතිවරණ තරගය සඳහා ඉදිරිපත් වීම.
- v. ඡන්ද ගණන් කිරීමේ හා ප්‍රතිඵල ගණනය කිරීමේ සංකීර්ණ බව

13. දැනට ලංකාවේ ක්‍රියාත්මකවන සමානුපාතික නියෝජන ඡන්ද විමසීම් ක්‍රම නැවත සංශෝධනය කළයුතු බවට මෙරට ව්‍යවස්ථාදායකයේ අවධානයට යොමු වී ඇති අතර ඒ සඳහා කරුණු සොයා බලා නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීමට, මැතිවරණ ප්‍රතිසංස්කරණ පිළිබඳව පාර්ලිමේන්තු විශේෂ කාරක සභාවක් හයවන පාර්ලිමේන්තුව විසින් 2006.04.07 වන දින පත්කරනු ලැබිණි.

14. මෙම විශේෂ කාරකසභාවේ අතුරු වාර්තාව, හයවැනි පාර්ලිමේන්තුවේ (දෙවැනි සැසිවාරය) අංක 08 දරන පාර්ලිමේන්තු ප්‍රකාශන මාලාව මගින් ප්‍රකාශයටත් කරනු ලැබ ඇත.

15. පහත දැක්වෙන නිර්දේශය විශේෂ කාරක සභා අතුරු වාර්තාවේ දැක්වේ

“පළාත් පාලන හා පළාත් සභා අමාත්‍යාංශයේ නිර්දේශ හා කාරක සභාව වෙත ලැබුණු නියෝජන සැලකිල්ලට භාජනය කළ ඔබ කාරක සභාවේ අදහස වන්නේ, වත්මන් සමානුපාතික නියෝජන ක්‍රමය සහ මනාප ඡන්ද ක්‍රමය පදනම් කරගත් වර්තමාන ක්‍රමය වෙනුවට, යෝජිත පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණ ක්‍රමයට අනුකූල වන කේවල හා සමානුපාතික නියෝජන ක්‍රමය 2:1 අනුපාතයට සම්මිශ්‍රණය වූ ක්‍රමයක් හඳුන්වා දිය යුතු බවය.”

මැතිවරණ කොට්ඨාස සීමා නිර්ණය

16. දිවයින මැතිවරණ කොට්ඨාස වලට බෙදා, ව්‍යවස්ථාදායකයට මහජන ඡන්දයෙන්, නියෝජිතයන් තෝරා ගැනීමේ අත්දැකීම ලාංකික පිරිසකට ප්‍රථමවරට ලැබුනේ වර්ෂ 1911 දීය. බ්‍රිතාන්‍ය යටත් විජිත පාලකයින්ගෙන් ලංකාවට නිදහස ලැබීමට පෙර සිටමෙරට ක්‍රියාත්මක වූ ප්‍රධාන ව්‍යවස්ථාදායකය, වර්ෂ 1978 දක්වා විවිධ නම්වලින් හැඳින්විණි. එම කාලය තුළ, ඊට නියෝජිතයින් පත් කර ගැනීමේ නීතිය සහ ඊට අදාළ ක්‍රියාවලිය, වසර 70ක පමණ කාලයක් විවිධ පරිවර්තනවලට ලක් විය. ලංකාවේ යටත් විජිත පාලන සමයේ ව්‍යවස්ථාදායකයට මහජන නියෝජිතයින් තේරීම සඳහා, සීමිත ආකාරයකට හෝ ඡන්ද බලය භුක්ති විඳීමට අවස්ථාව ලැබූ ලාංකිකයින් පිරිසකට, සිය ඡන්දය මගින් කේවල මැතිවරණ කොට්ඨාස 4 ක් යටතේ නියෝජිතයින් හතරදෙනෙකු ව්‍යවස්ථාදායක සභාවට, 1911 වර්ෂයේ දී තෝරා ගැනීමේ අවස්ථාව ලැබුණි. 1910 අංක 13 දරන ආඥා පනතේ 3 සිට 5 දක්වා වූ වගන්තිවල, එම එක් එක් මැතිවරණ කොට්ඨාසයට අයත්, එවකට ලංකාවේ භාවිත වූ පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කවල විස්තර දක්වා තිබුණි.

17. ලංකාවේ ප්‍රධාන ව්‍යවස්ථාදායකයට මෙන්ම, පළාත් පාලන ආයතන සඳහාද නියෝජිතයින් ඡන්දයෙන් තෝරාපත් කර ගැනීම පිළිබඳ දීර්ඝ කාලයක අත්දැකීමක් ලාංකික ජනතාවට ඇත. 1911 වර්ෂයේ

සිට 1930 දක්වා ක්රියාත්මකව පැවති, ව්‍යවස්ථාදායක සභාවේ මන්ත්‍රීවරු සංඛ්‍යාවෙන් කොටසක් පමණක්, මේ අන්දමට ඡන්ද විමසීම් පවත්වා තෝරා ගැනුණි. 1911 වර්ෂයේ දී 4 දෙනෙක්ද, 1920 දී 16 දෙනෙක් ද, 1923 දී 29 දෙනෙක් ද වශයෙන්, කොට්ඨාස අනුව ව්‍යවස්ථාදායක සභාවට මන්ත්‍රීවරුන් තෝරා ගෙන ඇත. මැතිවරණ කොට්ඨාස සීමා, එවකට පැවති පරිපාලන කොට්ඨාස සීමා පමණක් සැලකිල්ලට ගනිමින් පිහිටුවන ලද බැවින්, එසේ පිහිටුවන ලද කොට්ඨාසවල භූමියේ විශාලත්වය හා ජන සංඛ්‍යාවේ ප්‍රමාණය කෙරෙහි සැලකිල්ලක් නොදැක්වීම නිසා, ඒවායේ ඡන්ද හිමියන්ගේ සංඛ්‍යාවේ මෙන්ම භූමි ප්‍රමාණයේ ද වෙනස්කම් විශාල වශයෙන් දැකිය හැකි විය. මෙසේ කොට්ඨාස අතර ඡන්ද හිමියන්ගේ සංඛ්‍යාවෙහි වෙනස්කම් ඇති වීමට, ඒ ඒ කොට්ඨාසයේ ඡන්ද හිමියන් ලෙස ලියාපදිංචි වීමට පුද්ගලයන්ට නියම වී තිබූ සුදුසුකම්වල විවිධත්වය ද බලපෑවේය. සමහර මැතිවරණ කොට්ඨාස, නිශ්චිත ලෙසම, යම් ජාතියකට අයත් නියෝජිතයින් පමණක් තෝරා ගැනීම සඳහා වෙන් කර තිබීම ද එවකට දැකිය හැකි වූ ලක්ෂණයක් විය.

18. රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභා මැතිවරණ වෙනුවෙන් මැතිවරණ කොට්ඨාස පිහිටුවීම සඳහා 1931 දී, වෙනම සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවක් පිහිටුවන ලදී. එම කාරණය වෙනුවෙන් ආදායම් පාලක කොට්ඨාස, ප්‍රධාන ගම්මුලාදානී කොට්ඨාස හා පළාත් පාලන ආයතනවල අධිකරණ බලප්‍රදේශ වැනි පාලන ඒකකවල සීමාවන් පදනම් කර ගැනීමට කටයුතු කර තිබුණි. සභාපතිවරයකු හා සාමාජිකයින් දෙපලක් අයත් වූ එම කොමිෂන් සභාව, ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් පත් කරන ලදී. පළාත් මූලික කරගත් එම කොට්ඨාස බෙදීම අනුව, බෙදන ලද මැතිවරණ කොට්ඨාස සංඛ්‍යාව, 50 ක් විය.

19. ඉන් අනතුරුව 1933.08.11 වන දින නැවතත්, සාමාජිකයින් තිදෙනෙකු ඇතුළත් මැතිවරණ කොට්ඨාස සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවක් මගින් මැතිවරණ කොට්ඨාස සීමා නිර්ණය කිරීමේ කටයුතු සිදු කළ ද, එම අවස්ථාවේ දී, පූර්වයේදී තිබූ රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභා මැතිවරණ කොට්ඨාස කිහිපයක සීමා වෙනස් කිරීම පමණක්, සිදු කරනු ලැබ ඇත.

20. පාර්ලිමේන්තුවට මන්ත්‍රීවරුන් තෝරා ගැනීම වෙනුවෙන් ඡන්ද විමසීම් පැවැත්වීමට මැතිවරණ කොට්ඨාස ස්ථාපිත කිරීම සිදු වූයේ, ඉන් අනතුරුවය. ඒ සඳහා 1946 ලංකා (ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා) රාජ ආඥාවේ 76 වන ව්‍යවස්ථාව යටතේ, ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් පත් කරන ලද මැතිවරණ කොට්ඨාස සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවට, සාමාජිකයින් තිදෙනෙකු අයත් විය. මෙම කොමිෂන් සභාවේ කාර්ය භාරය 41 හා 76 ව්‍යවස්ථා මගින් පැහැදිලි කර තිබුණි. අවසන් ජන සංගණනය මත, පළාත් 9 හි ජනසංඛ්‍යාව 75,000 කට එක් කොට්ඨාසයක් බැගින් ද, පළාතේ විශාලත්වය අනුව වර්ග සැතපුම් 1,000 ට එක් කොට්ඨාසයක් බැගින් ද යන දෙයාකාරයකට, පළාතක් වෙනුවෙන් කොට්ඨාස සංඛ්‍යාවක් අදාළ කොමිෂන් සභාව විසින්, තීරණය කළ යුතු විය. ඒ ඒ පළාතේ විශාලත්වය අනුව හිමි ආසන සංඛ්‍යාව 41 (2) ව්‍යවස්ථාවේ දක්වා තිබුණි. එම මුළු සංඛ්‍යාව 25 ක් විය. කොට්ඨාස බෙදීමේ දී පදිංචිකරුවන්ගේ සමාජයීය හා ජනවර්ග ලක්ෂණ සලකා නියෝජිත කොට්ඨාස බෙදීමට ද නීතිමය අවකාශය සලසා තිබුණි. එම අවස්ථාවේ පිහිටුවන ලද මුළු මැතිවරණ කොට්ඨාස සංඛ්‍යාව, 89 ක් විය. බහු මැතිවරණ කොට්ඨාස ද ඇතුළුව මෙම කොට්ඨාසවලින්, ඡන්දයෙන් තෝරා ගත් මන්ත්‍රීවරු සංඛ්‍යාව 95 කි. මෙම කොමිෂන් සභාවේ නිර්දේශ මත බහු මන්ත්‍රී කොට්ඨාස 5 ක් ද පිහිටුවන ලද අතර, ආඥා පනතේ 11 වන ව්‍යවස්ථාව අනුව, මැතිවරණයෙන් පසුව යම් ජන කොට්ඨාසයක් අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට නියෝජන මන්ත්‍රී මණ්ඩලය තුළ නියෝජනය නොවන බව ආණ්ඩුකාරවරයාගේ මතය වන්නේනම්, ඔහුට සිය අභිමතය පරිදි, තවත් මන්ත්‍රීවරු 06 දෙනෙකු ද පත් කිරීමට ඉඩ ලැබුණු නිසා, මන්ත්‍රී මණ්ඩලයේ නියෝජිතයින් මුළු සංඛ්‍යාව 101 ක් බවට පත් විය.

21. එම ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව යටතේ සිදුවූ ඊළඟ පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණ කොට්ඨාස නිර්ණය කිරීම 1959 වර්ෂයේ දී සිදුවිය. ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 76 වන ව්‍යවස්ථාව පරිදි පිහිටුවිය යුතුවූ කොට්ඨාස සංඛ්‍යාවේ උපරිම සීමාව පිළිබඳ නියමය, මේ අවස්ථාවේ ඉවත්ව ගොස් තිබිණි. මීට ප්‍රථම මැතිවරණ කොට්ඨාස බෙදීමේ දී සැලකිල්ලට ගතයුතු වූ, “පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාව” වෙනුවට, “ලංකා පුරවැසියන් සංඛ්‍යාව” අදාළ කර ගැනීමට මෙවර කොමිෂන් සභාවට නියම විය. 1959 අංක 4 දරන ලංකා (ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා) සංශෝධන පනත හේතුවෙන්, මෙවර කොමිෂන් සභාවේ කාර්ය භාරය වෙනසකට ලක්විය. මෙම කොමිෂන් සභාවේ නිර්දේශ

මහ මුළු දිවයින, මැතිවරණ කොට්ඨාස 145 කට බෙදෙන ලද අතර, ඊට බහු මන්ත්‍රී කොට්ඨාස 5 ක් ද ඇතුළත් විය. පාර්ලිමේන්තුවට තෝරා ගැනීමට නියම වූ මුළු මන්ත්‍රී සංඛ්‍යාව, 151 ක් විය.

22. 1972 ජනරජ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 77 සිට 81 දක්වා වූ ව්‍යවස්ථාවන් හා, 1975 පෙබරවාරි මස සිදු කරනු ලැබූ ප්‍රථම ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය හේතුවෙන් ද මැතිවරණ කොට්ඨාස සීමා නිර්ණය කිරීම සඳහා, එතෙක් 1946 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව අනුව අදාළව පැවති නියමයන්, යම් තරමකට වෙනස් වී තිබුණි. මෙවර පුරවැසියන් 90,000 කට එක් කොට්ඨාසයක් පිහිටුවීමට ද නියම වී තිබුණි. මෙවැනි සංශෝධන තත්වයන් අනුව, වර්ෂ 1976 දී සිදු කළ මැතිවරණ කොට්ඨාස සීමා නිර්ණය කිරීම අනුව, බහු නියෝජිත ආසන 06 ක් ද ඇතුළත් වූ මුළු ආසන 160 න්, තෝරා ගැනීමට නියම වූ මන්ත්‍රීන් සංඛ්‍යාව 168 ක් විය.

23. 1978 දෙවන ජනරජ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 95 වන ව්‍යවස්ථාව අනුව, 1978 නොවැම්බර් මස පත්කරනු ලැබූ මැතිවරණ කොට්ඨාස සීමානිර්ණය කොමිෂන් සභාවට, එම ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව අනුව එක් වතාවක් පමණක් සිදුකරනු ලබන මැතිවරණ කොට්ඨාස සීමා කිරීමේ කාර්යයක නිරතවීමට සිදු විය. පූර්ව අවස්ථාවන් සමග සැසඳීමේ දී, ලංකාවේ සමානුපාතික නියෝජන මැතිවරණ ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට පාදක වන්නා වූ මැතිවරණ කොට්ඨාස බෙදීමක් සිදු කිරීමට නියම වූ ප්‍රථම අවස්ථාව, මෙය වීම මෙම අවස්ථාවේදී, විශේෂ කරුණක් ලෙස දැක්විය හැකිය. පළාත් සීමාවන් සැලකිල්ලට ගෙන, පළාත්වල පිහිටි පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක සීමාවන් වෙනස් නොවන ආකාරයට, මුළු දිවයින 20කට අඩු නොවූ, 24 කට වැඩි නොවූ, මැතිවරණ කොට්ඨාස සංඛ්‍යාවකට බෙදා ඒවා හැඳින්වීමට අංකයක් හා නමක් දීමට නියමවී තිබුණි. පළාතේ පිහිටුවනු ලබන මැතිවරණ කොට්ඨාස අතරේමන්ත්‍රීන් සිව්දෙනෙකු සාධාරණව බෙදිය යුතු විය. එසේ බෙදනු ලබන මුළු මන්ත්‍රීවරුන් සංඛ්‍යාව 36 ක් විය.

24. වෙනත් කිසිදු නිර්ණායකයක්, මැතිවරණ කොට්ඨාස බෙදීම සම්බන්ධව අදාළ ව්‍යවස්ථා ඒරනිපාදනයන්ට මෙවර ඇතුළත් නොවීම විශේෂත්වයකි. ඊට ප්‍රධාන හේතුව වූයේ, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 98 (8) ව්‍යවස්ථාව අනුව, පාර්ලිමේන්තුව සංයුක්ත වන මන්ත්‍රීවරු 160 දෙනා, මැතිවරණ සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව විසින් පිහිටුවනු ලබන මැතිවරණ කොට්ඨාසවලට බෙදී යන ආකාරය, මැතිවරණ කොමසාරිස්වරයා විසින්, සෑම වර්ෂයකම ඡන්ද හිමියන් ගණන් ගැනීමෙන් පසු මැතිවරණ කොට්ඨාසවල ඡන්ද සංඛ්‍යාව පදනම් කර ගෙන සිදු කළ යුතු වීමය.

25. 1978 වර්ෂයෙන් පසු මෙරට පාර්ලිමේන්තුව විසින් පළාත් සභා සහ පළාත් පාලන ආයතන යන මහජන නියෝජිත ආයතනවලට නියෝජිතයින් තෝරා පත්කර ගැනීම සඳහා නීති පනවා, සමානුපාතික නියෝජන ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. ඉන් පසු එම ක්‍රමය සහ කොට්ඨාස මගින් නියෝජිතයින් තෝරාපත් කර ගැනීමට මිශ්‍ර මැතිවරණ ක්‍රමයක් ඇති කිරීම සඳහා පාර්ලිමේන්තුව උත්සුක විය. 2012 වර්ෂය වන තෙක්ම පළාත් පාලන ආයතන ස්ථාපිත කරනු ලබන අවස්ථාවේ, එවැනි ආයතනයකට තෝරා පත් කර ගන්නා නියෝජිත සංඛ්‍යාව හා එහි බල ප්‍රදේශය නියම කිරීම, මහ නගර සභා, නගර සභා යන ආඥා පනත් හා ප්‍රාදේශීය සභා පනත අනුව පළාත් පාලන විෂය භාර අමාත්‍යවරයාගේ රාජකාරියක් විය. 1977 න් පසු පළාත් පාලන ආයතන නියෝජිතයන් තේරීම, සමානුපාතික නියෝජන ක්‍රමයකට සිදුවන බැවින්, එම පළාත් පාලන ආයතනවල සමස්ත බල ප්‍රදේශයම එක් ඡන්ද විමසීම් බල ප්‍රදේශයක් ලෙස සලකා, කොට්ඨාස බෙදීමකින් තොරව එම ආයතන සඳහා නියෝජිතයින් කණ්ඩායමක් තේරීමට හැකියාව ලැබුණි. එහෙත් 2012 අංක 22 දරන පළාත් පාලන ආයතන ඡන්ද විමසීම් (සංශෝධන) පනතින්, පළාත් පාලන ආයතනවල නියෝජිතයන් කොටසක් තෝරා ගැනීම සඳහා කොට්ඨාස සීමා නිර්ණය කිරීමේ පිළිවෙතක් හඳුන්වා දෙන ලදී.

26. 2012 සිට 2017 දක්වා කාලය තුළ පනවා ඇති, පළාත් පාලන ආයතන ඡන්ද විමසීම් ආඥා පනතට ගෙනෙන ලද ඡන්ද විමසීම් සංශෝධන පනත් මගින්, පළාත් පාලන ආයතනයක සහිත සංඛ්‍යාවෙන් 60% ක ප්‍රතිශතයක්, එම බල ප්‍රදේශය බෙදා පිහිටුවනු ලබන ඡන්ද විමසීම් බල ප්‍රදේශ (නියෝජිත කොට්ඨාස) යටතේ, සරල බහුතර නියෝජන ක්‍රමයක් අනුවද, සෙසු 40% ක් වූ සහිත සංඛ්‍යාව, සමානුපාතික නියෝජන ක්‍රමය

යටතේ ද තෝරා ගැනීමට නියම වී ඇත. ඊට අමතරව කාන්තා සහිකයන් සංඛ්‍යාවක් තෝරා ගැනීමටද හැකිවන පරිදි අදාළ නීතිමය සංශෝධන ද හඳුන්වා දෙන ලදී.

27. මේ සඳහා පළාත් පාලන ආයතන බල ප්‍රදේශ කොට්ඨාසවලට බෙදීමට, සාමාජිකයින් 5 දෙනෙකුගෙන් යුත් කමිටුවක් පළාත් පාලන විෂය භාර අමාත්‍යවරයා විසින් 2012.12.07 දින පත් කරන ලදී. එම කොට්ඨාස බෙදීමේ දී පදනම් කර ගත යුතු කරුණු, එම නීතිවලට ඇතුළත්ව ඇති අතර අදාළ නීතිය යටතේ කේවල කොට්ඨාස මෙන්ම බහු මන්ත්‍රී කොට්ඨාස ද බෙදීමට හැකියාව ලැබී ඇත. බෙදනු ලබන කොට්ඨාස සඳහා අංකයක් හා නමක් ද නියම කොට ඒ ඒ කොට්ඨාසය යටතේ තෝරා පත් කර ගැනීමට නියමිත සහික සංඛ්‍යාව ද ඇතුළත් කමිටු වාර්තාව අමාත්‍යවරයා විසින් ජනාධිපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ පසුව, එම තීරණ නැවත සමාලෝචනය කිරීම සඳහා පළාත් පාලන විෂයභාර ඇමතිවරයාට කමිටුවක් පත් කිරීමට බලය ලැබී තිබුණි.

පාලන කටයුතු විමධ්‍යගතවීම, පළාත් සභා පිහිටු වීම හා පළාත් සභා නියෝජනය

28. ලංකාවේ පරිපාලන කටයුතු පිළිබඳ ඓතිහාසික තොරතුරු විමසා බැලීමේ දී බ්‍රිතාන්‍ය යටත් විජිත සමයේ මෙරට පිහිටුවන ලද විශාලතම පරිපාලන භූමි ප්‍රදේශය ලෙස හැඳින්විය හැකි “පළාත”, වර්තමානය වන විට ව්‍යවස්ථාමය බලතල සහිත පාලන අධිකාරියක් යටතේ වන බලප්‍රදේශයක් බවට පත්වීම, පරිපාලනමය, සමාජමය හා දේශපාලනමය කරුණු රාශියක් බලපෑමෙන් සිදු වූ ඓතිහාසික පරිවර්තනයක් ලෙස හැඳින්විය හැකිය.

29. වර්ෂ 1823 දී මෙරට පාලන කටයුතු පිළිබඳ සොයාබලා නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීමට බ්‍රිතාන්‍යයන් විජිතපාලකයින් විසින් පත්කළ කෝල්බෲක් කොමිෂමේ නිර්දේශ අනුව, පාලන කටයුතු වෙනුවෙන් දිවයින පළාත් 5කට බෙදන ලදී. ඒවා වර්ෂ 1833 ඔක්තෝබර් මස 1 වන දිනැති ප්‍රකාශයක් මගින් උතුරු, දකුණු, නැගෙනහිර, බටහිර හා මධ්‍යම යනුවෙන් නම් කරනු ලැබ ඇත.

30. මෙසේ ප්‍රථම වරට පිහිටුවන ලද පළාත් 5, කලින් කල සංශෝධනයන්ට ලක් කරමින් තවත් පළාත් හතරක් පිහිටුවා, පළාත් සංඛ්‍යාව 9 දක්වා වැඩි කරන ලදී. ඒ අනුව වර්ෂ 1845 දී වයඹ ද, වර්ෂ 1873 දී උතුරු - මධ්‍යම ද, වර්ෂ 1886 දී උතුර ද, වර්ෂ 1889 දී සබරගමුව ද ආදී වූ පළාත් පිහිටුවීම සිදු විය. ඉන් අනතුරුව මෙම පළාත් තුළ පිහිටි ආදායම් දිස්ත්‍රික්ක කේන්ද්‍ර කරගත් පරිපාලන කටයුතු වඩාත් ප්‍රවලිත වීමත් සමග පළාත්වලට පරිපාලන ඒකකයක් ලෙස තිබූ වැදගත් ස්ථානය පහළ වැටිණි. 1955 පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක පිළිබඳ පනතින් ආණ්ඩුවේ ඒජන්තවරයාගේ බලප්‍රදේශය වශයෙන්, පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කය පත්වීමත් සමග “පළාත” පරිපාලන මෙහෙයුම් මූලස්ථානය වශයෙන් ක්‍රියා කිරීම නතර විය.

31. ස්වදේශික මහජන නියෝජිතයින්ගෙන් සමන්විත වූ මෙරට ව්‍යවස්ථාදායකය, මෙම දිස්ත්‍රික් පරිපාලන ඒකකය, සිය ජනතාවගේ අභිලාෂයන් වෙනුවෙන් ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන අරමුණු ළඟා කර ගැනීමට යොදා ගැනීම සඳහා උත්සුක විය. එම දිස්ත්‍රික්කයේ පරිපාලන ප්‍රධානියා වූ දිසාපතිවරයාගේ මාර්ගයෙන්, සංවර්ධනයට අදාළ විවිධාකාර මෙහෙයුම් කටයුතු සිදු කිරීමට රජයන් විසින් උත්සාහ දරන ලදී. මේ නිසා, ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන විෂමතාවයන් දුරලීම, පසුගාමී තත්වයේ පැවති අසංවර්ධිත ප්‍රදේශ සංවර්ධනය, ජනතාවගේ දුගී බව දුරලීම අරමුණු කරගත් විශේෂ වැඩපිළිවෙලවල්, විමධ්‍යගත අයවැය වැඩසටහන්, දිස්ත්‍රික්ක කේන්ද්‍ර කරගත් විදේශ ආධාර මත ක්‍රියාත්මක කෙරෙන ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන වැඩසටහන් ආදිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට හා සම්බන්ධීකරණය කිරීමට ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ ප්‍රධාන පරිපාලන මධ්‍යස්ථානය බවට පත් වූයේ පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කයයි. එහිප්‍රධානියා වූ දිසාපතිවරයාගේ බලතල වැඩි කිරීමට හා ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා එම පරිපාලන ඒකකයේ සම්පත් වැඩිදියුණු කිරීම ද 1960 සිට 1980 දක්වා වූ දශක තුළ ප්‍රාදේශීය පරිපාලනයේ දැකිය හැකි ලක්ෂණ විය.

32. ඉහත සඳහන් කරන ලද ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන උපාය මාර්ගය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ක්‍රම ක්‍රමයෙන් අඩුපාඩු දිස්වන්නට විය. නිලධාරීන්ගේ බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අඩුපාඩු, සම්බන්ධීකරණ කටයුතුවල අඩුපාඩු, අගනුවර මධ්‍යගතව පිහිටි අමාත්‍යාංශ හා දෙපාර්තමේන්තු විසින් ඒවායේ බලතල වෙන් වෙන්ව ක්‍රියාත්මක කිරීම නිසා ඒවා යටතේ වූ දිස්ත්‍රික් උපකාර්යාලවල කටයුතු ප්‍රමාද වීම නිසා දිසාපතිවරයාගේ මූලිකත්වයෙන් දිස්ත්‍රික්කවල ඉටු කිරීමට අපේක්ෂා කළ සම්බන්ධීකරණ කාර්යයන්ට බාධා සිදු වීම ආදී පරිපාලන දුර්වලතා, මහජන නියෝජිතයින්ගේ දෝෂදර්ශනයට ලක්විය. විශේෂයෙන්, යම් කාලයකට පසුව මැතිවරණ අවස්ථාවක දී සිය මැතිවරණ කොට්ඨාසයේ ඡන්දදායකයන් ඉදිරියට ගොස් ඡන්දය ඉල්ලීමට ඔවුන්ට තිබූ අනාගත බලාපොරොත්තු ද, ජනතා නියෝජිතයන් ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන කටයුතු විධිමත් කිරීම කෙරෙහි උනන්දු වීමට හේතුවන්නට ඇත. මේ නිසා ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ සංවර්ධන ක්‍රියාදාමයේ අඩුපාඩු මගහැරවීමේ පිළියමක් ලෙස, දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ සිටි, ව්‍යවස්ථාදායකය නියෝජනය කළ මහජන නියෝජිතයන්ගේ අධීක්ෂණය යටතේ, දිස්ත්‍රික්ක මට්ටමේ දී මෙම සංවර්ධන කටයුතු සම්බන්ධීකරණය කිරීමට යාන්ත්‍රණයක් ඇති කිරීම සුදුසු යැයි මෙම ගැටලුවලට පිළියමක් හැටියට 1980 ගණන්වල එවක පැවති රජය විසින් පිළිගන්නා ලදී.

33. මෙම ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන අරමුණු ඉටුකර ගැනීමට, දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් රාජ්‍ය ආයතන කටයුතු සම්බන්ධීකරණයේදී මහජන නියෝජිතයින්ට සහභාගී වීමට ද ඉඩ සැලසෙන පරිදි, පහළ මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක වූ සුළු නගර සභා හා ගම් සභා යන පළාත් පාලන බල ප්‍රදේශ අනුයුක්ත කොට, 1980 අංක 35 දරන සංවර්ධන සභා පනත යටතේ “සංවර්ධන සභා” පිහිටුවීම ඇරඹුණි. දිස්ත්‍රික්කයේ පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරුන්ද ඇතුළත් වූ මෙම සභාවට, 1981 අංක 20 දරන සංවර්ධන සභා ඡන්ද විමසීම් පනත යටතේ ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ මහජන නියෝජිතයින් ද තෝරා පත් කර ගැනුණි. ජනාධිපතිවරයා විසින් පත් කරනු ලබන දිසා ඇමතිවරයකුගේ ප්‍රධානත්වයෙන් හා සෙසු මහජන නියෝතයන් ද ඇතුළත් විධායක කමිටුවක් ද මෙම ක්‍රමය යටතේ ක්‍රියාත්මක විය. ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනය කඩිනම් කිරීම මෙම සංවර්ධන සභා ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අරමුණ විය. මෙම සභා, පළාත් පාලන ආයතන හා මධ්‍යම රජයේ මහජන නියෝජිතයන් ද එකතු වී, ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනය වෙනුවෙන් දිසා ඇමතිවරුන්ගේ නායකත්වයෙන් මෙහෙයවන පාලන ඒකකයක් විය.

34. මෙම සංවර්ධන සභා පිහිටුවීමේ ප්‍රධාන අරමුණු දෙකක් විය. ඒ ඒ දිස්ත්‍රික්කවල සංවර්ධන කටයුතු හා මහා ආණ්ඩුවේ දිසාබද කටයුතු සම්බන්ධීකරණය කරන විධායක බල ඇති දිසා ඇමතිවරයකුගේ මාර්ගයෙන් පරිපාලනය විමධ්‍යගත කිරීම, පළමු අරමුණ විය. දිසාබද යෝජනා ක්‍රම ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී සංවර්ධන සභා මාර්ගයෙන් ප්‍රදේශවාසී ජනතාවගේ සහභාගිත්වය ඒවාට ලබා ගැනීම දෙවැන්න විය. ඒ අනුව දිසා සංවර්ධන සැලසුම් පිළියෙල කිරීම, ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා උපදෙස් දීම, එම වැඩසටහන් ඇගයීම, රජයේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී මුහුණ පෑමට සිදුවන බාධා වෙනුවෙන් ප්‍රතිකර්ම යෙදීම හා ප්‍රදේශය තුළ අන්තර් දෙපාර්තමේන්තු කටයුතු සම්බන්ධීකරණය, මෙම සංවර්ධන සභා ක්‍රමය මාර්ගයෙන් සිදු කිරීමට අපේක්ෂා කරන ලද තවත් කාර්යයන් විය.

35. මෙම දිස්ත්‍රික් සංවර්ධන සභා දීර්ඝ කාලයක් ක්‍රියාත්මක නොවීය. මෙම සභා ක්‍රියාත්මක වූ බල ප්‍රදේශ ආවරණය වන පරිදි, 1987 අංක 15 දරන ප්‍රාදේශීය සභා පනත මගින් “ප්‍රාදේශීය සභා” නම් වූ පළාත් පාලන ආයතන විශේෂයක් ඉන් අනතුරුව ස්ථාපනය කරනු ලැබිණි.

36. ඉහත සඳහන් ආකාරයට ප්‍රාදේශීය පරිපාලන කටයුතු විමධ්‍යගත කිරීමෙන්, දීර්ඝ කාලයක් ප්‍රධාන නගරවලින් ඇත්ව ජීවත්වූ දිවයිනේ වැඩි ජන කොටසක් වූ ග්‍රාමීය ජනතාවට අපේක්ෂා කළ අත්දැකීම් සහන සැලසුනේ නැත. දිගින් දිගටම එම ග්‍රාමීය ප්‍රදේශ පසුබෑමට ලක්විය. තරුණයන්ගේ රැකියා ප්‍රශ්න, දිළිඳු බව පැතිරීම හා ඉඩම් ගැටලු මෙන්ම, කෘෂිකාර්මික දිවි පෙවෙතක් ගත කළ වැඩි පිරිසක් මුහුණ දුන් ගැටලු නිසා, සමාජයේ අසහනකාරී තත්වයක් පැවතිනි. 1950 දශකයේ ලංකාවේ ආරම්භ කරන ලද ගංගා නිම්න සංවර්ධන වැඩ සටහන යටතේ එම ප්‍රදේශවල ජනතාව පදිංචි කරවා එම ප්‍රදේශ දියුණු කිරීමටත්, ගොවිජනතාවගේ ජීවන තත්වය දියුණු කිරීමටත්, රටේ විදුලි බල අවශ්‍යතාවයන් සඳහා පිළියම් යෙදීමටත් කටයුතු කරන ලදී. මෙම කටයුතුවල සාර්ථකත්වයක් දැකිය හැකි වුවද, එම ප්‍රදේශවල පදිංචිකරුවන්ගේ, දෙවන, තුන්වන පරම්පරාවල

පුද්ගලයින්, නැවතත් ඉඩම් ගැටලුවලට මෙන්ම රැකියා ප්‍රශ්නවලට මුහුණ දීම ඇරඹීමත් සමග එම ප්‍රදේශවලද යම් සුවිශේෂී ගැටලු මතුවන්නට විය.

37. ලාංකික තත්කාලීන සමාජයේ පැවතීමේ වැනි ගැටලු නිසා විශේෂයෙන් තරුණ පිරිස් අසහනකාරී තත්වයකින් පසුවිය. 1970 දශකයේ සිට දිවයිනේ දකුණු භාගයේද, පසුව උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත්වලද රජයේ පාලන කටයුතුවලට දැක්වුනු විරෝධතාවයන්, රටේ ආරක්ෂාවටද අනතුරුදායක වන අන්දමට වර්ධනය වී සමහර ප්‍රදේශවල සිවිල් යුධ තත්වයන් පවා ඇති විය.

38. මෙම ගැටලු සහගත තත්වයට පිළියම් සෙවීම සඳහා 1980 ගණන්වල මෙරට පැවති රජයන් විවිධාකාර උත්සාහයන් දරන ලදී. ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනයේ අරමුණු ඉටු කර ගැනීමටත්, ප්‍රාදේශීය ජනතාවට ඔවුන්ගේ නියෝජිතයින් මගින් පාලන කටයුතුවලට සහභාගී වීමට ඉඩ ලබාදීමටත්, පළාත් මට්ටමින් යම් ආකාරයක නීති/ ප්‍රඥප්ති සම්පාදනය කිරීමේ බලතල හිමි මහජන නියෝජිතයන්ගෙන් සැදුම්ලත්, පාලන අධිකාරියක් ලෙස 1987 වර්ෂයේ දී පළාත් සභා පිහිටුවන ලදී.

(i). පළාත් සභා ස්ථාපනය කිරීම

39. දහතුන්වන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය මගින්, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට අලුතින් ඇතුළත් කරන ලද XVII අ පරිච්ඡේදය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දිනය වශයෙන්, ජනාධිපතිවරයා විසින් 1988 ජනවාරි මස 26 වන දිනය නියම කරන ලදී. (1988.01.03 දිනැති අංක 491/10 දරන ගැසට් පත්‍රය) ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 8 වන උප ලේඛනයේ දැක්වෙන පහත සඳහන් පළාත් නවය වෙනුවෙන්, පළාත් සභා 9 ක් පිහිටුවමින් අතිගරු ජනාධිපතිතුමා විසින් පළ කරන ලද නිවේදනය, 1988.02.05 වන දින අංක 491/16 දරන ගැසට් පත්‍රයේ පළ කෙරිණ.

1. බස්නාහිර	2. වයඹ	3. උතුරු
4. සබරගමුව	5. මධ්‍යම	6. නැගෙනහිර
7. දකුණ	8. උතුරු මැද	9. උතුර

40. ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 (2) (i) ව්‍යවස්ථාව අනුව, 1988 අංක 2 දරන පළාත් සභා ඡන්ද විමසීම් පනතේ විධිවිධාන පරිදි පවත්වනු ලබන ඡන්ද විමසීමක් මාර්ගයෙන් පළාත් සභාවකට මන්ත්‍රීවරුන් තෝරා පත් කර ගනු ලැබූ විට පළාත් සභා ස්ථාපනය වේ.

(ii). පළාත් සභා නීතිය

41. පළාත් සභාවල අනුගමනය කළයුතු කාර්ය පටිපාටිය, පළාත් රාජ්‍ය සේවයට අදාළ කාරණා හා ඊට අනුෂාංගික කාරණා සඳහා විධිවිධාන සැලැස්වීම පිණිස පනවන ලද 1987 අංක 42 දරන පළාත් සභා පනත, (ක්‍රියාත්මක කළ දිනය; 1988.02.01), දහතුන් වන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය හා පළාත් සභාවලට මන්ත්‍රීවරුන් තෝරා ගැනීමේ නීතිය ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් 1988 අංක 2 දරන පළාත් සභා ඡන්ද විමසීම් පනත යන නීතිය ලේඛන, පළාත් සභා නීතියට අදාළ ප්‍රධාන නීතිය ලේඛන වශයෙන් හැඳින්විය හැකිය.

(iii). පළාත් සභා ක්‍රමය

42. පළාත් සභා ක්‍රමය හා සම්බන්ධයෙන් වූ නීතිය, 1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 13 වන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනයට සහ 1987 අංක 42 දරන පළාත් සභා පනතට ඇතුළත්ව ඇත.

43. ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ නවවැනි උපලේඛනයේ පළාත් සභා ලැයිස්තුව යටතේ දක්වා ඇති විෂයයන් 37 කට අදාළව, පළාත තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ප්‍රඥප්ති පැනවීමේ බලය, යම් සීමාවන්ට යටත්ව ක්‍රියාත්මක වේ. ඊට අමතරව එම උපලේඛනයේ සමගාමී ලැයිස්තුවේ සඳහන් විෂයයන් සඳහා පාර්ලිමේන්තුවේ එකඟතාවය මත ප්‍රඥප්ති පැනවීමට ද පළාත් සභාවට බලය ඇත. එහෙත් ජාතික වශයෙන් වැදගත් වන සියලු කරුණු සම්බන්ධව ක්‍රියාත්මක වීමේ බලය පැවරෙන්නේ මධ්‍යම රජයටය. පළාත් සභා වෙනුවෙන් අදාළ ඡන්ද විමසීම් නීතිය අනුව පත්කර ගන්නා නියෝජිතයින්ගේ ධුරකාලය පළාත් සභාවල ප්‍රථම සභා රැස්වීම් දින සිට වසර 05 කි.

44. ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 ඊ ව්‍යවස්ථාවට අනුකූලව කෙලින්ම හෝ පළාත් අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අමාත්‍යවරයන් මාර්ගයෙන්, ප්‍රඥප්ති සම්පාදනය කළහැකි කාර්යයන්ට ව්‍යාප්ත වන විධායක බලය ක්‍රියාත්මක කිරීමට බලය ඇති ආණ්ඩුකාරවරයකු, සෑම පළාත් සභාවක්ම වෙනුවෙන් පත් කිරීම ජනාධිපතිවරයා විසින් සිදු කෙරේ. ආණ්ඩුකාරවරයාගේ කර්තව්‍ය ඉටු කිරීම මෙන්ම ඔහුට සහාය වීමට හා උපදෙස් දීමට ප්‍රධාන අමාත්‍යවරයාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් යුත් වෙනත් අමාත්‍යවරුන් 4 දෙනෙකුට වැඩි නොවූ සංඛ්‍යාවකින් යුතු අමාත්‍ය මණ්ඩලයක් පළාත් සභාවලට පත් කර ගත හැකිය. එම අමාත්‍යමණ්ඩලය, පළාත් සභාවට සාමූහිකව වගකීමට හා පිළිතුරු දීමට බැඳී සිටී.

(iv). පළාත් සභාවල සහිත සංඛ්‍යාව

45. 1987 අංක 42 දරන පළාත් සභා පනතේ 2 වන වගන්තිය අනුව අදාළ පළාතේ භූමි ප්‍රමාණය හා ජනගහණය පිළිබඳව සැලකිලිමත්ව ඒ ඒ පළාත් සභාව සමන්විත විය යුතු මන්ත්‍රීවරයන් සංඛ්‍යාව ජනාධිපතිවරයා විසින් නියම කළ යුතුය.

46. 1988 පෙබරවාරිමස 5 වන දින, අංක 491/17 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රයේ පළකරන ලද නියමය මගින් එක් එක් පළාත් සභාව සමන්විත විය යුතු මුළු මන්ත්‍රීවරුන් සංඛ්‍යාව නියම කරන ලද්දේ අංක 2.1 දරන වගුවේ දැක්වෙන ආකාරයටය.

වගුව 1 : එක් එක් පළාත් සභාවේ මන්ත්‍රීන් සංඛ්‍යාව

පළාත් සභාව	මන්ත්‍රීවරු සංඛ්‍යාව	පළාත් සභාව	මන්ත්‍රීවරු සංඛ්‍යාව	පළාත් සභාව	මන්ත්‍රීවරු සංඛ්‍යාව
බස්නාහිර	104	සබරගමුව	44	දකුණ	55
වයඹ	52	මධ්‍යම	58	උතුරු මැද	33
ඌව	34	නැගෙනහිර	37	උතුර	38

මූලාශ්‍රය: 1988.02.05 දිනැති අංක 491/17 දරන අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රය

47. සෑම පළාත් සභාවක්ම එම පළාත තුළ පිහිටි සියලුම පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කවලින් පත්කර එවීමට හිමිකම් ඇති මන්ත්‍රීවරුන්ගේ සංඛ්‍යාවට දෙකක් එකතු කළ විට ලැබෙන සංඛ්‍යාවෙන් සමන්විත විය යුතු බව, පළාත් සභා ඡන්ද විමසීම් පනතේ 3 (1) උප වගන්තියේ දැක්වේ. මෙසේ දිස්ත්‍රික් මන්ත්‍රීවරුන් සංඛ්‍යාවට අමතරව පළාතක් වෙනුවෙන් තවත් මන්ත්‍රී ධුර 2 ක් පළාත් සභාවකට වෙන් කෙරෙනුයේ, අදාළ ඡන්ද විමසීම් පනතේ 61 අ (2) වගන්තිය අනුව, පළාත් සභා ඡන්ද විමසීමක දී පළාතේ පිහිටි සියලුම පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක යටතේ, වැඩිම ඡන්ද සංඛ්‍යාව ලබාගන්නා පක්ෂයට හෝ ස්වාධීන කණ්ඩායමට හිමිවන ප්‍රතිලාභ ආසන දෙක ලබා දීම සඳහාය.

(v). පළාත් සභාවලට එක් එක් පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කය යටතේ තෝරා පත් කරගනු ලැබිය යුතු මන්ත්‍රීන් සංඛ්‍යාව

48. මැතිවරණ කොමසාරිස්වරයා විසින්, 1988 අංක 2 දරන පළාත් සභා ඡන්ද විමසීම් පනතේ 3වන වගන්තියේ දැක්වෙන ආකාරයට, පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කවල පදිංචිකරුවන් සංඛ්‍යාව හා භූමි ප්‍රමාණය අනුව, ඒවායින් පළාත් සභා සඳහා තෝරාගත යුතු මන්ත්‍රීන් සංඛ්‍යාව, 1988 දී ප්‍රථම වරට, පැවති පළාත් සභා ඡන්ද විමසීම් වෙනුවෙන් තීරණය කරන ලදී. ඊට අදාළ ජනගහණ සංඛ්‍යාව පදනම් කරගන්නා ලද්දේ 1981 ජන සංගණනය අනුවය. මැතිවරණ කොමසාරිස්වරයා විසින් මෙසේ තීරණය කරනු ලබන මන්ත්‍රීවරුන් සංඛ්‍යාව, ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 3 (4) වන අවගන්තිය අනුව කිසිදු අධිකරණයකදී ප්‍රශ්න කරනු නොලැබිය යුතුය. මැතිවරණ කොමසාරිස්වරයාගේ එම නියමය, 1987 අංක 42 දරන පළාත් සභා පනතේ 2වන වගන්තිය අනුව ජනාධිපතිවරයා විසින් ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතු වේ.

49. 1981 ජන සංගණනය හා සර්වේයර් ජනරාල්වරයා විසින් සහතික කරන ලද පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කවල වර්ග ප්‍රමාණය මත, 1988 වර්ෂයේ ප්‍රථම වරට පැවති පළාත් සභා ඡන්ද විමසීම සඳහා මැතිවරණ කොමසාරිස්වරයා විසින් පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක යටතේ තෝරාගත යුතු බවට නියම කරන ලද මන්ත්‍රීන් සංඛ්‍යාව, 1988 පැවති ප්‍රථම පළාත් සභා ඡන්ද විමසීම පිළිබඳ මැතිවරණ කොමසාරිස්වරයාගේ වාර්තාවේ II වන සටහනේ දැක්වේ.

(vi).පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කවලින් මැතිවරණ කොට්ඨාස අනුව පළාත් සභාවලට තේරී පත්වන මන්ත්‍රීවරුන් ගණන

50. ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියට 2017 අංක 17 දරන පළාත් සභා ඡන්ද විමසීම් (සංශෝධන) පනතේ අලුතින් ඇතුළත් කරන ලද 3 අ (2) වගන්තිය අනුව, මෙම සීමා නිර්ණය කිරීමේ කමිටුව විසින්, පළාතේ එක් එක් පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කය සඳහා ඡන්දයෙන් තෝරා ගැනීමට නියමිත මන්ත්‍රීවරුන් සංඛ්‍යාවෙන් මැතිවරණ කොට්ඨාස අනුව තෝරාගතයුතු මන්ත්‍රී සංඛ්‍යාව සඳහා පිහිටුවනු ලබන කොට්ඨාස සංඛ්‍යාව, මෙම සංශෝධන පනතේ දැක්වෙන නීතිමය ප්‍රතිපාදන අනුව වෙන්කළ යුතු විය. මැතිවරණ කොමසාරිස්වරයා විසින් පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කයකින් තෝරා පත්කර ගැනීමට නියම කර තිබූ මන්ත්‍රීන් සංඛ්‍යාව 50%කට අනුරූප වන ආකාරයට, ආසන්නතම පූර්ණ සංඛ්‍යාවට ගණන් බලා තීරණය කළ යුතු ය. ඒ අනුව කමිටුව විසින් පිහිටුවණු ලබන මැතිවරණ කොට්ඨාස යටතේ පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කවලින් තෝරා පත්කළ යුතු මන්ත්‍රීන් සංඛ්‍යාව, කමිටු සාමාජිකයන්ගේ ඒකමතික තීරණය අනුව නිගමනය කළ ආකාරය පහත 2.2 වගුවේ IV වන තීරුවේ දක්වා ඇත.

වගුව 2 : මැතිවරණ කොට්ඨාස යටතේ පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක සඳහා තෝරාගැනීමට කමිටුව විසින් තීරණය කරන ලද මන්ත්‍රීන් සංඛ්‍යාව			
පළාත	පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කය	මැතිවරණ කොමසාරිස්වරයා විසින් පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කයෙන් තෝරා ගැනීමට නියම කළ මන්ත්‍රීවරු සංඛ්‍යාව (2012 ජන සංගණනය අනුව)	කමිටුව විසින් එක් එක් පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටුවනු ලබන මැතිවරණ කොට්ඨාසවලින් තෝරා පත්කර ගැනීමට නියම කර ඇති මන්ත්‍රීවරුන් සංඛ්‍යාව
I	II	III	IV
බස්නාහිර	කොළඹ	40	20
	ගම්පහ	40	20
	කළුතර	22	11
මධ්‍යම	මහනුවර	29	15
	මාතලේ	11	06
	නුවරඑළිය	16	08

I	II	III	IV
දකුණ	ගාල්ල	22	11
	මාතර	17	09
	හම්බන්තොට	14	07
උතුර	යාපනය	16	08
	කිලිනොච්චිය	04	02
	මන්නාරම	05	03
	වවුනියාව	06	03
	මුලතිව්	05	03
නැගෙනහිර	මඩකලපුව	11	06
	අම්පාර	14	07
	ත්‍රිකුණාමලය	10	05
වයඹ	කුරුණෑගල	34	17
	පුත්තලම	16	08
උතුරුමැද	අනුරාධපුරය	21	11
	පොළොන්නරුව	10	05
ඌව	බදුල්ල	18	09
	මොණරාගල	14	07
සබරගමුව	රත්නපුර	24	12
	කෑගල්ල	18	09

(vii). 2004 අංක 5 දරන පළාත් සභා ඡන්ද විමසීම් (සංශෝධන) පනත

51. 1988 අංක 2 දරන පළාත් සභා ඡන්ද විමසීම් පනතේ මුල් නීතිමය විධිවිධාන අනුව පළාත් සභා සමන්විත විය යුතු මන්ත්‍රීවරු සංඛ්‍යාවක්නියම වී තිබිණි. එබැවින් යම් ජන සංගණනයකට පසුව පැවැත්වීමට නියමිත පළාත් සභා ඡන්ද විමසීම්කේ වේ නම්, එම අවස්ථාවේ දී පළාත් සභා ඡන්ද විමසීම් පනතේ 3 (අ) වගන්තිය අනුව දිස්ත්‍රික්වලින් පත්කළ යුතු වන මන්ත්‍රීන් සංඛ්‍යාව, අවසන් ජනසංගණන තොරතුරු අනුව ගණනය කර නැවත පළාත් සභාවල මන්ත්‍රීන් සංඛ්‍යාව තීරණය කිරීමට නීතිමය අවකාශය තිබුණි. ඒ අනුව 2001 වර්ෂයේ පැවති ජනගහණ සංගණනය පදනම් කර ගෙන, ඉන්පසු පවත්වනු ලබන පළාත් සභා ඡන්ද විමසීම්වලදී දිස්ත්‍රික්වලින් තෝරා පත් කර ගනු ලැබිය යුතු මන්ත්‍රීවරුන් සංඛ්‍යාව පිළිබඳ නියමය, 2003.12.16 දිනැති අංක 1919/4 දරන ගැසට් පත්‍රය මගින් මැතිවරණ කොමසාරිස්වරයා විසින් ප්‍රකාශයට පත් කර තිබුණි. මෙම නියමය 2004 අංක 5 දරන පළාත් සභා ඡන්ද විමසීම් (සංශෝධන) පනතේ 4 වන වගන්තියෙන් පරිවර්තනය කොට, 1987 අංක 42 දරන පළාත් සභා පනතේ 2 වන වගන්තිය යටතේ ජනාධිපතිවරයා විසින් කරනු ලබන, නියමය මගින් තීන්දු කරනු ලබන, පළාත් සඳහා තෝරාගත යුතු මුලු මන්ත්‍රීන් සංඛ්‍යාව නිශ්චිත නිගමනයක් සේ පිළිගෙන, පළාතේ පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක යටතේ වූ මන්ත්‍රීන් සංඛ්‍යාවට අනුරූප වන පරිදි, ආසන්නතම ජනගහණ සංගණනය පදනම් කොට ගෙන දිස්ත්‍රික්කවලට හිමිවන ආසන සංඛ්‍යාව තීරණය කළ යුතු බවට නියම විය. ඒ නියමය අනුව තීරණය කළ මන්ත්‍රීන් සංඛ්‍යාව පහත 2.3 වගුවේ IV වන තීරුවේ දැක්වේ.

වගුව 3 : 1981 හා 2011 ජන හා නිවාස සංගණන වලින් පසු පළාත් සභාවලට පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක යටතේ තෝරාගැනීමට මැතිවරණ කොමසාරිස්වරයා විසින් තීරණය කරන ලද මන්ත්‍රී සංඛ්‍යාව				
පළාත	1987 අංක 42 පනතේ 2 වන වගන්තිය අනුව පළාත් සභා සඳහා නිශ්චිතව නියම කර ඇති මන්ත්‍රීවරුන් සංඛ්‍යාව (ප්‍රතිලාභ ආසන හැර)	පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කය	1981 ජනසංගණනයට පසු දිස්ත්‍රික්ක යටතේ තෝරා ගැනීමට මැතිවරණ කොමසාරිස්වරයා විසින් නියම කළ මන්ත්‍රීවරුන් සංඛ්‍යාව(ප්‍රතිලාභ ආසන හැර) *	2012 ජනසංගණනයට පසු දිස්ත්‍රික්ක යටතේ තෝරා ගැනීමට මැතිවරණ කොමසාරිස්වරයා විසින් නියම කළ මන්ත්‍රීවරුන් සංඛ්‍යාව
I	II	III	IV	V
බස්නාහිර	102	කොළඹ	43	40
		ගම්පහ	36	40
		කළුතර	23	22
		එකතුව	102	102
මධ්‍යම	56	මහනුවර	28	29
		මාතලේ	11	11
		නුවරඑළිය	17	16
		එකතුව	56	56
දකුණ	53	ගාල්ල	22	22
		මාතර	17	17
		හම්බන්තොට	14	14
		එකතුව	53	53
උතුර	36	යාපනය	19	16
		කිලිනොච්චිය	05	04
		මන්නාරම	03	05
		වවුනියාව	05	06
		මුලතිව්	04	05
		එකතුව	36	36
නැගෙනහිර	35	මඩකලපුව	11	11
		අම්පාර	14	14
		ත්‍රිකුණාමලය	10	10
		එකතුව	35	35
වයඹ	50	කුරුණෑගල	35	34
		පුත්තලම	15	16
		එකතුව	50	50
උතුරු මැද	31	අනුරාධපුර	21	21
		පොළොන්නරුව	10	10
		එකතුව	31	31

I	II	III	IV	V
උභව	32	බදුල්ල	19	18
		මොණරාගල	13	14
		එකතුව	32	32
සබරගමුව	42	රත්නපුර	23	24
		කෑගල්ල	19	18
		එකතුව	42	42

*මූලාශ්‍රය: 1988 ලංකාවේ ප්‍රථම පළාත් සභා ඡන්ද විමසීම පිළිබඳ මැතිවරණ කොමසාරිස්වරයාගේ වාර්තාව (II වන සටහන)

(viii). නව පළාත් සභා ඡන්ද විමසීම් ක්‍රමය අනුව මහජන නියෝජිතයන් පත් කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය

(අ). පළාතේ පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක වල කොට්ඨාස සඳහා තරඟ කරන අපේක්ෂකයන්ගේ නාමලේඛනය හා දිස්ත්‍රික්කය වෙනුවෙන් තරඟ කිරීමට නම් කරන අපේක්ෂකයන්ගේ නම් ඇතුළත් නාමලේඛනය වශයෙන් නාමලේඛන දෙකක් පක්ෂ හා ස්වාධීන කණ්ඩායම් විසින් නාමයෝජනා අවස්ථාවේ දී ඉදිරිපත් කෙරේ.

(ආ). නාම යෝජනාපත්‍ර වල ඇතුළත් මුළු අපේක්ෂකයන් සංඛ්‍යාවෙන් 25% ක සංඛ්‍යාවක් කාන්තාවන් වීමේ අවශ්‍යතාවයක් ඇත. (මෙසේ නාමයෝජනා පත්‍රයකට ඇතුළත් විය යුතු කාන්තාවන් සංඛ්‍යාව පිළිබඳව මැතිවරණ කොමිසම විසින් අදාළ පාර්ශව දැනුවත් කරනු ලැබේ)

(ඇ). ඡන්දදායකයා විසින් ඡන්ද පත්‍රිකාවේ, ඡන්ද කොට්ඨාසය සඳහා අපේක්ෂකයන් ඉදිරිපත් කරන පක්ෂයකට හෝ කණ්ඩායමකට ඡන්දය සලකුණු කළ යුතුවේ.

(ඈ). එක් එක් මැතිවරණ කොට්ඨාසය යටතේ, පක්ෂ හෝ කණ්ඩායම් විසින් තරඟයට ඉදිරිපත් කර ඇති අපේක්ෂකයන්ගේ නම්, ඡන්දදායකයාට දැන ගැනීම සඳහා අපේක්ෂක නම් ලැයිස්තු ඡන්ද පොළ භූමියේ තේරීම්භාර නිලධාරී විසින් ප්‍රදර්ශනය කරවීමට කටයුතු කෙරේ. ඊට අමතරව, නීතියේ සඳහන් නොවූවද, ඡන්ද විමසීම් අවස්ථාවලදී සිදු කරන ආකාරයට ඡන්ද දායකයින් වෙත මෙම විස්තර සහිත දැන්වීමක් නිල ඡන්ද දැන්වීම් සමග තැපෑලෙන් යැවීම ද සිදුවීමට බොහෝ දුරට ඉඩ ඇත.

(ඉ). කොට්ඨාසයක් යටතේ තරඟ කරන පක්ෂ හා ස්වාධීන කණ්ඩායම් අතරින් වැඩිම ඡන්ද සංඛ්‍යාව ලබා ගන්නා පාර්ශ්වය (පක්ෂය/ කණ්ඩායම) නියෝජනය කරන අපේක්ෂකයා කොට්ඨාසයේ නියෝජිතයා වශයෙන් තෝරා ගැනේ.

(ඊ). පක්ෂ හා කණ්ඩායම්, ඡන්ද විමසීමේ දී මැතිවරණ කොට්ඨාසයෙන් ලබා ඇති මුළු වලංගු ඡන්ද සංඛ්‍යාව, මැතිවරණ කොට්ඨාසය වෙනුවෙන් තෝරා පත් කර ගැනීමට නියමිත මුළු මන්ත්‍රී සංඛ්‍යාවෙන් (කොට්ඨාස අනුව හා දිස්ත්‍රික් පදනම අනුව) බෙදීමෙන් එක් නියෝජිතයකු තෝරා පත් කර ගැනීම සඳහා යම් පක්ෂයක් හෝ කණ්ඩායමක් විසින් හිමිකම ලැබීම සඳහා ලබා ගත යුතු ඡන්ද සංඛ්‍යාව (තීරක අංකය) ගණනය කෙරේ.

(උ). එක් එක් පක්ෂයට/ කණ්ඩායමට හිමිවන ආසන සංඛ්‍යාව දැනගැනීම සඳහා පක්ෂ/ කණ්ඩායම් ලබාගත් ඡන්ද සංඛ්‍යාවන් තීරක අංකයෙන් බෙදා වෙන වෙනම සොයා ගැනීම, ඡන්ද ගණන් කිරීමේ ඊළඟ පියවර වේ.

(ඌ). යම් පක්ෂයක් හෝ කණ්ඩායමක් එම පක්ෂයේ ඡන්ද සංඛ්‍යාව, තීරක අංකයෙන් බෙදීමෙන් පසු ලැබෙන “ආසන හිමිකමට” වඩා වැඩි ආසන සංඛ්‍යාවක් කොට්ඨාස යටතේ තරඟ කොට ලබා ගෙන ඇත්නම්, දිස්ත්‍රික් ලැයිස්තුවේ අපේක්ෂකයින් තෝරා ගැනීමට එබඳු පක්ෂයකට හෝ කණ්ඩායමකට හිමිකමක් නොලැබේ. එහෙත් මෙසේ ගණනය කිරීමේ දී යම් පක්ෂයකට හෝ කණ්ඩායමකට හිමිවන ධුර සංඛ්‍යාවට වඩා අඩු සංඛ්‍යාවක්, එම පක්ෂය/ කණ්ඩායම නියෝජනය කරන අපේක්ෂකයන් වශයෙන් කොට්ඨාස යටතේ තේරීපත්ව ඇති විට, ඉතිරි හිමි ධුර සංඛ්‍යාව සඳහා තම දිස්ත්‍රික් අපේක්ෂක නම් ලැයිස්තුවෙන් අපේක්ෂකයින් නම් කිරීමට එම පක්ෂයට/ කණ්ඩායමට අවස්ථාව ලැබේ.

ඇමුණුම 3

2018.12.31 දින වන විට සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවේ ගෘහභාණ්ඩ හා කාර්යාල උපකරණ

අයිතමය	සංඛ්‍යාව
ජායා පිටපත් යන්ත්‍ර	1
මුද්‍රණ යන්ත්‍ර (printer)	2
ෆැක්ස් යන්ත්‍ර	1
වායු සමීකරණ යන්ත්‍ර	1
ලැප්ටොප් පරිගණක	5
ඩෙස්ක්ටොප් පරිගණක	3
යු.පී.එස්.	3
බාහිර දත්ත ගබඩාකරණ	1
විදුලි කේතල	1
වයර් කෝඩ්	3
විධායක පුටු	4
වානේ කැබිනට්	7
වානේ පොත් අල්මාරි	1
වානේ කබඩ	1
ප්ලාස්ටික් පුටු	5
විධායක මේස (කුඩා)	1
විධායක මේස (එල් හැඩය)	3
පරිගණක මේස	2
විධායක පුටු (ලෙදර්)	3
ලිපිකරු මේස	2
ආලින්ද පුටු	6
විධායක මේස (සාමාන්‍ය)	3
පරිගණක පුටු	2
කාර්ය සහයක මේස	2
ලිපිකරු පුටු	2

2018 අයවැය

Head 025 : - Delimitation Commission
Programme: 01 Operational Activities
01 General Administration and Establishment Services

Rs

Sub Projects	Object Code	Items	Financing	Description	2017 Actual	2018 Revised Budget	2019 Budget	2020	2021 Projection	2019-2021 Total
				RECURRENT EXPENDITURE	10,427,000	10,810,000	15,445,000	16,217,250	17,028,113	50,965,363
				Personal Emoluments	7,344,000	6,850,000	9,680,000	10,164,000	10,672,200	30,516,200
	1001	21		Salaries and Wages						
	1001	11		Salaries and Wages	5,138,000	5,650,000	7,280,000	7,644,000	8,026,200	22,950,200
	1002			Over Time and Holiday Payments	80,000	80,000	100,000	105,000	110,250	315,250
	1003			Other Allowances	2,126,000	1,120,000	2,300,000	2,415,000	2,535,750	7,250,750
				OTHER RECURRENT	3,083,000	3,960,000	5,765,000	6,053,250	6,355,913	20,449,163
				Traveling Expenses	80,000	160,000	325,000	341,250	358,313	1,024,563
	1101			Domestic	60,000	60,000	75,000	78,750	82,688	236,438
	1102			Foreign	20,000	100,000	250,000	262,500	275,625	788,125
				Supplies	1,486,000	1,150,000	1,515,000	1,590,750	1,670,288	4,776,038
	1201			Stationary and Office Requisites	225,000	300,000	500,000	525,000	551,250	1,576,250
	1202			Fuel	1,236,000	750,000	1,000,000	1,050,000	1,102,500	3,152,500
	1203			Diets and Uniforms	25,000	100,000	15,000	15,750	16,538	47,288
				Maintenance Expenditure	202,000	375,000	750,000	787,500	826,875	2,364,375
	1301			Vehicles	152,000	250,000	500,000	525,000	551,250	1,576,250
	1302			Plant and Machinery	25,000	75,000	200,000	210,000	220,500	630,500
	1303			Building and Structures	25,000	50,000	50,000	52,500	55,125	157,625
				Services	1,295,000	2,250,000	3,150,000	3,307,500	3,472,875	12,180,375
	1401			Transport	600,000	1,250,000	1,500,000	1,575,000	1,653,750	4,728,750
	1402			Postal and Communication	400,000	600,000	600,000	630,000	661,500	1,891,500
	1403			Electricity and Water	200,000	200,000	300,000	315,000	330,750	945,750
	1404			Rents and Local Taxes						
	1405			Other	95,000	200,000	750,000	787,500	826,875	2,364,375
				Transfers	20,000	25,000	25,000	26,250	27,563	103,813
	1506			Property Loan Interest to Public Servants	20,000	25,000	25,000	26,250	27,563	78,813
				Other Recurrent Expenditure	-	-	-	-	-	-
				CAPITAL EXPENDITURE	1,200,000	725,000	820,000	861,000	904,050	2,394,800
				Rehabilitation and Improvement of Capital Asset	-	-	-	-	-	-
	2001			Buildings and Structures						
				Acquisition of Capital Assets	1,100,000	600,000	570,000	598,500	628,425	1,481,675
	2101			Vehicles						
	2102			Furniture and Office Equipment	100,000	100,000	70,000	73,500	77,175	220,675
	2103			Plant, Machinery and Equipment	750,000	500,000	400,000	420,000	441,000	1,261,000
	2104			Buildings and Structures						
	2106			Software Development	250,000		100,000	105,000	110,250	315,250
				Capacity Building	100,000	125,000	250,000	262,500	275,625	913,125
	2401			Staff Training	100,000	125,000	250,000	262,500	275,625	788,125
				Other Capital Expenditure	-	-	-			
	2505			Procurement Preparedness	-					
				TOTAL EXPENDITURE	11,627,000	11,535,000	16,265,000	17,078,250	17,932,163	53,360,163
				TOTAL FINANCING	11,627,000	11,535,000	16,265,000	17,078,250	17,932,163	53,360,163
				Domestic	11,627,000	11,535,000	16,265,000	17,078,250	17,932,163	53,360,163
				11 Domestic Fund	11,627,000	11,535,000	16,265,000	17,078,250	17,932,163	53,360,163
				21 Special Law						

ජාතික විගණන කාර්යාලය

தேசிய கணக்காய்வு அலுவலகம்

NATIONAL AUDIT OFFICE

මගේ අංකය
எனது இல. } 36/36/2018/36(1)

ඔබේ අංකය
உமது இல. } Your No. }

දිනය
திகதி } 2019 මැයි 15 දින.

ලේකම්,

සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව.

ශීර්ෂය 25 - සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවේ 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 11(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව විගණකාධිපති සම්පිණ්ඩන වාර්තාව.

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 මතය

සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවේ 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය හා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශවලින් සමන්විත 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශය 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 11(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලබන මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ සඳහන් වේ. 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 11(2) වගන්තිය ප්‍රකාරව ලේකම් වෙත වාර්ෂික විස්තරාත්මක කළමනාකරණ විගණන වාර්තාව 2019 මැයි 07 දින නිකුත් කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(6) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 10 වගන්තිය ප්‍රකාරව ඉදිරිපත් කළ යුතු විගණකාධිපති වාර්තාව යථා කාලයේදී පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ. මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට සීමා නිර්ණය කොමිෂන් සභාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්මවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් මාගේ වගකීම, විගණකගේ වගකීම යන වගන්තියේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබා ගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ හා ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ වගකීම

පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්මවලට අනුකූලව හා 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 38 වගන්තියේ සඳහන් විධිවිධානවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කෙරෙන පරිදි මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම හා වංචා සහ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ වගකීම වේ.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව කොමිෂන් සභාව විසින් වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වා ගෙන යා යුතුය.

ජාතික විගණන පනතේ 38(1)(ඇ) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව කොමිෂන් සභාවේ මූල්‍ය පාලනය සඳහා සඵලදායී අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක් සකස් කර පවත්වා ගෙන යනු ලබන බවට ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරී සහතික විය යුතු අතර එම පද්ධතියේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව කලින් කල සමාලෝචනයක් සිදු කර ඒ අනුව පද්ධතිය ඵලදායී ලෙස කරගෙන යාමට අවශ්‍ය වෙනස්කම් සිදු කරනු ලැබිය යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය පිළිබඳ විගණකගේ වගකීම

සමස්ථයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා හා වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකාධිපති වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැම විටම ප්‍රමාණාත්මක අවප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක අවප්‍රකාශනයන් ඇති විය හැකි අතර, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කර ගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ආර්ථික තීරණ ගැනීමේදී ඒ පිළිබඳව සැලැකිලිමත් විය යුතුය.

වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය කරන ලදී. මා විසින්

- වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගේ අවදානම් හඳුනාගැනීමේදී හා තක්සේරු කිරීමේදී අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීමෙන් වංචා සහ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන්නා වූ අවදානම් මඟ හරවා ගැනීමට, ප්‍රමාණවත් සහ සුදුසු විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීම මාගේ මතයට පදනම් වේ. ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන අතර, දුස්ස්‍රෝතය, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීම, වේතනාන්විත මඟහැරීම, හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීම වංචාවක් ඇතිවීමට හේතුවේ.
- අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස කොමිෂන් සභාවේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳ මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි.
- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගයීම.
- සමස්ථයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීමේදී, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව, මාගේ විගණනයෙන් හඳුනාගත් වැදගත් විගණන සොයාගැනීම් ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා හා අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳව ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරී දැනුවත් කරන ලදී.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

1.5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන චක්‍රලේඛ විධිවිධානවලට අනුකූල නොවීම

- (අ) 2018 නොවැම්බර් 21 දිනැති අංක 267/2018 දරන රාජ්‍ය ගිණුම් චක්‍ර ලේඛයේ 3.1 ඡේදය ප්‍රකාරව අවසන් භාණ්ඩාගාර ගිණුම් ප්‍රකාශන ඇමුණුම් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශනයේ ඇතුළත් කර නොතිබුණි.
- (ආ) උක්ත චක්‍ර ලේඛයේ 3.2 ඡේදය ප්‍රකාරව මූල්‍ය ප්‍රකාශනයෙහි දෙමළ පිටපතෙහි ඒසීඒ - 6 ආකෘතියේ හා ඒසීඒ - පී ආකෘතියේ අගයන් ආසන්න රූපියලට දක්වා නොතිබුණි.

1.5.2 පුනරාවර්තන වියදම්

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ පුනරාවර්තන වැය විෂයයන් 02 ක් සඳහා සලසා තිබුණු මුළු ප්‍රතිපාදනයම ඉතිරි වී තිබුණි.
- (ආ) පුනරාවර්තන වැය විෂයයන් 05 ක් සඳහා සලසා තිබුණු ප්‍රතිපාදනයෙන් රු.378,618 ක් ඉතිරිවී තිබුණු අතර එය සියයට 17 සිට සියයට 70 දක්වා පරාසයක් ගෙන තිබුණි.

1.5.3 මූලධන වියදම්

- (අ) මූලධන වැය විෂයයන් 03 ක් සඳහා සලසා තිබුණු ප්‍රතිපාදනයෙන් රු. 154,873 ක් ඉතිරිවී තිබුණු අතර එය සියයට 17 සිට සියයට 44 දක්වා පරාසයක් ගෙන තිබුණි.

1.5.4 අත්තිකාරම් ගිණුම් ශේෂ

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) කොමිෂන් සභාවේ අවම ලැබීම් සීමාව රු. 250,000.ක් වූ අතර තත්‍ය ලැබීම් රු. 177,712 ක් විය. ඒ අනුව රු. 72,288.කින් අවම ලැබීම් සීමාවට ලඟා වීමට නොහැකි වී තිබුණි.
- (ආ) රජයේ නිලධාරීන්ගේ අත්තිකාරම් බි ගිණුමේ තත්‍ය හර ශේෂය (භාණ්ඩාගාර මුද්‍රිත සටහන අනුව) නිවැරදිව දක්වා නොතිබුණි.

2. නීති, රීති හා රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීම

නියැදි විගණන පරීක්ෂණවලදී නිරීක්ෂණය වූ නීති, රීති හා රෙගුලාසිවල විධිවිධානවලට අනුකූල නොවූ අවස්ථා පහත විග්‍රහ කර දැක්වේ.

නීති, රීති හා රෙගුලාසි වලට යොමුව	වටිනාකම	අනුකූල නොවීම
-----	-----	-----
(i) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16.2 වගන්තිය	-	පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමඟ වාර්ෂික කාර්ය සාධන වාර්තා ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.
(ii) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය		

මුදල් රෙගුලාසි 138(6)	466,627	සහතික යනාදිය අඩංගු ලිපි ගොනු පිළිබඳ යොමු වඩුවරයෙහි යොදා නොතිබුණි

264

261,791

යොදා නොතිබුණි
ගෙවීම් කිරීමේදී මුදල
ලැබුණු බවට
ආදායකයාගෙන් නිසි
පරිදි මුද්දර යෙදූ
කුචිතාන්සි ලබා ගෙන
නොතිබුණි.

(iii) රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛ

2009 අප්‍රේල් 16 දිනැති අංක 09/2009
දරන චක්‍ර ලේඛය හා 2017 අප්‍රේල් 19
දිනැති 03/2017 දරන චක්‍ර ලේඛ ලිපිය

පැමිණිම පිටවීම
සනාථ කිරීම සඳහා
ඇඟිලි සලකුණු යන්ත්‍ර
භාවිතා කර
නොතිබුණි.

3 - මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කාර්යසාධනය

3.1.1 සැලසුම් කිරීම

2014 පෙබරවාරි 17 දිනැති අංක 2014/01 දරන රාජ්‍ය මුදල් චක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව 2018 වර්ෂය
සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්මෙහි ආයතනයේ සංවිධාන ව්‍යුහය, අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය හා දැනට
සේවයේ නියුතු කාර්ය මණ්ඩලය, වාර්ෂික අක්මුදල් අවශ්‍යතා සැලැස්ම, ක්‍රියාකාරකම්වල
අපේක්ෂිත නිමවුම්/ ප්‍රතිඵල ආදිය ඇතුළත් කර නොතිබුණි.

3.1.2 වාර්ෂික කාර්යසාධන වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16.2 වගන්තිය ප්‍රකාරව කාර්ය සාධනය පරීක්ෂා
කිරීම සඳහා 2018 වර්ෂයේ කාර්යසාධන වාර්තාව විගණනය වෙත ඉදිරිපත් නොකිරීම නිසා
රු.13,356,431 ක වියදමට අදාළ කාර්ය සාධනය පරීක්ෂා කිරීමට නොහැකි විය.

3.2 ප්‍රසම්පාදනයන්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) පෞද්ගලික ආයතනයකින් ඇණවුම් කල ලැප්ටොප් පරිගණකය සති 02 ක් තුළ සැපයීමට
ඵකහවී ඇතත් භාණ්ඩ සැපයීමට මාසයකට වැඩි කාලයක් ගත වී තිබුණි .

(ආ) වාසු සමීකරණ යන්ත්‍ර සැපයීමේදී මාස 06 කට වලංගු වන පරිදි කාර්ය සාධන ඇපකරයක් ලබා දෙන ලෙස මිලදී ගැනීම් සිදුකල ආයතනය වෙත දන්වා ඇතත් මාස 05 කට වලංගු ඇපකරයක් ලබා දී තිබුණි.

4- මානව සම්පත් කළමනාකරණය

4.1 අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය තරා කාර්ය මණ්ඩලය හා පුද්ගල පඩිනඩි සඳහා වියදම

සේවක වර්ගය	අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව	තරා සේවක සංඛ්‍යාව	පුරප්පාඩු සංඛ්‍යාව
-----	-----	-----	-----
ජ්‍යෙෂ්ඨ මට්ටම	2	2	-
තෘතීයික මට්ටම	2	2	-
ද්විතීයික මට්ටම	7	2	5
ප්‍රාථමික මට්ටම	4	4	-
	-----	-----	-----
එකතුව	15	10	5
	=====	=====	=====

කොමිෂන් සභා කාර්ය මණ්ඩලයේ පුද්ගල පඩිනඩි සඳහා 2018 වර්ෂයේ රු. 8,937,081 ක් දරා තිබුණු අතර භාෂා පරිවර්තක තනතුරු 03 ක් හා තොරතුරු තාක්ෂණ සහකාර තනතුරු 02 ක් අනුමත කර තිබුණද එම තනතුරු පුරප්පාඩුව පැවතුණි.

කේ.කේ.පී. ධර්මසිරි
නියෝජ්‍ය විගණකාධිපති
විගණකාධිපති වෙනුවට.

පිටපත : අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, රාජ්‍ය ගිණුම් දෙපාර්තමේන්තුව. 7